

8. Odbiór robót
8.1. Odbiór robót murowych powinien się odbyć przed wykonaniem tynków i innych robót wykrojczeniowych.

Podstawa do odbioru robót murowych powinny stanowić następujące dokumenty:

- dokumentacja techniczna,
- dziennik budowy,
- zaświadczenie o jakości materiałów i wyrobów dostarczonych na budowę,
- protokoły odbioru poszczególnych etapów robót zanikających,
- protokoły odbioru materiałów i wyrobów,
- wyniki badań laboratoryjnych, jeśli takie były zlecane przez budowę,
- ekspercyzy techniczne w przypadku, gdy były wykonywane przed odbiorem budynku,

8.2. Wszystkie roboty podlegają zasadom odbioru robót zanikających.

9. Podstawa płatności - Zgodnie z Umową

10. Przepisy związane

PN-B-03002 Konstrukcje murowe . Projektowanie i obliczenia

PN-EN-771-2 Wymagania dotyczące elementów murowych cz.2

PN-B-10104 Wymagania dotyczące zapraw murarskich ogólnego przeznaczenia – zaprawy o

SST 1.7. TYNKI KOD CPV: 45410000

1. Wstęp

1.1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru tynków wewnętrznych .

1.2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt.1.1..

1.3. Zakres robót obiektów SST

Robory, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie tynków zewnętrznych i wewnętrznych obiektu wg poniższego.

- Tynki cementowo-wapienne z gotowych mieszanek

- Gładź gipsowa

1.4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót.

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami inżyniera.

2. Materiały

2.1. Woda (PN-EN 1008:2004)

Do przygotowania zapraw stosować można każdą wodę zdaną do picia, oraz wodę z rzeki lub jeziora. Niedozwolone jest użycie wód ściekowych, kanalizacyjnych bagiennych oraz wód zawierających tłuszcze organiczne, oleje i mut.

2.2. Piasek CPN-EN 13139:2003)

2.2.1. Piasek powinien spełniać wymagania obowiązującej normy przedmiotowe, a w szczególności:

- nie zawierać domieszek organicznych,
- mieć frakcje różnych wymiarów, a mianowicie: piasek drobnoziarnisty 0,25-0,5 mm, piasek średnioziarnisty 0,5-1,0 mm, piasek gruboziarnisty 1,0-2,0 mm.

2.2.2. Do spodnich warstw tynku należy stosować piasek gruboziarnisty, do warstw wierzchnich średnioziarnisty.

2.2.3. Do gładzi piasek powinien być drobnoziarnisty i przechodzić całkowicie przez сито o przeświecie 0,5 mm.

2.3. Zaprawy budowlane cementowo-wapienne

2.3.1. Marka i skład zaprawy powinny być zgodne z wymaganiami normy państwowowej.

2.3.2. Przygotowanie zapraw do robót murowych powinno być wykonywane mechanicznie.

2.3.3. Zaprawę należy przygotować w takiej ilości, aby mogła być wbudowana możliwie wcześnie po jej przygotowaniu tj. ok. 3 godzin.

2.3.4. Do zapraw tynkarskich należy stosować piasek rzeczny lub kopalniany, popiółów lotnych 25 i 35 oraz cement portlandzki z dodatkiem żużla lub ciągu 7 dni od chwili zużycia zaprawy nie będzie niższa niż +5°C.

2.3.5. Do zapraw cementowo-wapiennych należy stosować cement portlandzki z dodatkiem żużla lub postaci ciasta wapiennego otrzymanego z wapna niegaszonego, które powinno tworzyć jednolitą i jednobartwną masę, bez grudek niegaszonego wapna i zanieczyszczeń obcych. Skład objętościowy zapraw należy dobierać doświadczalnie, w zależności od wymaganej marki zaprawy oraz rodzaju cementu i wapna.

2.4. Zaprawy gipsowe

Należy stosować gotowe mieszanki - masy szpachlowe o poczatku wiązania max 240 min. Wytrzymałość na ściskanie min 3 MPa

2.5. Środek wyrownujący chłonność podłoża

Środek stosuje się bezpośrednio na ściany z bloczków . Średnie zużycie środka wynosi 0,2 kg na 1 m².

3. Sprzęt

Roboty można wykonać przy użyciu dowolnego typu sprzętu.

4. Transport

Materiały i elementy mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu.

Podczas transportu materiały i elementy konstrukcji powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami lub utratą stateczności.

5. Wykonanie robót

5.1. Ogólne zasady wykonywania tynków

a) Przed przystąpieniem do wykonywania robót tynkowych powinny być zakończone wszystkie roboty stanu surowego, roboty instalacyjne podtynkowe, zamurowane przebicia i bruzdy, osadzone ścięźnice drzwiove i okienne.

b) Zaleca się przystąpienie do wykonywania tynków po okresie osiadania i skurczów murów tj. po upływie 4-6 miesięcy po zakończeniu stanu surowego.

c) Tynki należy wykonywać w temperaturze nie niższej niż +5°C pod warunkiem, że w ciągu doby nie nastąpi spadek poniżej 0°C. W niższych temperaturach można wykonywać tynki jedynie przy zastosowaniu odpowiednich środkówabezpieczających, zgodnie z "Wytycznymi wykonywania robót budowlano-montażowych w okresie obniżonych temperatur".

d) Zaleca się chronić świeżo wykonane tynki zewnętrzne w ciągu pierwszych dwóch dni przed nastoczeńiem dłuższym niż dwie godziny dziennie. W okresie wysokich temperatur świeżo wykonane tynki powinny być w czasie wiązania i twardnienia, tj. w ciągu 1 tygodnia, zwilżane wodą.

5.2. Przygotowanie podłoży

5.2.1. Spoiny w murach ceglanych.

W ścianach przewidzianych do tynkowania nie należy wypełniać zaprawą spoin przy zewnętrznych licach na głębokości 5-10 mm.

Bezpośrednio przed tynkowaniem podłożo należy oczyścić z kurzu szczotkami oraz usunąć plamy z rdzy i substancji tłustych. Plamy z substancji tłustych można usunąć przez zmycie 10% roztworem szarego mydła lub przez wypalenie lampą benzynową. Nadmiernie suchą powierzchnię podłoża należy zwilżyć wodą.

5.3. Wykonywanie tynków trójwarstwowych

5.3.1. Tynk trój warstwowy powinieneć być wykonany z obrzutki, narzutu i gładzi.

5.3.2. Gładź należy nanosić po związaniu warstwy narzutu, lecz przed jej stwardnieniem. Podczas zacierania

warstwa gładzi powinna być mocno dociskana do warstwy narzutu. Należy stosować zaprawy cementowo-wapienne - w tynkach nie narażonych na zawiłgocenie o stosunku I: 1 : 4, - w tynkach narażonych na zawiłgocenie oraz w tynkach zewnętrznych o stosunku I: 1:2.

6. Kontrola jakości

6.1. Zaprawy

W przypadku gdy zaprawa wytwarzana jest na placu budowy, należy kontrolować jej markę i konstancję w sposób podany w obowiązującej normie. Wyniki odbiorów materiałów i wyrobów powinny być każdorazowo wpisywane do dziennika budowy.

7. Obmiar robót

Jednostka obmiarowa robót jest m2. Ilość robót określa się na podstawie projektu z uwzględnieniem zmian zaaprobowanych przez Inżyniera i sprawdzonych w naturze.

8. Odbiór robót

8.1. Odbiór podłożą

Odbiór podłożu należy przeprowadzić bezpośrednio przed przystąpieniem do robót tynkowych. Podłożu powinno być przygotowane zgodnie z wymaganiami w pkt. 5.2.1. Jeżeli odbiór podłożu odbywa się po dłuższym czasie od jego wykonania, należy podłożyć oczyścić i zmyć wodą.

8.2. Odbiór tynków

8.2.1. Ukształtowanie powierzchni, krawędzie przecięcia powierzchni oraz kąty dwuścienne powinny być zgodne z dokumentacją techniczną.

8.2.2. Dopuszczalne odchylenia powierzchni tynku kat. III od płaszczyzny i odchylenie krawędzi od linii prostej - nie większe niż 3 mm i w liczbie nie większej niż 3 na całej długości kąta kontrolnej 2 m.

Odchylenie powierzchni i krawędzi od kierunku:

- pionowego - nie większe niż 2 mm na 1 m i ogółem nie więcej niż 4mm w pomieszczeniu,
- poziomego - nie większe niż 3 mm na 1 m i ogółem nie więcej niż 6 mm na całej powierzchni między przegrodami pionowymi (ściany, belki itp.).

8.2.3. Badania w czasie odbioru robót

Badania tynków zwykłych oraz jednowarstwowych gipsowych powinny być przeprowadzone w sposób podany w normie PN-70/B-10100 p. 4.3. i powinny umożliwić ocenę wszystkich wymagań a w szczególności:

- zgodności z dokumentacją projektową i zmianami w dokumentacji powykonawczej,
- jakości zastosowanych materiałów i wyrobów,
- prawidłowości przygotowania podłożu,
- przyczepności tynków do podłożu
- wyglądu powierzchni tynku – nieregularności oraz nierówności powierzchni tynku nie powinny rzucić się w oczy w normalnym oświetleniu. Ocena powierzchni tynku w świetle smugowym (sztucznym świetle padającym pod ostrym kątem albo świecie słonecznym) nie jest mianoだajna. Pecherze w gotowej powierzchni tynku są niedopuszczalne, jak również większa liczba skoncentrowanych rys i pęknięć, nawet o szerokości nie przekraczającej 0,2mm,
- prawidłowości wykonania powierzchni i krawędzi tynku – odchylenia powierzchni tynku od płaszczyzny i odchylenie krawędzi od linii prostej nie może być większe niż 3 mm i w liczbie nie większej niż 3 mm na całej długości kąta kontrolnej 2m; odchylenie powierzchni i krawędzi od kierunku pionowego nie większe niż 2 mm na 1m i ogółem nie więcej niż 4mm w pomieszczeniach powierzchni i krawędzi od kierunku poziomego powyżej 3,5m wysokości; odchylenie mm na całej powierzchni organicznej przegrodami pionowymi (ściany, belki itp.); odchylenie przecinających się płaszczyzn od kąta przewidzianego w dokumentacji nie większe niż 3 mm na 1m.,
- wykończenia tynku na narożach i szczelinach dylatacyjnych – krawędzie, profile oraz fugi muszą wykazywać idealnie prostoliniowy przebieg, nie mogą być natruszone ani pofałowane.

8.2.4. Niedopuszczalne są następujące wady:

- wykwitły w postaci nalotu wykryształowanych na powierzchni tynków roztworów soli przenikających z podłożem, pilśni itp.,
- trwałe ślady zacieków na powierzchni, odstawanie, odparzenia i pęcherze wskutek nie dostatecznej przyczepności tynku do podłożu.

9. Podstawa płatności

Płaci się za wykonaną i odebraną ilość m² wg ceny jednostkowej, która obejmuje:

- przygotowanie stanowiska roboczego,
- przygotowanie zaprawy,
- dostarczenie materiałów i sprzętu,
- obsługa sprzętu nie posiadającego etatowej obsługi,
- ustawnie i rozebranie rusztowań do 4m,
- przygotowanie podłożu,
- umocowanie i zdjęcie listew tynkarskich,
- osiąkanie brudu,
- obsadzenie kratek wentylacyjnych i innych drobnych elementów,
- wykonanie tynków,
- reperacja tynków po dziurach i hakach,
- oczyszczenie miejsca pracy z resztek materiałów,
- likwidacji stanowiska roboczego.

10. Przepisy związane

- PN-B-10020:1968 Roboty murowe z cegły. Wymagania i badania przy odbiorze
- PN-B-10100:1970 Roboty tynkowe. Tynki zwykłe. Wymagania i badania przy odbiorze
- PN-85/B-045500 Zaprawy budowlane. Badania cech fizycznych i wytrzymałościowych
- PN-88/B-32250 Materiały budowlane. Woda do betonów i zapraw
- PN-B-30020:1999 Wapno
- PN-79/B-06711 Kruszywa mineralne. Piaski do zapraw budowlanych
- PN-90/B-14501 Zaprawy budowlane zwykłe
- PN-B-19701:1997 Cementy powszechnego użytku
- PN-ISO-9000 (Seria 9000, 9001, 9002, 9003, 9004) Normy dotyczące systemów zapewnienia jakości i zarządzania
- PN-92/B-01302 Gips, anhydryt i wyroby gipsowe. Terminologia
- PN-86/B-02354 Koordynacja wymiarowa w budownictwie. Wartości modularne i zasady koordynacji modularnej
- PN-B/10106:1997 Tynki i zaprawy budowlane. Masy tynkarskie do wypraw pocienionych
- PN-B-10109:1998 Tynki i zaprawy budowlane. Suche mieszanki tynkarskie
- PN-B-30041:1997 Spoiwa gipsowe. Gips budowlany
- PN-B-30042 Spoiwa gipsowe. Gips szlachetny i klej gipsowy

11. Inne dokumenty i instrukcje

- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych część B: Rohoty, wykończeniowe zeszyt 1: Tynki

SST 1.8. Posadzki ceramiczne

1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru podłóg z płyt tek ceramicznych.

2. Zakres stosowania SST

Specyfikacje techniczne ul. Smukalska 177

Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robotu.

3. Zakres robot objętych SST

3.1. Posadzki pomieszczeń higieniczno-sanitarnych wyłożone są matowymi płytami gresowymi. Przed ułożeniem płyt, podłożie betonowe należy zabezpieczyć folią w płynie oraz preparatem gruntującym np. Inter-Grunt firmy Nowa Dolina Nidzy.

3.2. Podłożę powinno być oczyszczone i przygotowane z ustawieniem punktów wysokościowych, sortowaniem płyt, przycięciem, dopasowaniem i ułożeniem na zaprawie klejowej oraz wypełnieniem spoin masą fugową, oczyszczeniem i umyciem powierzchni,

4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami.

5. Ogólne wymagania dotyczące robot

Wykonawca robot jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami inżyniera.

6. Materiały

6.1. Płytki podlogowe gresowe .

- a) właściwości płyt podłogowych
  - barwa: wg wzorca producenta
  - nastąpiłość po wypaleniu nie mniej niż 2,5%
  - wytrzymałość na zginanie nie mniejsza niż 25,0 MPa
  - ścieralność nie więcej niż 1,5 mm
  - mrzoodporność liczba cykli nie mniejsza niż 20
  - kwasoodporność nie mniejsza niż 98%
  - fugoodporność nie mniejsza niż 90%

Dopuszczalne odchyłki wymiarowe:

- długość i szerokość: $\pm 1,5$ mm

b) wymagania dodatkowe:

- twardość wg skali Mahsa 8
- ścieralność V klasy ścieralności

c) Materiały pomocnicze

Do mocowania płyt należy stosować zaprawy klejowe .

Do wypełnienia spoin stosować zaprawy fugowe wg. PN-75/B-10121

7. Sprzęt

Roboty można wykonać przy użyciu dowolnego sprzętu.

8. Kontrola jakości

Wymagana jakość materiałów powinna być potwierdzona przez producenta przez zaświadczenie o jakości lub znakiem kontroli jakości zamieszczonym na opakowaniu lub innym równorzędnym dokumentem. Nie dopuszcza się stosowania do robót materiałów, których właściwości nie odpowiadają wymaganiom technicznym. Nie należy stosować również materiałów przeterminowanych (po okresie gwarancyjnym). Należy przeprowadzić kontrolę dotrzymania warunków ogólnych wykonania robót (cieplnych, wilgotnościowych). Sprawdzić prawidłowość wykonania podkładu, posadzki, dylatacji.

9. Odbiór robót

Przy odbiorze posadzki sprawdzieniu podlegają: wygląd zewnętrzny, związanie posadzki z podkładem, prawidłowość powierzchni, grubość posadzki, szerokość i prostoliniowość spoin oraz ich wypełnienia, wykończenie posadzki. Wykonana posadzka powinna być równa, gładka i pozioma lub wykazywać odpowiedni spadek, jeśli zostało to przewidziane projekcie.

Spoiny pomiędzy płytami powinny być równe, prostoliniowe i jednakowej szerokości. Szerokość spoin powinna wynosić 2mm. Wykonane posadzki powinny posiadać odchylenie powierzchni od powierzchni poziomu lub założonego spadku na całej długości i szerokości posadzki nie przekraczające 15 mm.

10. Obmiar robót

Jednostką obmiarową jest 1 m² nawierzchni posadzki ceramicznej. Obmiar robót polega na określaniu faktycznego zakresu robót oraz obliczenia rzeczywistych ilości wbudowanych materiałów. Obmiar robót obejmuje roboty objęte umową oraz dodatkowe jedynie te, które w trakcie robót były uzgodnione z Inżynierem.

11. Podstawa płatności

Płatność za ilość jednostek wykonanej i odebranej roboty (potwierdzonej obmirem i protokołem odbioru elementu), na podstawie ceny jednostkowej ustalonej w umowie.

12. Przepisy związane

12.1. Normy

- PN-ISO 13006:2001 Płytki i płyty ceramiczne. Definicje, klasyfikacja, właściwości i znakowanie.
- PN-EN 87:1994 Płytki i płyty ceramiczne ścienne i podłogowe. Definicje, klasyfikacja, właściwości i znakowanie.
- PN-EN 159:1996 Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o nasiąkliwości E>10%. Grupa B II.
- PN-EN 176:1996 Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o małej nasiąkliwości wodnej E<3%. Grupa B I.
- PN-EN 177:1997 Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o nasiąkliwości wodnej 3%<E≤6%. Grupa B II a
- PN-EN 178:1998 Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o małej nasiąkliwości wodnej 6%<E≤10%. Grupa B II b.
- PN-EN 186:1:1997 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej E<3% Grupa A II a.
- PN-EN 186:2:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej 3%<E<6% Grupa A II a. Cz. 2.
- PN-EN 187:1:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej 6%<E<10% Grupa A II b. Cz. 1.
- PN-EN 187:2:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej 6%<E<10% Grupa A II b. Cz. 2.
- PN-EN 188:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej E<10% Grupa A III.
- PN-70/B-10100 Roboty tynkowe. Tynki zwykłe. Wymagania i badania przy odbiorze.
- PN-EN ISO 10545-1/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Pobieranie próbek i warunki odbioru
- PN-EN ISO 10545-2/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie wymiarów i sprawdzanie jakości powierzchni.
- PN-EN ISO 10545-3/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie nasiąkliwości wodnej, porowatości otwartej, gęstości względnej późnornej oraz gęstości całkowitej
- PN-EN ISO 10545-4/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie wtrzymałości na zginańie i siły lamiące.
- PN-EN ISO 10545-5/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na uderzenia metoda pomiaru współczynnika odbicia.
- PN-EN ISO 10545-6/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na wgęble ściewanie płytek nieszkliwionych.
- PN-EN ISO 10545-7/2000 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na ścieranie powierzchni płytek szkliwionych.
- PN-EN ISO 10545-8/1998 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie cieplnej rozszerzalności liniowej.
- PN-EN ISO 10545-9/1998 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na szok termiczny.
- PN-EN ISO 10545-10/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie rozszerzalności wodnej.

- PN-EN ISO 10545-11/1998 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczenie odporności na pękanie i wiąskowanie płytek szkliwionych.
  - PN-EN ISO 10545-12/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczenie mrozoodporności.
  - PN-EN ISO 10545-13/1990 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczenie odporności chemicznej.
  - PN-EN ISO 10545-14/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczenie odporności na plamienie.
  - PN-EN ISO 10545-15/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczenie uwalniania ołowiu i kadmu.
  - PN-EN ISO 10545-16/2001 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczenie małych różnic barw.
  - PN-EN 101-1994 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczenie twardości powierzchni wg skali Mohsa.
  - PN-EN 12004-2002 Kleje do płytek. Definicje i wymagania techniczne.
  - PN-EN 12002-2002 Kleje do płytek. Oznaczenie i odkształcenia poprzecznego dla klejów cementowych i zapraw do spoinowania.
  - PN-EN 13888-2003 Zaprawy do spoinowania płytek. Definicje i wymagania techniczne.
  - PN-EN 12808-1:2000 Kleje i zaprawy do spoinowania płytek. Oznaczenie odporności chemicznej zapraw na bazie żywic reaktywnych.
  - PN-EN 12808-2:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytek Cz.2 oznaczenie odporności na ścieranie.
  - PN-EN 12808-3:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytek Cz.3: oznaczenie wytrzymałości na zginanie i ściszczenie.
  - PN-EN 12808-4:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytek Cz.4: oznaczenie skurcza
  - PN-EN 12808-5:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytek Cz.5: oznaczenie nasiąkliwości wodnej.
  - PN-63/B-10145 Posadzki z płytek kamionkowych (terakotowych), klinkierowych i lastrykowych. Wymagania i badania przy odbiorze.
  - PN-EN 13813:2003 Podkładły podłogowe oraz materiały do ich wykonywania. Terminologia.
  - PN-88?B-322250 Materiały budowlane. Woda do betonów i zapraw.
  - Warunki techniczne wykonania i odbioru robót tom I część 4, wydanie Arkady 1990 rok.
  - Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych część B zeszyt 5 Okładziny i wykładeziny z płyt
  - Instrukcja układania płytek ceramicznych, wydanie ITB – 2004r.
  - Atlas Budowlany, miesięcznik wydanie specjalne 1998r.
  - Układanie i spoinowanie płytek materiałami Ceresit, wydanie Ceresit – 1999r.
  - Katalog wyrobów Ceresit, wydanie Ceresit – 2001r.
- SST 1.9. Stolarka drzwiowa wewnętrzna CPV 45421000-5**
- 1. Przedmiot SST**
Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru stolarki drzwiowej.
  - 2. Zakres stosowania SST**
Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót.
  - 3. Zakres robót objętych SST**
Montaż stolarki drzwiowej.
  - 4. Określenia podstawowe**
Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami.
  - 5. Ogólne wymagania dotyczące robót**
W wykonawca robot jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową SST i poleconymi firmami.
- Uwaga: wszystkie szczegóły d.o.t. stolarki - patrz: rysunki zestawieniowe w części wykonawczej branży architektonicznej.
- 6. Sprzęt**
Roboty można wykonać przy użyciu dowolnego typu sprzętu zaakceptowanego przez Inżyniera.

7. Transport

Każda partia wyrobów przewidziana do wysyłki powinna zawierać wszystkie elementy przewidziane normą lub projektem indywidualnym. Okucia nie zamontowane do wyrobu przechowywać i transportować w odrebnym opakowaniach.

Elementy do transportu należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem przez odpowiednie opakowanie.

Zabezpieczone przed uszkodzeniem elementy przewozić w miarę możliwości przy użyciu palet lub jednostek kontenerowych.

Elementy mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu zaakceptowanymi przez Inżyniera, oraz zabezpieczone przed uszkodzeniami, przesunięciem lub utratą stateczności.

8. Wykonanie robót

8.1. Roboty przygotowawcze

- przygotowanie ościeży - przed osadzeniem stolarki należy sprawdzić dokładność wykonania ościeża, do którego ma przylegać ościeżnica. W przypadku występujących wad w wykonaniu ościeża lub zabrudzenia powierzchni ościeża, ościeże należy naprawić i oczyścić ;
- osadzanie i uszczelnianie stolarki - w sprawdzone i przygotowane ościeże należy wstawić stolarkę na podkładkach lub

listwach. Elementy kotwiące osadzić w ościeżach. Uszczelnienie ościeży należy wykonać kitem trwałe plastyczne, a szczeleńkę przykryć listwą. Ustawienie okna należy sprawdzić w pionie i w poziomie. Dopuszczalne odchylenie od pionu powinno być mniejsze od 1 mm na 1 m wysokości okna, nie więcej niż 3 mm.

8.2. Warunki montażu

- osadzanie stolarki drzwiowej - dokładność wykonania ościeży powinna odpowiadać wymogom dla robotów murowych
- ościeżnice mocować za pomocą kotew lub haków osadzonych w ościeżu. Ościeżnice należą zabezpieczyć przed korozją biologiczną od strony muru. Szczeliny między ościeżnicą a murem wypełnić materiałem izolacyjnym dopuszczonym do tego celu świadectwem ITB. Bramy powinny być wbudowane zgodnie z dokumentacją projektową. Przed trwającym zamocowaniem należy sprawdzić ustawnienie ościeżnic w pionie i poziomie;

8.3. Dopuszczalne wymiary luzów w stykach elementów stolarskich.

9. Przepisy związane

PN-B-10085/2001 Stolarka budowlana. Okna i drzwi. Wymagania i badania.

PN-78/B-13050 Szkoła płaskie walcowane.

PN-75/B-94000 Okucia budowlane. Podział.

Album typowej stolarki okiennej i drzwiowej dla budownictwa ogólnego B-2-1 (PR 5) 84. Stolarka budowlana. Poradnik-informator. BISPROL 2000.

SST 1.10. ROBOTY MALARSkie KOD CPV: 45442100-4

1. Wstęp

1.1. Przedmiot SST.

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót malarskich.

1.2. Zakres stosowania SST.

Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1.

1.3. Zakres robót objętych SST.

Robaty, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie następujących robót malarskich : malowanie tynków.

2.4. Określenia podstawowe.

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami.

2.5. Ogólne wymagania dotyczące robót.

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami inżyniera.

2. Materiały

2.1. Woda CPN-EN 1008:2004)

Do przygotowania farb stosować można każdą wodę zdatrą do picia. Niedozwolone jest użycie wód ściekowych, kanalizacyjnych bagiennych oraz wód zawierających tłuszcze organiczne, oleje i muł.

2.2. Farby budowlane gotowe

2.5.1. Farby niezależnie od ich rodzaju powinny odpowiadać wymaganiom norm państwowych lub świadectw dopuszczenia do stosowania w budownictwie.

2.5.2. Farby wytwarzane fabrycznie

Na tynkach należy stosować farby emulsyjne na spoiwach z lateksu zgodnie z zasadami podanymi w normach i świadectwach ich dopuszczenia przez ITB.

2.5.3. Wymagania dla powłok:

- wygląd zewnętrzny - gładka, matowa, bez pomarszczeń i zacieków,
- przyczepność do podłoża - 1 stopień,
- elastyczność - zgięta powłoka na sworzniu o średnicy 3 mm nie wykazuje pęknięć lub oddostawania od podłoża,
- twardość względna - min. 0,1,
- odporność na uderzenia - masa 0,5 kg spadająca z wysokości 1,0 m nie powinna powodować uszkodzenia powłoki
- odporność na działanie wody - po 120 godz. zanurzenia w wodzie nie może wystąpić spęcherzenie powłoki.

Farby powinny być pakowane zgodnie z PN-O-79601-2:1996 w bębny lekkie lub wiaderka stożkowe wg PN-EN-ISO 90-2:2002 i przechowywane w temperaturze min. +5°C.
2.3. Środki gruntujące

2.3.1. Przy malowaniu farbami emulsyjnymi na spoiwie lateksowym:
- powierzchni betonowych lub tynków zwykłych nie zaleca się gruntowania, o ile świadectwo dopuszczenia nowego rodzaju farby lateksowej nie podaje inaczej,
- na chłoniących podłożach należy stosować do gruntowania farbę lateksową rozcieńczoną wodą w stosunku 1:3-5 z tego samego rodzaju farby, z jakiej przewiduje się wykonanie powłoki malarской.

3. Sprzęt

Roboty można wykonać przy użyciu педali lub aparatuów natryskowych.

4. Transport

Farby pakowane wg punktu 2.5.4 należy transportować zgodnie z PN-85/0-79252 i przepisami obowiązującymi w transporcie kolejowym lub drogowym.

5. Wykonanie robót

Przy malowaniu powierzchni wewnętrznych temperatura nie powinna być niższa niż +8°C. W okresie zimowym pomieszczenia należy ogrzewać.

W ciągu 2 dni pomieszczenia powinny być ogrzane do temperatury co najmniej +8°C. Po zakończeniu malowania można dopuścić do stopniowego obniżania temperatury jednak przez 3 dni nie może spaść poniżej + 1°C.

W czasie malowania niedopuszczalne jest nawietrzanie malowanych powierzchni ciepłym powie-

trzem od przewodów wentylacyjnych i urządzeń ogrzewczych.

- Gruntowanie i dwukrotne malowanie ścian i sufitów można wykonać po:
- całkowitym ukończeniu robót instalacyjnych (z wyjątkiem montażu armatury i urządzeń sanitarnych),
  - całkowitym ułożeniu posadzki,
  - usunięciu usterek na stropach i tynkach

5.1. Przygotowanie podłoży

- 5.1.1. Podłożę posiadające drobne uszkodzenia powierzchni powinny być naprawione przez wypełnienie ubytków zaprawą cementowo-wapienną. Powierzchnie powinny być oczyśćone z kurzu i brudu, wystających drutów, nacieków zaprawy itp. Odstające tynki należy odbić, a rysy poszerzyć i ponownie wypełnić zaprawą cementowo-wapienną.

- 5.1.2. Powierzchnie metalowe powinny być oczyśćone, odłuszczone zgodnie z wymaganiami normy PN-ISO 8501-1:1996, dla danego typu farby podkładowej.

- 5.2.1. Przy malowaniu farbami emulsyjnymi do gruntowania stosować farbę emulsyjną tego samego rodzaju z jakiej ma być wykonana powłoka lecz rozcierzoną wodą w stosunku 1:3-5.

5.3. Wykonywanie powłok malarskich

- 5.3.1. Powłoki z farb lateksowych powinny być niezmywalne, przy stosowaniu środków myjących i dezynfekujących.

Powłoki powinny dawać aksamitno-matowy wygląd powierzchni.

Barwa powłok powinna być jednolita, bez smug i plam.

Powierzchnia powłok bez uszkodzeń, smug, plam i śladów pędzla.

6. Kontrola jakości

6.1. Powierzchnia do malowania.

- Kontrola stanu technicznego powierzchni przygotowanej do malowania powinna obejmować:
- sprawdzenie wyglądu powierzchni,
  - sprawdzenie właściwości,
  - sprawdzenie wyschnięcia podłoża,
  - sprawdzenie czystości,

Sprawdzenie wyglądu powierzchni pod malowaniem należy wykonać przez oględzinę zewnętrzną.

Sprawdzenie właściwości należy wykonać przez spryskiwanie powierzchni przewidzianej pod malowanie kilku kroplami wody. Ciemniejsza plama zwiżonej powierzchni powinna nastąpić nie wcześniejszej niż po 3 s.

6.2. Roboty malarskie.

- 6.2.1. Badania powłok przy ich odbiorach należy przeprowadzić po zakończeniu ich wykonania:

- dla farb emulsyjnych na spoiwie lateksowym nie wcześniej niż po 7 dniach,
- dla pozostałych nie wcześniej niż po 14 dniach.

- 6.2.2. Badania przeprowadza się przy temperaturze powietrza nie niższej od +5°C przy wilgotności powietrza mniejszej od 65%.

6.2.3. Badania powinny obejmować:

- sprawdzenie wyglądu zewnętrznego,
- sprawdzenie zgodności barwy ze wzorcem,

Jeśli badania dадzą wynik pozytywny, to roboty malarskie należy uznać za wykonane prawidłowo. Gdy którekolwiek z badań dało wynik ujemny, należy usunąć wykonane powłoki częściowo lub całkowicie i wykonać powtórnie.

7. Obmiar robót

Jednostką obmiarową robót jest m² powierzchni zamalowanej wraz z przygotowaniem do malowania podłoża, przygotowaniem farb, ustawniem i rozebraniem rusztowań lub drabin malarskich oraz Specyfikacje techniczne ul. Smukalska 177

uporządkowaniem stanowiska pracy. Ilość robót określa się na podstawie projektu z uwzględnieniem zmian zaprobowanych przez Inżyniera i sprawdzonych w naturze.

8. Odbiór robót

Roboty podlegają warunkom odbioru według zasad podanych poniżej.

1. Odbiór podłożą

1.1. Zastosowane do przygotowania podłożu materiały powinny odpowiadać wymagam om zawartym w normach państwowych lub. świadectwach dopuszczenia do stosowania w budownictwie. Podłożę, posiadające drobne uszkodzenia powinno być naprawione przez wypełnienie ubytków zaprawą cementowo-wapienną do robót tynkowych lub odpowiednią szpachlówką. Podłożę powinno być przygotowane zgodnie z wymaganiami w pkt. 5.2.1. Jeżeli odbiór podłożu odbywa się po dłuższym czasie od jego wykonania, należy podłożyć przed gruntowaniem oczyścić.

2. Odbiór robót malarzkich

2.1. Sprawdzenie wyglądu zewnętrznego powłok malarzkich polegające na stwierdzeniu równomiernego rozłożenia farby, jednolitego natężenia barwy i zgodności ze wzorcem producenta, braku prześwitu i dostrzegalnych skupisk lub grudek nieroztarciego pigmentu lub wypełniaczy, braku plam, smug, zacieków, pecherzy odstających płatów powłoki, widocznych okiem śladów pędza itp., w stopniu kwalifikującym powierzchnię malowaną do powłok o dobrej jakości wykonania.

2.2. Sprawdzenie oporności powłoki na wycieranie polegające na lekkim, kilkakrotnym potarciu jej powierzchni miękką wełnianą lub bawełnianą szmatką kontrastowego koloru.

2.3. Sprawdzenie oporności powłoki na zarysowanie.

2.4. Sprawdzenie przyczepności powłoki do podłożu polegające na próbie podeszczania ostrym narzędziem powłoki od podłożu.

2.5. Sprawdzenie oporności powłoki na zmywanie wodą polegające na zwilżaniu badanej powierzchni powłoki przez kilkakrotnie potarcie mokrą miękką szczotką lub szmatką. Wyniki odbiorów materiałów i robót powinny być każdorazowo wpisywane do dziennika budowy.

9. Podstawa płatności

Zgodnie z umową.

10. Przepisy związane

PN-EN 1008:2004 Woda zarobowa do betonu. Specyfikacja i pobieranie próbek.

PN-70/B-101 00 Roboty tynkowe. Tynki zwykłe. Wymagania i badania przy odbiorze.

PN-62/C-81502 Szpachlówka i kit szpachlowe. Metody badań.

PN-EN 459-1:2003 Wapno budowlane.

PN-C 81911:1997 Farby epoksydowe do gruntowania odporne na czynniki chemiczne

PN-C 81901:2002 Farby olejne i alkidowe.

PN-C 81608:1998 Emalie chlorokaucukowe.

PN-C 81914:2002 Farby dyspersyjne stosowane wewnętrz.

PN-C 81911:1997 Farby epoksydowe do gruntowania odporne na czynniki chemiczne.

PN-C 81932:1997 Emalie epoksydowe chemooporne.

9.1.1. Okładziny ceramiczne

1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej (SST) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót okładzinowych z płytą ceramiczną

2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna (SST) będzie stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji wymienionych w pkt.1.

3.Zakres robót objętych specyfikacją.

Roboty, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności mające na celu wykonanie:
- pokrycie ścian płytami (okładziny), które stanowią warstwę ochronną i kształtującą formę architektoniczną okładanych elementów.

4.Określenia podstawowe

Okręślenia podstawowe w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami oraz określeniami podanymi w ST 0.0.

5.Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, ST 0.0, i poleceniami Inspektora nadzoru.

6.Dokumentacja robót wykładzinowych i okładzinowych

Dokumentacje robót okładzinowych stanowią:

- projekt budowlany,
- szczegółowa specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót zgodna z - dziennik budowy,
- aprobaty techniczne, certyfikaty lub deklaracje zgodności świadczące o dopuszczeniu do obrotu i powszechnego lub jednostkowego stosowania użtych wyrobów budowlanych,
- protokoły odbiorów częściowych , końcowych i robót zanikających, z załączonymi protokołami z badań kontrolnych.

7.Materiały

7.1.Ogólne wymagania dotyczące materiałów

Materiały stosowane do wykonywania :

- Aprobaty Techniczne lub być produkowane zgodnie z obowiązującymi normami,
- Certyfikat lub Deklarację Zgodności z Aprobataj Techniczną lub PN,
- Certyfikat na znak bezpieczeństwa,
- Na opakowaniach powinien znajdować się termin przydatności do stosowania.
- Sposób transportu i składowania powinien być zgodny z warunkami i wymaganiami podanymi przez producenta.

7.2.Materiały

Wszelkie materiały do wykonania wykładzin i okładzin powinny odpowiadać wymaganiom zawartym w normach polskich lub aprobatach technicznych ITB dopuszczających dany materiał do powszechnego stosowania w budownictwie.

7.2.1.Płytki ceramiczne

Płytki powinny odpowiadać następującym normom:- PN-EN 176:1996 --
- PN-EN 177:19967 – Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o nasiąkliwości wodnej 6%<E≤10%. Grupa B II b.

- PN-EN 159:1996 – Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o nasiąkliwości wodnej E>10%. Grupa B III.

7.2.2.Kompozycje klejące i zaprawy do spoinowania

Kompozycje klejące do mocowania płyt keramycznych muszą spełniać wymagania PN-EN 12004:2002 lub odpowiednich aprobat technicznych. Zaprawy do spoinowania muszą spełniać wymagania odpowiednich aprobat technicznych lub norm.

7.2.3. Materiały pomocnicze

Materiały pomocnicze do wykonywania wykładzin i okładzin to:
- listwy dylatacyjne i wykończeniowe,
- środki ochrony płyt i spoin,

- środki do usuwania zanieczyszczeń
  - środki do konserwacji wykładzin i okładzin.
- Wszystkie ww. materiały muszą mieć właściwości techniczne określone przez producenta lub odpowiednie aprobaty techniczne.

3.Sprzęt

- 3.1. Sprzęt i narzędzia do wykonywania okładzin do wykonywania robót okładzinowych należy stosować:
- szczotki włosiane lub druciane do czyszczenia podłoża,
  - szpachle i pase metalowe lub z tworzyw sztucznych,
  - narzędzia lub urządzenie mechaniczne do cięcia płyt,
  - pase żabkowane stalowe lub z tworzyw sztucznych o wysokości żabków 6 do 12 mm do rozprowadzania kompozycji klejacych,
  - laty do sprawdzania równości powierzchni,
  - poziomnice,
  - mieszadła koszyczkowe napełniane wiertarka elektryczna oraz pojemniki do przygotowania kompozycji klejacych,
  - pase gumowe lub z tworzyw sztucznych do spoinowania,
  - gąbki do mycia i czyszczenia,
  - wkładki (krzyżyki) dystansowe.

Rodzaje sprzętu używanego do wykonania okładzin i okładzin pozostawia się do uznania wykonawcy, po uzgodnieniu z zarządzającym realizacją umowy. Jakikolwiek sprzęt, maszyny lub narzędzia nie gwarantujące zachowania wymagań jakościowych robót, zostaną przez zarządzającego realizacją umowy zdyskwalifikowane i nie dopuszczone do robót.

4.Transport

4.1. Transport i składowanie materiałów

Transport materiałów do wykonania wykładzin i okładzin nie wymaga specjalnych środków i urządzeń. Kleje, glazura, terakota – można przewozić dowolnymi środkami transportu, zabezpieczając je przed opadami atmosferycznymi.

5.Wykonanie robót

5.1. warunki przystąpienia do robót

- 1) przed przystąpieniem do wykonywania wykładzin powinny być zakończone:
  - wszystkie roboty stanu surowego łącznie z wykonaniem podłoży, warstw konstrukcyjnych i izolacji podłóg,
  - roboty instalacji sanitarnych, centralnego ogrzewania, elektrycznych i innych np. technologicznych (szczególnie dotyczy to instalacji podłogowych),
  - wszystkie bruzdy, kanały i przebicia naprawiane i wykończone tynkiem lub massami naprawczymi.
- 2) Roboty wykładzinowe i okładzinowe należy wykonywać w temperaturach nie niższych niż +5°C i temperatura ta powinna utrzymywać się w ciągu całej doby.
- 3) Wykonane okładziny i wykładziny należą w ciągu pierwszych dwóch dni chronić przed nastonecznieniem i przewiewem.

5.2. Wykonanie okładzin

5.4.1. Podłoga pod okładzinę

Układanie płytek ceramicznych zaczynamy od oceny podłoża, od sprawdzenia jego podstawowych właściwości to tzn. czy jest ono: nośne, stabilne, czyste, równe i nieniasątkiwe. Nośność podłoża sprawdzamy m.in. poprzez jego zarysowanie ostrym narzędziem.

Gdy fragmenty podłożu łatwo się kruszą i odpadają to podłożu uważa można za słabe, jeśli zaś podłożę rysuje się trudno – za mocne.

W przypadku podłoży z płyt gipsowo-kartonowych należy sprawdzić czy podłożo jest stabilne tzn. czy się nie ugina.

Wszystkie podłożo należy starannie oczyścić z resztek olejów, wosków, lub żywic.

Najprostsza metoda oceny chloności podłoża polega na rozlaniu na nim wody i sprawdzeniu jak szybko ona wsiąka. Gdy proces ten przebiega szybko należy ograniczyć chloność podłoża poprzez jego zagruntowanie emulsją gruntującą.

5.4.2 Wykonanie okładzin

W trakcie prac glazurniczych należy pamiętać, że:

- wykonuje się w temperaturze od +5 do +25 °C,
- płytę ceramiczną nie należy moczyć przed przyklejeniem,
- pełną wytrzymałość okładziny uzyskują dopiero po trzech dniach.

Układanie glazury na powierzchni ścian zaczyna się od zamocowania na ścianie prostej, gładkiej tątę drewnianej lub aluminiowej. Do zamocowania tątę należy użyć poziomnicy, tątę mocuje się na wysokości cokołu lub drugiego rzędu płyt, pamiętając o powiększeniu wymiaru płytki o podwójny wymiar spoiny. Na ścianach z płyt gipsowo-kartonowych zaprawę klejową nakłada się równomiernie stalową pacą zębata. Zaprawę nakłada się wstępnie gładką stroną pacą, a następnie rozprowadza po powierzchni ściany częścią zębata. Wielkość zębów paczy zależy od wielkości płytek i stopnia perforacji ich spodniej płaszczyzny.

Przyklejanie płytek rozpoczyna się od dolu, w dowolnym narożniku, jeśli z rozplanowania wynika, że powinna się tam znaleźć cała płytka. Jeśli pierwsza płytka musi być docinana, zacząć należy od przyklejenia drugiej, całej płytki w odpowiednim dla niej miejscu. Płytkę należy przycisnąć ręką do ściany (płytki o większym rozmiarze dobrują się dodatkowo gumowym młotkiem). Aby sprawdzić, czy nałożona na ścianę zaprawa klejająca posiada jeszcze właściwości klejące, zaleca się wykonanie testu. Polega on na przyciśnięciu palców ręki do położonej zaprawy.

Jeśli klej pozostaje na palcach, wówczas można kontynuować przyklejanie płyt. Jeśli zaś palce pozostają czyste, należy usunąć starszą warstwę kleju ze ściany i nanieść nową.

Czas na korygowanie położenia płyt wynosi na ogół około 10min. Odpowiednio dobrane konsystencja zaprawy klejącej i wielkość zębów paczy powinna zapewnić, że po docisnięciu płytka klej pokrywa będzie całą jej powierzchnię (minimum 2/3 powierzchni). Należy to sprawdzić, odrywając co pewien czas świeżo położoną płytke od ściany.

Jako ostatnie przykleja się płytki docinane w narożach i przy ościeżach. Płytki w tych miejscach zazwyczaj trzeba dociąć na odpowiednią szerokość na skutek symetrycznego rozplanowania płyt na ścianie. W tym celu należy dokładnie zmierzyć wymiar na jaki należy dociąć płytki. Wymierzoną szerokość zaznaczyć w postaci linii cięcia na powierzchni płyt. Wzdłuż zaznaczonej linii należy zarysować szkliwo przy użyciu maszynki do cięcia płytek ceramicznych, a następnie przełamać płytke.

Jeśli otwór ma się znajdować w środku płytki, to wykonać go należy używając wiertarki ze specjalną prystawką i wiertarami diamentowymi lub przy pomocy piłki ze specjalnym wolframowym brzeszczotem. W drugiej metodzie nawierca się otwór w płytkie, przewleka przez niego brzeszczot piłki, a następnie – po ponownym zamontowaniu w oprawce piłki – wycina otwór. Jeśli otwór ma się znajdować na brzegu płytki, to wykonujemy go cęgami flizarskimi lub piłą ze specjalnym wolframowym brzeszczotem. Przy małych otworach lepiej postuzyć się cęgami. Po zaznaczeniu i nacięciu kształtu wycięcia na płytce (od strony glazury), odłamuje się je kawałek po kawałku.

Po ułożeniu ostatniego, górnego rzędu płyt zdejmuję się tątę, uważając przy tym, aby nie obłuzować przyklejonej pierwszej warstwy płyt. Jeśli pod tątą znajdują się zaprawa, to należy ją ostrożnie usuwać szpachelką. Układanie okładziny ceramicznej kończy się usuwając krzyżki dystansowe ze spojenia.

6. Kontrola jakości robót

6.1. Badania przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót związanych z wykonaniem wykładzin i okładzin badaniem powinny podlegać materiały, które będą wykorzystane do wykonania robót i podłożą.

Wszystkie materiały – płytki, kompozycje klejące, jak również materiały pomocnicze muszą spełniać wymagania odpowiednich norm lub aprobat technicznych oraz odpowiadać parametrom określonym w dokumentacji projektowej.

Każda partia materiałów dostarczona na budowę musi posiadać certyfikat lub deklarację zgodności stwierdzającą zgodność właściwości technicznych z określonymi w normach i aprobatach.

Badanie podkładu powinno być wykonane bezpośrednio przed przystąpieniem do wykonywania robót wykładzinowych i okładzinowych. Zakres czynności kontrolnych powinien obejmować:

- sprawdzenie wizualne wyglądu powierzchni podkładu pod względem wymaganej szorstkości, występuowania ubytków i porowatości, czystości i zawilgocenia,
- sprawdzenie równości podkładu, które przeprowadza się przykładając w dowolnych miejscach i kierunkach dwumetrową late,

- sprawdzenie spadków podkładu pod wykładziną (posadzką) za pomocą 2-metrowej łaty i poziomniocy; pomiary równości i spadków należy wykonać z dokładnością do 1 mm,

- sprawdzenie prawidłowości wykonania w podkładzie szczeleń dylatacyjnych i przeciwskurczowych dokonując pomiarów szerokości i prostoliniowości,

- sprawdzenie wytrzymałości podkładu metodami nieniszczącymi.

Wyniki badań powinny być wpisywane do dziennika budowy i akceptowane przez inspektora nadzoru.

6.2. badanie w czasie robót

Badania w czasie robót polegają na sprawdzeniu zgodności wykonywania wykładzin i okładzin z dokumentacją projektową. Badania te szczególnie powinny dotyczyć sprawdzenia technologii wykonywanych robót, rodzaju i grubości kompozycji klejącej oraz innych robót „zanikających”.

6.3. Badania w czasie odbioru robót

Badania w czasie odbioru robót przeprowadza się celem oceny spełnienia wszystkich wymagań dotyczących wykonanych wykładzin i okładzin a w szczególności:

- zgodność z dokumentacją projektową i wprowadzonymi zmianami, które napisano w dokumentacji powykonawczej,

- jakości zastosowanych materiałów i wyrobów,

- prawidłowości przygotowania podłoży,

- jakości (wyglądu) powierzchni wykładzin i okładzin,

- prawidłowości wykonania krawędzi, naroży, styków z innymi materiałami i dylatacji.

Przy badaniach w czasie odbioru robót pomocne mogą być wyniki badań dokonanych przed przystąpieniem do robót i w trakcie ich wykonywania.

Zakres czynności kontrolnych dotyczących wykładzin podłóg i okładzin powinien obejmować:

- sprawdzenie prawidłowości ułożenia płytek; utoższenie płytek oraz ich barwę i odcięcie należy sprawdzać wizualnie i porównując z wymaganiami projektu technicznego oraz wzorcem płytek,

- sprawdzenie odchylenia powierzchni od płaszczyzny za pomocą tą kontrolnej długosći 2 metrów przykładanej w różnych kierunkach, w dowolnym miejscu; prześwit pomiędzy łatką a badaną powierzchnią należy mierząć z dokładnością do 1 mm,

- sprawdzenie prostoliniowości i dokładności spoin za pomocą cienkiego drutu naciągniętego wzdłuż spoin na całej ich długości (dla spoin wykładzin podłogowych i poziomych okładzin ścian) oraz pionu (dla spoin pionowych okładzin ściannych) i dokonanie pomiaru odchylen z dokładnością do 1 mm,

- sprawdzenie związania płytek z podkładem przez lekkie ich opukwanie drewnianym młotkiem (lub innym podobnym narzędziem); charakterystyczny głucho dźwięk jest dowodem nie związania płytek z podkładem, sprawdzenie szerokości spoin i ich wypełnienia za pomocą oględzin zewnętrznych i pomiaru; na dowolnie wybranej

powierzchni wielkości 1 m² należy zmierzyć szerokość spoin suwniarka z dokładnością do 0,5 mm, - grubość warstwy kompozycji klejącej pod płytka mi (pomiar wykonywany w trakcie realizacji robót lub grubość określona na podstawie zużycia kompozycji klejącej).

Wyniki kontroli powinny być opisane w dzienniku budowy lub protokóle podpisany przez przedstawicieli inwestora (zamawiającego) i wykonawcy.

7. Obmiar robót

7.1. Zasady obmiarowania

Powierzchnie wykładzin i okładzin oblicza się w metrach kwadratowych na podstawie dokumentacji projektowej przyjmując wymiary w świetle ścian w stanie surowym. Z obliczonej powierzchni odlicza się powierzchnie schupów, pilastrów, fundamentów i innych elementów większych od 0,25m². W przypadku rozbieżności pomiędzy dokumentacją a stanem faktycznym powierzchnię oblicza się wg stanu faktycznego.

Powierzchnie okładzin określa się na podstawie dokumentacji projektowej lub wg stanu faktycznego.

8. Odbiór robót

8.1. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu

Przy robotach związanych z wykonywaniem wykładzin i okładzin elementem ulegającym zakryciu są podłożo. Odbiór podłoż musi być dokonany przed rozpoczęciem robót wykładzinowych i okładzinowych.

Jeżeli wszystkie pomiary i badania daty wynik pozytywny można uznać podłoż za wykonane prawidłowo tj. zgodnie z dokumentacją SST i zezwolić do przystąpienia do robót wykładzinowych i okładzinowych. Jeżeli chociaż jeden wynik badania daje wynik negatywny podłoż nie powinno być odebrane.

Wykonawca zobowiązany jest do dokonania naprawy podłoża poprzez np. szlifowanie lub szpachlowanie i ponowne zgłoszenie do odbioru. W sytuacji gdy naprawa jest niemożliwa (szczególnie w przypadku zanionej wytrzymałości) podłoż musi być skute i wykonane ponownie. Wszystkie ustalenia związane z dokonanym odbiorem robót ulegających zakryciu (podłoż) oraz materiałów należy zapisać w dzienniku budowy lub w protokole podpisany przez przedstawicieli inwestora (inspektor nadzoru) i wykonawcy (kierownik budowy).

8.2. Odbiór częściowy
Odbiór częściowy polega na ocenie ilości i jakości wykonanej części robót. Odbioru częściowego robót dokonuje się dla zakresu określonego w dokumentach umownych wg zasad jak przy odbiorze ostatecznym robót.

Celem odbioru częściowego jest wczesne wykrycie ewentualnych usterek w realizowanych robotach i ich usunięcie przed odbiorem końcowym. Odbiór częściowy robót jest dokonywany przez inspektora nadzoru w obecności kierownika budowy. Protokół odbioru częściowego jest podstawa do dokonania częściowego rozliczenia robót jeżeli umowa taka formę przewiduje.

8.3. Odbiór ostateczny (końcowy)

Odbiór ostateczny stanowi ostateczna ocenę rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do zakresu (ilości), jakości i zgodności z dokumentacją projektową. Odbiór ostateczny dokonuje komisja powołana przez zamawiającego na podstawie przedłożonych dokumentów, wyników badań i pomiarów oraz dokonanej ocenie wizualnej. Zasady i terminy powoływanego komisji oraz czas jej działalności powinna określać umowa.

- projekt budowlany,
- projekty wykonawcze,
- dokumentacje powykonawcza,
- szczegółowe specyfikacje techniczne,
- dziennik budowy z zapisami dotyczącymi toku prowadzonych robót,
- aprobaty techniczne, certyfikaty i deklaracje zgodności dla zastosowanych materiałów i wyrobów,

- protokoły odbioru podłożą,
- protokoły odbiorów częściowych,
- instrukcje producentów dotyczące zastosowanych materiałów,
- wyniki badań laboratoryjnych i eksperczy.

Roboty wykładzinowe i okładzinowe powinny być wykonane jeżeli wszystkie wyniki badań i pomiarów są pozytywne i dostarczone przez wykonawcę dokumenty są kompletne i prawidłowe pod względem merytorycznym.

Jeżeli chociażby jeden wynik badań był negatywny wykładzina lub okładzina nie powinna być przyjęta. W takim przypadku należy przyjąć jedno z następujących rozwiązań:

- jeżeli to możliwe należy poprawić wykładzinę lub okładziny i przedstawić ja ponownie do odbioru,
- jeżeli odchylenia od wymagań nie zagrożają bezpieczeństwu użytkownika i trwałości wykładziny lub okładziny zamawiający może wyrazić zgodę na dokonanie odbioru końcowego z jednociennym obniżeniem wartości wynagrodzenia w stosunku do ustaleń umownych,
- w przypadku, gdy nie są możliwe podane wyżej rozwiązania wykonawca zobowiązany jest do usunięcia wadliwie wykonanych wykładzin lub okładzin, wykonać je ponownie i powtórnie zgłosić do odbioru.

W przypadku nie kompletności dokumentów odbiór może być dokonany po ich uzupełnieniu. Z czynności odbioru sporządzasie się protokół podpisany przez przedstawicieli zamawiającego i wykonawcy.

Protokół powinien zawierać:

- ustalenia podjęte w trakcie prac komisji,
  - ocenę wyników badań,
  - wykaz wad i usterek za wskazaniem możliwości ich usunięcia,
  - stwierdzenie zgodności lub niezgodności wykonania wykładzin i okładzin z zamówieniem.
- Protokół odbioru końcowego jest podstawą do dokonania rozliczenia końcowego pomiędzy zamawiającym a wykonawcą.

9.Podstawa płatności

9.1.Zasady rozliczenia i płatności

Rozliczenie pomiędzy zamawiającym a wykonawcą za wykonane roboty wykładzinowe i okładzinowe będzie dokonywana w następujący sposób:
- w oparciu o wartość robót określona po ich wykonaniu jako iloczyn ustalonej w dokumentach umownych ceny jednostkowej

(z kosztorysu) i faktycznie wykonanej ilości robót.

Rozliczenie będzie dokonane jednorazowo po wykonaniu pełnego zakresu robót i ich końcowym odbiorze.

9.2.Zasady ustalenia ceny jednostkowej

Ceny jednostkowe za roboty wykładzinowe i okładzinowe obejmują:

- robociznę bezpośrednią wraz z narzutami,
- wartość zużytych materiałów podstawowych i pomocniczych wraz z ubytkami wynikającymi z technologii robót z kosztami zakupu,

- wartość pracy sprzętu z narzutami,

- koszty pośrednie (ogólne) i zysk kalkulacyjny.

Ceny jednostkowe uwzględniają również przygotowanie stanowiska roboczego oraz wykonanie wszystkich niezbędnych robót pomocniczych i towarzyszących takich jak np. osadzenie elementów wykończeniowych i dyliatacyjnych, rusztowania, pomosty, barier zabezpieczające, oświetlenie tymczasowe, pielegnacja wykonanych wykładzin i okładzin, wykonanie zaplecza socjalno – biurowego dla pracowników, zużycie energii elektrycznej i wody, oczyście i likwidacja stanowisk roboczych.

10.Przepisy związane

- PN-ISO 13006:2001 Płytki i płyty ceramiczne. Definicje, klasyfikacja, właściwości i znakowanie.

- PN-EN 87:1994 Płytki i płyty ceramiczne ścienne i podłogowe. Definicje, klasyfikacja, właściwości i znakowanie.
- PN-EN 159:1996 Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o nasiąkliwości $E > 10\%$. Grupa B III.
- PN-EN 176:1996 Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o malej nasiąkliwości wodnej $E < 3\%$. Grupa B I.
- PN-EN 177:1997 Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o nasiąkliwości wodnej $3\% < E \leq 6\%$. Grupa B II a
- PN-EN 178:1998 Płytki i płyty ceramiczne prasowane na sucho o malej nasiąkliwości wodnej $6\% < E \leq 10\%$. Grupa B II b.
- PN-EN 121:1997 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej $E < 3\%$ Grupa A I
- PN-EN 186-1:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej $3\% < E < 6\%$. Grupa A II a.
- Cz. 1.
- PN-EN 186-2:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej $3\% < E < 6\%$ Grupa A II b.
- Cz. 2.
- PN-EN 187-1:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej $6\% < E < 10\%$ Grupa A II b.
- Cz. 1.
- PN-EN 187-2:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej $6\% < E < 10\%$ Grupa A II b.
- Cz. 2.
- PN-EN 188:1998 Płytki i płyty ceramiczne ciągnione o niskiej nasiąkliwości wodnej $E < 10\%$ Grupa A III.
- PN-70/B-10100 Robaty tynkowe. Tynki zwykłe. Wymagania i badania przy odbiorze.
- PN-EN ISO 10545-1/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Pobieranie próbek i warunki odbioru.
- PN-EN ISO 10545-2/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie wymiarów i sprawdzanie jakości powierzchni.
- PN-EN ISO 10545-3/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie nasiąkliwości wodnej, porowatości otwartej, gęstości względnej oraz gęstości całkowej]
- PN-EN ISO 10545-4/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie wytrzymałości na zginańie i siły łamiące.
- PN-EN ISO 10545-5/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na uderzenie metodą pomiaru współczynnika odbicia.
- PN-EN ISO 10545-6/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na wgłębne ścieranie płytEK nieszkliwionych.
- PN-EN ISO 10545-7/2000 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na ścieranie powierzchni płytEK szkliwionych.
- PN-EN ISO 10545-8/1998 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie cieplnej rozszerzalności liniowej.
- PN-EN ISO 10545-9/1998 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na szok termiczny.
- PN-EN ISO 10545-10/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie rozszerzalności wodnej.
- PN-EN ISO 10545-11/1998 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na pęknięcie wiąskowane płytEK szkliwionych.
- PN-EN ISO 10545-12/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie mrozoodporności.
- PN-EN ISO 10545-13/1990 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności chemicznej.
- PN-EN ISO 10545-14/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na płamieniu.
- PN-EN ISO 10545-15/1999 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie uwahania otowiu i kadmu.
- PN-EN ISO 10545-16/2001 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie odporności na zginanie i
- PN-EN 101:1994 Płytki i płyty ceramiczne. Oznaczanie twardości powierzchni wg skali Mohsa.
- PN-EN 12004:2002 Kleje do płytEK. Definicje i wymagania techniczne.
- PN-EN 12002:2002 Kleje do płytEK. Oznaczanie i odkształcania poprzecznego dla klejów cementowych i spoinowania.
- PN-EN 13888:2003 Zaprawy do spoinowania płytEK. Definicje i wymagania techniczne.
- PN-EN 12808-3:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytEK Cz.2: oznaczenie odporności chemicznej zapraw na bazie żywic reaktywnych.
- PN-EN 12808-2:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytEK Cz.4: oznaczenie odporności na ścieranie.
- PN-EN 12808-3:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytEK Cz.3: oznaczenie odporności chemicznej zapraw na ścislanie.
- PN-EN 12808-4:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytEK Cz.5: oznaczenie nasiąkliwości skurczu
- PN-EN 12808-5:2002(U) Zaprawy do spoinowania płytEK Cz.5: oznaczenie nasiąkliwości wodnej.
- PN-63/B-10145 Posadzki z płytEK kamionkowych (terakotowych), klinkierowych i tastrykowych. Wymagania i badania płytEK

SST 1.12. Sufity podwieszane gipsowo-kartono

1. Przedmiot ST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej (SST) są wymagania dotyczące wykonania i odbioru okładzin z płyt gipsowo-kartonoowych.

2. Zakres robót objętych ST

Sufity podwieszane w pomieszczeniach wg projektu

- Okładziny z płyt gipsowo-kartonoowych, których dotyczy specyfikacja stanowią poszycie ażurowej konstrukcji sufitów w systemie lekkiej zabudowy szkieletowej, jak i okładziny zastępującej tynki na sufitech .

- Okładziny objęte niniejszą ST kształtuje formę architektoniczną danego elementu konstrukcyjnego, wykonywane są ręcznie z płyt gipsowo-włókninowych odpowiadających wymaganiom norm lub aprobat technicznych.

- „Prawa” strona płyt gipsowo-kartonoowej pełni rolę jej lica i po zamontowaniu skierowana jest do wnętrza pomieszczenia.

Strona „lewa” płyt (niewidoczna po zamontowaniu) posiada nadruk z symbolem producenta oraz zakładkowe połączenia kartonu.

3. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej ST są zgodne z ustawą Prawo budowlane, wydanymi do niej rozporządzeniami wykonawczymi, nomenklaturą Polskich Norm, aprobat technicznych.

4. Ogólne wymagania dotyczące robót

Przy wykonywaniu okładzin z płyt gipsowo-kartonoowych należy przestrzegać zasad podanych w normie PN-72/B-10122 „Roboty okładzinowe. Suche tynki. Wymagania i badania przy odbiorze”. Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową, ST i poleceniami Inspektora nadzoru.

5. Materiały

5.1. Płyty gipsowo-kartonoowe powinny odpowiadać wymaganiom określonym w normie PN-B-79405 . wymagania dla płyt gipsowo-kartonoowych - Warunki techniczne dla płyt gipsowo-kartonoowych

6. Sprzęt

Sprzęt do wykonywania suchych tynków Wykonawca przystępujący do wykonania suchych tynków, powinien wykazać się możliwością korzystania z elektronarzędzi i drobnego sprzętu budowlanego.

7. Pakowanie i magazynowanie płyt

Płyty powinny być pakowane w formie stosów, układanych poziomo na kilku podkładach dystansowych. Pierwsza płyta od dołu spełnia rolę opakowania stosu. Każdy ze stosów jest spięty taśmą stalową dla usztywnienia, w miejscach usytuowania podkładek. Pakietы należy składować w pomieszczeniach zamkniętych i suchych, na równym i mocnym, a zarazem piaskim podkładzie. Wysokość składowania – do pięciu pakietów o jednakowej długości, nakiadanych jeden na drugi.

odbiorze.

- PN-EN 13813:2003 Podkłady podłogowe oraz materiały do ich wykonywania. Terminologia.

- PN-88?B-32250 Materiały budowlane. Woda do betonów i zapraw.

11. Inne dokumenty i instrukcje

- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót tom I część 4, wydanie Arkady 1990 rok.

- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych część B zeszyt 5 Okładziny i wykładziny z płytEK ceramicznych, wydanie ITB – 2004r

8. Transport

Transport płyt odbywa się przy pomocy rozbieralnych zestawów samochodowych (pokrytych plandekami), które umożliwiają przewóz (jednorazowo) około 2000 m płyt o grubości 12,5 mm lub około 2400 m o grubości 9,5 mm.

Rozładunek płyt powinien odbywać się w sposób zmechanizowany przy pomocy wózka widłowego o udźwigu co najmniej 2000 kg lub żurawia wyposażonego w zawiesie z wittami.

9. Wykonanie robót

9.1.. Warunki przystąpienia do robót

- Przed przystąpieniem do wykonywania okładzin z płyt gipsowo-kartonowych powinny być zakonczone wszystkie roboty stanu surowego, roboty instalacyjne podtynkowe, zamurowane przebicia i bruzdy, osadzone ościeżnice drzwiowe i okienne.

- Przed rozpoczęciem prac montażowych pomieszczenia powinny być oczyśczone z gruzu i odpadów.

- Okładziny z płyt gipsowo-kartonowych należy wykonywać w temperaturze nie niższej niż +5°C pod warunkiem, że w ciągu doby nie nastąpi spadek poniżej 0°C, a wilgotność względna powietrza mieści się w granicach od 60 do 80%.

- Pomieszczenia powinny być suche i dobrze przewietrzane.

9.2. Montaż okładzin z płyt gipsowo-kartonowych na ruszcie

9.2.1. Okładziny na ruszcie stalowym

Ruszt metalowy pod okładzinę gipsowo-kartonową:

- przy użyciu profili suffitowych 60/27, mocowanych do podłoga elementami łączącymi typu ES

9.2.2. Tyczenie rozmięsczenia płyt

Chcąc uzyskać oczekiwane efekty użytkowe suffitów, należy przy ich wykonywaniu pamiętać o paru podstawowych zasadach:

- styki krawędzi wzdużnych płyt powinny być prostopadłe do płaszczyzny ściany z oknem (rownolegle do kierunku nawiąstowania pomieszczenia),

- przy wyborze wzdużnego mocowania płyt do elementów nośnych rusztu konieczne jest, aby styki długich krawędzi płyt opierały się na tych elementach,

- przy wyborze poprzecznego mocowania płyt w stosunku do elementów nośnych rusztu konieczne jest, aby styki krótkich krawędzi płyt opierały się na tych elementach,

- ponieważ rzadko się zdarza, aby w jednym rzędzie mogła być umocowana pełna ilość płyt, należy je tak rozmięscić, by na obu krańcach tego rzędu znalazły się odcięte kawałki o szerokości zbliżonej do potowym szerokości płyt (lub połowy jej długości),

- styki poprzeczne płyt w dwu sąsiadujących pasmach powinny być przesunięte względem siebie o odległość zbliżoną do potowej długości płyt,

- jeżeli z przyczyn ogniowych okładzina gipsowo-kartonowa suffitu ma być dwuwarstwowa, to drugą warstwę płyt należy mocować mijankowe w stosunku do pierwszej, przesuwając ją o jeden rozstaw między nośnymi elementami rusztu.

W szczególności powinna być oceniana:

- równość powierzchni płyt,

- narożniki i krawędzie (czy nie ma uszkodzeń),

- wymiary płyt (zgodne z tolerancją),

- wilgotność i nasiąkliwość,

- obciążenie na zginanie niszczące lub ugięcia płyt.

10. Odbiór robót

Warunki badań płyt gipsowo-kartonowych i innych materiałów powinny być wpisywane do dziennika budowy i akceptowane przez inspektora nadzoru.

11. Obmiar

11.1. Jednostka i zasady obmiarowania Powierzchnię suchych tynków stropów płaskich oblicza się w metrach kwadratowych ich rzutu w świetle ścian surowych na płaszczyznę poziomą.
Z powierzchni suchych tynków nie potrąca się powierzchni kratki, drzwiczek i innych urządzeń, jeżeli każda z nich jest mniejsza niż 0,5 m.

11.2. Wielkości obmiarowe suchych tynków określają się na podstawie dokumentacji projektowej uwzględnieniem zmian zaakceptowanych przez inspektora nadzoru i sprawdzonych w naturze

11.3. Wymagania przy odbiorze

Wymagania przy odbiorze określają norma PN-72/B-10122. „Robaty okładzinowe. Suchy tynki. Suche tynki. Wymagania i badania przy odbiorze”.

Sprawdzeniu podlega:

- a. zgodność z dokumentacją techniczną,
  - b. rodzaj zastosowanych materiałów,
  - c. przygotowanie podwoja,
  - d. prawidłowość zamontowania płyt i ich wykończenia na stykach, narożach i obrzeżach,
  - e. wychrawalność powierzchni.
- ad. e) Powierzchnie suchych tynków powinny stanowić płaszczyzny pionowe, poziome lub o kącie pochylenia przewidzianym w dokumentacji. Kąty dwuścienne utworzone przez te płaszczyzny, powinny być kątami prostymi lub posiadać rozwarcie wynikające z wcześniejszych założzeń zawartych w dokumentacji. Krawędzie przecięcia płaszczyzn powinny być prostoliniowe. Sprawdzenie prawidłowości wykonania powierzchni i krawędzi suchych tynków należy przeprowadzać za pomocą oględzin zewnętrznych oraz przykładań (w dwu prostopadłych do siebie kierunkach) laty kontrolnej o długości ok. 2 mb, w dowolnym miejscu powierzchni. Pomiar przesuwu pomiędzy lataą a powierzchnią suchego tynku powinien być wykonywany z dokładnością do 0,5 mm .

12. Podstawa płatności

12.1. Podstawa rozliczenia finansowego, z uwzględnieniem zapisów zawartych pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym w umowie o wykonanie robót, jest wykonana i odebrana ilość m² powierzchni suchego tynku według ceny jednostkowej, która obejmuje:

- dla wszystkich technologii (czynności przygotowawcze):
  - przygotowanie stanowiska roboczego,
  - obsługa sprzętu niewymagającego etatowej obsługi,
  - ustawienie i rozbiorke rusztowań, o wysokości do 4 m,
  - przygotowanie podwoża,
  - obsadzenie kratek wentylacyjnych i innych drobnych elementów,
  - oczyszczenie miejsca pracy z resztek materiałów,
- dla wykonania okładzin z płyt gipsowo-kartonowych:
  - c) na rusztach z kształtowników metalowych
  - przymocowanie płyt do gotowego rusztu za pomocą wkrętów wraz z przycięciem i dopasowaniem,
  - dla wszystkich technologii (czynności wykończeniowe):
    - przygotowanie zaprawy z gipsu szpachlowego do wyrownania powierzchni okładzin,
    - szpachlowanie połączeń i styków płyt ze ścianami i stropami,
    - zabezpieczenie spoin taśmą papierową,
    - szpachlowanie i cyklinowanie wykończeniowe.

12.2. Przepisy związane

- PN-72/B-10122 Robaty okładzinowe. Suchy tynki. Wymagania i badania przy odbiorze.
PN-B-79405 Wymagania dla płyt gipsowo-kartonowych.
PN-93/B-02862 Odporność ogniowa.
PN-B-32250 Woda do celów budowlanych.
PN-79/B-06711 Kruszywa mineralne. Piaski do napraw budowlanych.
Informator-Poradnik „Zastosowanie płyt gipsowo-kartonowych w budownictwie” — wydanie IV-Kraków 1996

SST 1.13. Ścianki działowe gipsowo-kartonowe - KOD CPV: 28812310-3

1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru lekkich ścianek gipsowo-kartonowych.

- ściany wewnętrzne działowe, obudowa pionów wentylacyjnych,
- obudowa szachtów instalacyjnych i typu geberit

2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zleceniu i realizacji robót.

3. Zakres robót objętych SST

Roboty, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie ścianek z płyt gipsowo – kartonowych obiektu.

4. Ogólne wymagania dotyczące robotów.

Wykonawca robot jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami Inżyniera.

5. Materiały

a) ściany wewnętrzne działowe, obudowa pionów wentylacyjnych (izolacyjność akustyczna: $Rw < 63 \text{ dB}$, $RA1 < 60 \text{ dB}$)

- ścianki działowe do wysokości 5,0 m o wymaganej podwyższonej izolacyjności akustycznej – lekka ścianka o całkowitej grubości 150 mm w układzie:

- 2x płyta gipsowo-kartonna gr.12,5 mm,
- profil stalowy zimnoigły ocynkowany CW100, pomiędzy profiliami układane maty z wełny mineralnej gr.10 cm,
- 2x płyta gipsowo-kartonna gr.12,5 mm.

b) obudowa szachtów instalacyjnych i typu Geberit - ściana działowa na konstrukcji z profili CW 75 i UW 75 z pojedynczym

poszyciem płyta gipsowo-kartonna gr.12,5 mm oraz dodatkową izolacją akustyczną w postaci wełny mineralnej gr. 10

cm, klasa odporności ogniowej: F 0,5/EI 30, wysokość maksymalna: 4,5 m (izolacyjność akustyczna: $Rw < 45 \text{ dB}$, $RA1 < 40 \text{ dB}$) w układzie:

- 1x płyta gipsowo-kartonna gr.12,5 mm,

- profil stalowy zimnoigły ocynkowany CW 75 / UW 75, pomiędzy profilami układane maty z wełny mineralnej gr. 10

- 1x płyta gipsowo-kartonna gr.12,5 mm,

c) pakowanie i magazynowanie płyt gipsowo-kartonowych

Płyty powinny być pakowane w formie stosów, układanych poziomo na kilku podkładach dystansowych. Pierwsza płyta od

dotu spejera rolę opakowania stosu. Każdy ze stosów jest spięty taśmą stalową dla utrzymania, w miejscach usytuowania podkładek.

Pakiety należy składować w pomieszczeniach zamkniętych i suchych, na równym i mocnym, a zarazem płaskim podłożie.

Wysokość składowania — do pięciu pakietów o jednakowej długości, nakładanych jeden na drugi

6. Wymagania szczegółowe:

- płyty gipsowo-kartonne grub 12,5 mm ;
- zaprawa do spoinowania płyt g-k sucha ;

7. Sprzęt

Roboty można wykonać przy użyciu dowolnego typu sprzętu.

8. Transport

Materiały i elementy mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu. Podczas transportu materiały i elementy konstrukcji powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami lub utratą stateczności.

Transport płyt odbywa się przy pomocy rozbieralnych zestawów samochodowych (pokrytych plandekami), które umożliwiają przewóz (jednorazowo) około 2000 m płyt o grubości 12,5 mm lub około 2400 m o grubości 9,5 mm .

Rozładunek płyt powinien odbywać się w sposób zmechanizowany przy pomocy wózka widłowego o udźwigu co najmniej 2000 kg lub żurawia wyposażonego w zawiesie z widłami.

9. Wykonanie robót

Mocowanie płyt gipsowo-kartonowych do rusztu wykonuje się specjalnymi blachowkrętami przygotowanych do używania wkrętarek.

Mocując płyty do rusztu należy zwracać uwagę aby płyty nie spoczywały bezpośrednio na podłodze ale powinny być podniesione i docisnięte do sufitu (dystans między podłogą a krawędzią płyty winie wynosić ok. 10 mm). Złącza płyt należy okleić taśmą papierową perforowaną lub z włókna szklanego i zaspachlować zaprawą gipsową.

10. Kontrola jakości

Kontrola jakości wykonania robot polega na sprawdzeniu zgodności wykonania robot z dokumentacją projektową, STT i poleceniami zamawiającego.

Wymiuki techniczne dla płyt gipsowo-kartonowych

Lp.	Wymaganie	GKB zwykła	GKF ognioodporna	GKB1 wodooodporna	GKF1 wodo- i ognioodpor-
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia	rowna, gładka, bez uszkodzeń kartonu, natuznaków i krawędzi			
2	Przyczepność kartonu do rdzenia gipsowego	Karton powiniene być złączony z rdzeniem gipsowym w taki sposób, aby przy odrywaniu jedna rwa się, nie powodując odlewania się od rdzenia			
3	Wymiary i tolerancje [mm]	gębokość szerszość długość	9,5±0,5; 12,5±0,5; 15±0,5; ≥18±0,5 1200 (+0,-5,0)	18±0,5	[2000-3000] (+0,-6)
4	Masa 1 m ² płyt gipsowych [kg]	9,5 12,5 15,0 ≥18,0	≤9,5 ≤12,5 ≤15,0 ≤18,0	11,0-13,0 13,5-16,0 16,0-19,0	≤12,5 ≤15,0 -
5	Wilgotność [%]			≤10,0	13,5-15,0
6	Trwałość struktury płyty podczasu lamy 1 min.		≥2,0	*	≥2,0
7	Nasiąkliwość [%]			≤10	≤10
8	Oznakowanie	napis na tylnej stronie płyty	wazwa, symbol rodzącej płyty, grubość: PN ..... data produkcji		
		kolor kartonu: barwa napisu	szary jasny niebieska	zielony jasny czterwona	zielony jasny czterwona

Grubość nominalna płyt gipsowej [mm]	Odległość podporu [mm]	PRÓBA ZGINANIA		
		Obciążenie niszczczone [N]	Ugięcie [mm]	
9,5	≥80	prostopadłe do równolegle do prostopadłe do kierunku kierunku włókien włókien kartonu kartonu	150	równolegle do kierunku włókien kartonu
12,5	500	600	180	0,8
15,0	600	600	180	0,8
>18,0	720	500	-	1,0

11. Badania w czasie wykonywania robót

11.1. Częstotliwość oraz zakres badań płyt gipsowo-karttonowych powinna być zgodna z PNB-79405 „Wymagania dla płyt gipsowa-karttonowych”.

W szczególności powinna być oceniana:

- równość powierzchni płyt,
  - narożniki i krawędzie (czy nie ma uszkodzeń),
  - wymiary płyt (zgodne z tolerancją),
  - wilgotność (nasiąkiwość),
  - obciążenie na zginanie niszczące lub ugięcia płyt.
- 11.2. W任何时候ki badań płyt gipsowo-kartonowych i innych materiałów powinny być wpisywane do dziennika budowy i akceptowane przez Inspektora nadzoru.

12. Obmiar robót

12.1 Jednostka i zasady obmiarowania

Powierzchnię suchych tynków stropów płaskich oblicza się w metrach kwadratowych ich rzutu w świetle ścian surowych na płaszczyznę poziomą.

Z powierzchni suchych tynków nie potrąca się powierzchni kratek, drzwiczek i innych urządzeń, jeżeli każda z nich jest mniejsza niż 0,5 m.

12.2. Wielkości obmiarowe suchych tynków określa się na podstawie dokumentacji projektowej z uwzględnieniem zmian zaakceptowanych przez Inspektora nadzoru i sprawdzonych w naturze

13. Odbiór robót

13.1. Odbiór podłożu należy przeprowadzić bezpośrednio przed przystąpieniem do robót okładzinowych z płyt gipsowo-kartonowych. Jeżeli odbiór podłożu odbywa się po dłuższym czasie od jego wykonania, podłożę oczyścić i umyć wodą

13.2. Roboty uważa się za zgodne z dokumentacją projektową, SST i wymaganiami Inspektora nadzoru, jeżeli wszystkie pomiary i badania (z uwzględnieniem dopuszczalnych tolerancji) dają pozytywne wyniki.

13.3. Wymagania przy odbiorze określa norma PN-72/B-10122. „Roboty okładzinowe. Suche tynki. Wymagania i badania przy odbiorze”.

Sprawdzeniu podlega:

- zgodność z dokumentacją techniczną,
- rodzaj zastosowanych materiałów,
- przygotowanie podłoża,
- prawidłowość zamontowania płyt i ich wykończenia na stykach, narożach i obrzeżach,
- wychrowatość powierzchni.

Powierzchnie suchych tynków powinny stanowić płaszczyznę pionowe, poziome lub o kącie pochylenia przewidzianym w dokumentacji. Kąty dwuścienne utworzone przez te płaszczyzny, powinny być kątami prostymi lub posiadać rozwarcie wynikające z wcześniejszych zatopień zawartych w dokumentacji. Krawędzie przecięcia płaszczyzn powinny być prostoliniowe. Sprawdzenie prawidłowości wykonania powierzchni i krawędzi suchych tynków należy przeprowadzać za pomocą oględzin zewnętrznych oraz przykładania (w dwu prostopadłych do siebie kierunkach) latek kontrolnej o długości ok. 2 mb, w dowolnym miejscu powierzchni. Pomiar przesuwu pomiędzy łatą a powierzchnią suchego tynku powinien być wykonywany z dokładnością do 0,5 mm. Dopuszczalne odchyłki powierzchni są podane w poniższej tabeli.

Odczytanie powierzchni suchego tynku od piaszczystej i odczytania krawędzi od linii prostej	Odczytanie powierzchni i krawędzi od kierunku pionowego	Odczytanie powierzchni i krawędzi od kierunku poziomego	Odczytanie powierzchni i krawędzi od kierunku przeciwnego w stoszynach od kąta przedstawianego w dokumentacji
nie większa niż 2 mm i w liczbie nie większej niż 2 na całej długości lary konturowej o długości 2 mb	nie większe niż 1,5 mm na 1 mb i ogółem nie więcej niż 3 mm w pomieszczeniach do 3,5 m wysokości oraz nie więcej niż 1 mm w pomieszczeniach powyżej 3,5 m wysokości	nie większe niż 2 mm na 1 mb i ogółem nie więcej niż 3 mm na całej powierzchni ograniczonej ścianami, belkami itp.	nie większe niż 2 mm

14. Podstawa płatności

14.1. Podstawą rozliczenia finansowego, z uwzględnieniem zapisów zawartych pomiędzy Wykonawcą a Zaufającym w umowie o wykonanie robót, jest wykonana i odebrana ilość m^2 powierzchni suchego tynku według ceny jednostkowej, która obejmuje:

- dla wszystkich technologii (czynności przygotowawcze):
- przygotowanie stanowiska roboczego,
- obsługa sprzętu niewymagającego etatowej obsługi,
- ustawienie i rozbiorkę rusztowań, o wysokości do 4 m,
- przygotowanie podłoża,
- obsadzenie kratek wentylacyjnych i innych drobnych elementów,
- oczyszczenie miejsca pracy z resztek materiałów,
- dla wykonania okladzin z płyt gipsowo-kartonowych:
- przymocowanie płyt do gotowego rusztu za pomocą wkrętów wraz z pryciąciem i dopasowaniem,
- dla wszystkich technologii (czynności wykończeniowe):
- przygotowanie zaprawy z gipsu szpachlowego do wyrównania powierzchni okładzin,
- szpachlowanie połączeń i styków płyt ze ścianami i stropami,
- zabezpieczenie spoin taśmą papierową,
- szpachlowanie i cyklinowanie wykończeniowe.

15. Przepisy związane

- 15.1. Normy
 PN-72/B-10122 Roboty okładzinowe. Suchy tynki. Wymagania i badania przy odbiorze.
 PN-B-79405 Wymagania dla płyt gipsowo-kartonowych.
 PN-93/B-02862 Odporność ogniowa.
 PN-B-322250 Woda do celów budowlanych.

- 15.2. Inne dokumenty i instrukcje
 Informator-Poradnik „Zastosowanie płyt gipsowo-kartonowych w budownictwie” — wydanie IV-Kraków 1996
 Instrukcja montażu płyt gipsowo-kartonowych Knauf - wydanie 2

SST 1.14. Izolacje zewnętrzne mineralne

1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej technicznej są wymagania dotyczące wykonania i izolacji zewnętrznej mineralnej

2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i umowny przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1

3. Zakres robót objętych SST

Roboty, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie i zamontowanie izolacji z wetiny mineralnej

4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi normami oraz określonymi podanymi w specyfikacji

5. Materiały

Zgodnie z dokumentacją projektową.

6. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami inspektora nadzoru.

6.1. Wymogi formalne.

Uktadanie izolacji termicznej powinno być zlecone przedsiębiorstwu mającemu właściwe doświadczenie w realizacji tego typu robót i gwarantującemu właściwą jakość wykonania. Izolacja powinna być wykonana scijle wg rysunków.

6.2. Warunki organizacyjne.

Przed przystąpieniem do robót wykonawcy oraz nadzór techniczny winny się dokładnie zaznajomić z całością dokumentacji technicznej. Wszelkie ewentualne niejasności należy wyjaśnić z autorami opracowań. Jakiekolwiek zmiany w dokumentacji technicznej mogą być dokonyywane w takcie wykonawstwa, tylko po uzyskaniu akceptacji Inżyniera, a w przypadku zmian dotyczących zasadniczych elementów lub rozwiązań projektowych należy uzyskać dodatkową akceptację projektantów.

7. Materiały

7.1. Zastosowane materiały.

Podstawowym materiałem do wykonania izolacji termicznych są:

– płyty z wełny mineralnej

Wszystkie stosowane materiały powinny posiadać świadectwo zgodności z odpowiednią normą lub aprobatą techniczną.

Podstawowe dane techniczne wełny mineralnej do wykonania izolacji termicznej przedstawiają się następująco

1. Materiał rdzenia wełna mineralna o włóknach prostopadłych
2. Wymiary płyty [mm] 600/2000
3. Ciężar [kg/m²] 24,50
4. Opór cieplny [(m²K)/W] 2,75
5. Współczynnik absorpcji dźwięku α 0,58 – 0,80
6. Klasifikacja ogniowa Euroklasa B-s1-d0 wybór niepalny, nierozprzestrzeniający ogień
7. Naprężenie ścisakające przy 10% odkształceniu względnym [MPa] > 0,050
8. Współczynnik oporu dyfuzyjnego [μ] 4,0
9. Gęstość [(kg/m³] 22,00
10. Opakowanie [m²/paleta] 9,60
11. Składowanie w pozycji poziomej, chronić przed zabrudzeniem i wilgocią; ustawiać na wysokość najwyższej dwóch palet
12. Normy, atesty PN-EN 13168:2001, Znak CE Atest higieniczny HK/B/0796/01/99

8. Sprzęt

8.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST 0.0.

8.2. Sprzęt do wykonania robót

Roboty można wykonać przy użyciu dowolnego sprzętu, odpowiedniego dla danego rodzaju robót, zaakceptowanego przez Inżyniera.

9. Transport

9.1.Ogólne wymagania dotyczące transportu

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w ST 0.0.

9.2.Transport i składowanie

Płyty z wełny mineralnej są pakowane w pakiety i owinięte folią termokurczliwą. Pakiet z płytami należy układać w pozycji poziomej, ściśle obok siebie w celu zabezpieczenia przed przemieszczeniem w czasie transportu i przed uszkodzeniem. Wystające wewnątrz środka transportu śruby i inne części należy usunąć lub zabezpieczyć, aby nie uszkodziły płyt w czasie transportu. Płyty i maty należy przechowywać w pomieszczeniach krytych i zamkniętych, na suchym podłożu.

10. Wykonywanie robót

10.1.Ogólne zasady wykonania robót

Ogólne zasady wykonania robot podano w ST 0.0.

10.2. Wykonawca przedstawi Inżynierowi do akceptacji harmonogram robot uwzględniający wszystkie warunki, w jakich roboty będą wykonywane. Roboty izolacyjne powinny być wykonywane zgodnie z ogólnymi warunkami wykonywania i odbioru robót oglinobudowianych w zakresie przepisów BHP i p. poż.

11. Kontrola jakości robót

11.1.Ogólne zasady kontroli jakości robót

Zasady ogólne kontroli jakości robot podano w ST 0.0.

11.2. Kontrola robót

Zastosowane płyty i maty z wełny mineralnej powinny charakteryzować się:

- zgodnością z BN-84/6755-08,
- gęstością 40-140 kg/m³,
- wilgotnością nie przekraczającą 2%,
- współczynnikiem przewodzenia ciepła $\lambda = 0,035\text{--}0,037 \text{ W/mK}$,
- niepalnością wg PN-93/B-02862,
- zakresem temperatur stosowania -50°C – +250°C,
- posiadać świadectwo ITB i świadectwo jakości wystawione przez producenta.

12. Obmiar robót

12.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne zasady obmiaru robot podano w ST 0.0.

12.2. Jednostka obmiarowa
Jednostką obmiarową izolacji jest 1 m².

13. Odbiór robót

13.1.Zgodność robót z projektem i Specyfikacją.

Roboty powinny być wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, Specyfikacją Techniczną oraz pisemnymi decyzjami Inżyniera.

13.2. Odbiór robót

Odbiór powinien być przeprowadzony w następujących fazach:
– po dostarczeniu materiałów na budowę,
– po przygotowaniu podłoża,
– po wykonaniu warstwy ocieplającej.

Przy odbiorze materiałów należy sprawdzić zaświadczenie o jakości dostarczone przez producenta, oraz zgodność materiałów z normami, lub świadectwami dopuszczenia do stosowania w budownictwie.
Odbiór wykoraniej warstwy ocieplającej powinien obejmować sprawdzenie:
– jakości zastosowanych materiałów,
– grubości i ciągłości warstwy ocieplającej,
– czy materiał izolacyjny nie uległ zawiązcojeniu.

Odbiór powinien być zakończony sporządzeniem protokołu, do którego należy dodać wszystkie dokumenty.

Wysiedlenie i rozbudowa jednostki mieszkalnej w budynku przy ul. Smukalska 177

14. Podstawa płatności
Zgodnie z umową .

15. Przepisy związane

-Dz. U. nr 109/2004 „Warunki techniczne jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.”

-Polskie normy:

PN-B-02020 Ochrona cieplna budynków. Wymagania i obliczenia.

PN-B-04620 Materiały i wyroby termoizolacyjne. Terminologia i klasyfikacja.

PN-B-02021 Izolacja cieplna. Wielkości fizyczne i definicje.

PN-EN 13168 Izolacje cieplne. Wewnątrzna mineralna

PN-EN ISO 1182:1990 Badania ogniowe. Materiały budowlane. Badania niepalności

SST 1.15. Technologia bezspoinowego systemu docieplenia ścian zewnętrznych

Ogólny opis

Technologia bezspoinowego docieplenia ścian zewnętrznych budynku polega na przymocowaniu do ściany systemu warstwowego, składającego się z materiału termoizolacyjnego oraz warstwy zbrojonej i wyprawy tynkarskiej, mocowanych do ściany za pomocą zaprawy klejącej i ewentualnie dodatkowo – łącznikami mechanicznymi.

W systemie tym poszczególne elementy składowe pełnią następującą rolę:

- phity materiału termoizolacyjnego zapewniają wymaganą izolacyjność cieplną,
- masa lub zaprawa klejąca oraz łączniki mechaniczne, mocujące phity termoizolacyjne do ściany zewnętrznej, zapewniają wymaganą stateczność konstrukcyjną układu ociepleniowego,
- warstwa zbrojona zapewnia odporność na działanie sił udarowych oraz przeciwdziałia skutkom naprężeń termicznych na styku z wyprawą tynkarską,
- wyprawa tynkarska stanowi ochronno-dekoracyjne wykończenie ścian, chroniące warstwy ocieplające przed starzeniem naturalnym, czynnikami erzyjnymi, agresywnymi opadami deszczowymi; stanowi ona jednocześnie kolorystyczną dekorację ściany zewnętrznej.

Elementy składowe systemu

Masy (zaprawy) klejące

Tabela 1. Wymagania techniczne dotyczące mas (zapraw) klejących

Cecha	Wymagana wartość	
1	2	Różnica nie większa niż $\pm 10\%$ od wartości podanej przez producenta
Zawartość suchej substancji, %		Różnica nie większa niż $\pm 10\%$ od wartości podanej przez producenta
Straty prażenia, %		
Konsystencja, cm	10 $\pm$ 1	
Przyczepność do betonu, kPa w warunkach laboratoryjnych, po 24 h w wodzie, po 5 cyklach cieplno-wilgotnościowych	Min. 300 Min. 200 Min. 300	
Przyczepność do betonu, kPa w warunkach laboratoryjnych, po 24 h w wodzie, po 5 cyklach cieplno-wilgotnościowych	Min. 100 Min. 100 Min. 100	
Odporność na rysy, mm	Min. 5	

Minimalna grubość warstwy zbrojnej

Całkowite i dokładne przykrycie i zatopienie siatki zbrojającej

Płyty styropianowe

Do robót ociepleniowych należy stosować płyty styropianowe według PN-B-20132:2004 „Wyroby z styropianu (EPS) produkowane fabrycznie-zastosowanie”

Powinny one spełniać, poza normą, dodatkowe wymagania:

- wymiary powierzchni - nie więcej niż 60x120 cm,
powierzchnia płyt - szorstka po krojeniu z bloków, płaska lub profilowana,
krawędzie - ostre, bez wyszczerbów, proste lub profilowane,
- od 2 do 6 tygodni w zależności od technologii produkcji, przy zachowaniu wymaganej normy stabilizacji wymiarów $\pm 1,0\%$.

Warstwa zbrojona

Do robót ociepleniowych należy stosować siatki zbrojące z włókna szklanego malowane lub z tworzywa sztucznego. Siatka z włókna szklanego, powinna spełniać wymagania określone w tablicy 2.

Tabela 2. Wymagania techniczne dla siatki z włókna szklanego

L.p.	Cechy	Wymagana wartość
1	1 Rodzaj spłotu	2
1	Impregnacja powierzchni	3
2	Wymiary dostawcze	Uniemożliwiający przesuwanie się oczek siatki Polimerowa, zapewniająca odporność na działanie środowiska alkalicznego Szerokość – nie mniej niż 100 cm Długość – nie mniej niż 50 m Nie mniej niż 3 mm
3	Wymiary oczek	Nie mniej niż 145 g/m ²
4	Masa powierzchniowa	10/25% masły
5	Strata prążenia w temperaturze 625oC	
6	Siatka zrywająca (wzdłuż osnowy i wątku) dla próbek: -przechowywanych laboratoryjnych, -przetrzymywanych w wodzie destylowanej, -przetrzymywanych w roztworze wodnym NaOH, -przetrzymywanych w wodnym roztworze cementowym.	nie mniej niż 1500 N nie mniej niż 1200 N nie mniej niż 600 N nie mniej niż 600 N
7	Wydłużenie względne (wzdłuż osnowy i wątku) dla próbek: -przechowywanych laboratoryjnych, -przetrzymywanych w wodzie destylowanej, -przetrzymywanych w roztworze wodnym NaOH, -przetrzymywanych w wodnym roztworze cementowym.	nie więcej niż 3,5% (przy sile 1500N) nie więcej niż 3,5% (przy sile 1200N) nie więcej niż 3,5% (przy sile 600N) nie więcej niż 3,5% (przy sile 600N)
8		

Masy i naprawy tynkarskie

Do wykonywania wyprawy tynkarskiej należy stosować masy i zaprawy tynkarskie o poniżej przedstawionych wymaganiach technicznych.

Tabela 3. Wymagania techniczne dotyczące mas i zapraw tynkarskich

Cechy	Wymaganie
Postać	2
Wygląd zewnętrzny	ciekła masa gotowa do użycia lub sucha mieszanka do zarobienia wodą
Zawartość suchej substancji, %	jednorodna masa po zmieszaniu dla mas tynkarskich – różnica nie większa niż $\pm 5\%$
Straty prażenia	od wartości podanej przez producenta różnica nie większa niż $\pm 10\%$ od wartości podanej przez producenta
Konsystencja, cm	10 ± 1
Odporność na rysy, mm	brak rys w grubości równej dwukrotniej grubości zalecanej lub w grubości wynikającej z technologii nakładania
Minimalna grubość warstwy wypawy	1,5 mm

6.1. Elementy uzupatniające

Do tych elementów należą: łączniki mechaniczne, profile zakończające (listwy startowe), elementy zabezpieczające krawędzi, elementy dylatacyjne, siatka pancerna i inne. łączniki mechaniczne oraz elementy dylatacyjne i siatka pancerna wymagają dokumentów dopuszczających do stosowania, pozostałe elementy uzupatniające nie.

Profile kończące powinny być wykonane z materiału odpornego na korozję oraz działanie alkaliów. Również elementy zabezpieczeń krawędzi, wykonane z siatki metalowej, powinny charakteryzować się takimi samymi cechami.

6.2. Układ ociepleniowy

Niezależnie od szczegółowych wymagań, które powinny spełnić poszczególne elementy systemu SBO, cały układ ociepleniowy, złożony z elementów, też musi spełniać wymagania gwarantujące skuteczność i trwałość ocieplenia.

Wymagania techniczne układu ociepleniowego podano w tabelicy 4

L. p.	Cechy	Wymaganie wartość
1	Opór cieplny, $(m^2 \cdot K) / W$	2 3 nie mniej niż 2
2	Przyczepność międzywarstwowa, kPa, w badaniu na próbkach: -w stanie powietrzno-suchym -poddanych cyklu mrozoodporności	nie mniej niż 100 nie mniej niż 100 po badaniu nie powinny wystąpić rysy ani zwilgocenia spodniej strony wyprawy
3	Funkcjonalność	
4	Odporność na uderzenie, J, w badaniu na próbkach: -w stanie powietrzno-suchym	nie mniej niż 1 (dla wypraw mineralnych) nie mniej niż 3 (dla wypraw pozostałych)

	-podanych cyklon mrozooodporności	nie mniej niż 1 (dla wypraw mineralnych)
5	Opór dyfuzyjny dla warstwy wierzchniej (warstwa zbrojna + wyprawa tynkarska), m	nie mniej niż 3 (dla wypraw pozostałych) nie więcej niż 2
6		
7		
8		

6.3. Technologia wykonywania robót ociepleniowych

Warunki przystąpienia do robót

Inwestor powinien ządać od wykonawcy robót ociepleniowych certyfikatu (wydanego przez ITB), lub deklaracji zgodności (wystawionej przez producenta/ kompletatora systemu) z aprobatą techniczną na zestaw wyrobów do wykonywanego ocieplenie – zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami. Niedopuszczalne jest stosowanie elementów składowych z różnych systemów ociepleniowych. Roboty ociepleniowe należy wykonywać w temperaturze nie niższej niż +5oC i nie wyższej niż +25oC. Niedopuszczalne jest prowadzenie robót w czasie odpadów atmosferycznych, na elewacjach silnie nasioneczonych, w czasie silnego wiatru oraz jeżeli zapowiadaną jest spadek temperatury poniżej 0oC w przeciągu 24 h.

Przygotowanie podłoga ściennego

Powierzchnię podłoga oczyścić z kurzu, pyłu, stabo związań z podłożem powłok malarzyńskich i tynków. Próbki materiału izolacyjnego o wymiarach ok. 100x100 mm należy przykleić w różnych miejscach elewacji (8-10 próbek). Klej przygotowany zgodnie z zaleceniami systemowymi rozprowadzić na całej powierzchni próbki na grubość około 10 mm. Próbkę docisnąć do podłoga. Przyczepność sprawdzać po 3 dniach poprzez próbę ręcznego odrywania przyklejonej próbki. Można przyjąć, że podłoga charakteryzuje się wystarczającą wytrzymałością, jeżeli podczas próby odrywania materiał izolacyjny ulegnie rozterwianiu. W przypadku oderwania całej próbki z klejem i warstwą fakturową konieczne jestoczyszczenie elewacji ze stabo związanego z podłożem warstwy. Podłożę zagruntować środkiem zwiększającym przyczepność. Jeżeli ponowna próba da wynik negatywny, należy rozważyć dodatkowe mocowanie mechaniczne lub odpowiednie przygotowanie podłoga.

Wykonywanie ocieplenia

Przyklejanie płyt

Przed przyklejeniem płyt powinny być odpowiednio wysezonowane. Na budowie nie powinny być wystawione na działanie warunków atmosferycznych przez czas dłuższy niż 7 dni; pozostałe powierzchnie płyt muszą być przed ich zastosowaniem zeszlifowane i odpylone. Płyty styropianowe należy mocować do podłoga (wzdłuż dłuższej krawędzi) – z zachowaniem mijankowego układu spoin pionowych. Nie mogą tworzyć się spoiny krzyżowe. Spoiny płyt nie mogą znajdować się na pęknięciach w ścianie oraz na przejściach między różnymi materiałami ściennymi. Na całej powierzchni ocieplanej ściany płyty powinny dokładnie przylegać do siebie. Niedopuszczalne jest występowanie masy klejącej w spoinach. Nakładanie masy klejącej następuje tzw. metodą „pasmowo-punktową”. Szerokość pasma masy klejącej wzduż

obwodu płyty powinna wynosić, co najmniej 3 cm. Na pozostałej powierzchni masy należy rozłożyć placami o średnicy 8-12 cm. Łączna powierzchnia natożonej masy klejącej powinna obejmować, co najmniej 40%. Ilość masy klejącej i grubość jej warstwy zależy od stanu podłoża, musi być jednak zapewniony dobry styk ze ścianą, co gwarantuje uzyskanie wymaganej przyczepności. W praktyce grubość warstwy masy klejącej nie powinna przekraczać 1 cm. Po natożeniu masy klejącej na płytę należy ją bezzwłocznie przyłożyć do ściany i dokładnie docisnąć. Płyty świeże przyklejonej nie wolno docisnąć po raz drugi ani jej poruszać. Płyty styropianowe przykleja się pasami od dołu do góry, po uprzednim przymocowaniu listwy startowej. Na ścianach z prefabrykatów, płyty styropianowe należy tak przyklejać, aby styki między nimi nie pokrywały się ze złączami ścian. Spoiny między płytami nie mogą też przebiegać w narożach otworów (np. okien), ani na rysach i pęknięciach w ścianie. Powierzchnia przyklejonych płyt styropianowych powinna być równa, a szpary między nimi większe niż 2 mm, wypełnione paskami styropianu. Całą powierzchnię po zakończeniu klejenia, a przed rozpoczęciem wykonywania warstwy zbrojnej, należy dokładnie wyrównać przez przetarcie papierem ściernym.

Mocowanie mechaniczne

Zgodnie z projektem budowlanym należy stosować 6 lub 8 łączników na 1 m². Długość łączników powinna wynikać z rodzaju podłożu oraz grubości materiału izolacji cieplnej, przy czym głębokość zakotwienia w podłożu powinna wynosić, co najmniej 6 cm. Długość projektowanych łączników min. 18cm. Zastosowanie łączników mechanicznych nie może spowodować wichrowania się i lokalnego podnoszenia się płyt styropianowych. Do mocowania mechanicznego można przystąpić nie wcześniejsiej niż po upływie 24 h od przyklejenia płyt.

Wykonywanie warstwy zbrojnej

Warstwę zbrojącą należy wykonywać na odpłonnych po przeszlifowaniu płytach styropianowych nie wcześniej niż po 3 dniach od przyklejenia płyt, ale nie później niż po 3 miesiącach, jeżeli przyklejenie nastąpiło w okresie wiosenne-latkiniem. W tym przypadku należy dokonać bardzo starannego przeglądu stanu technicznego styropianu, ze zwróceniem szczególnej uwagi na przyklejenie do podłoża i ich zwichrowanie. Po takim czasie wymaganej jest przeszlifowanie powierzchni i jej odpylenie oraz ewentualne dodatkowe przymocowanie do podłoża za pomocą łączników. Warstwę zbrojącą należy wykonywać w jednej operacji, rozporządzając od góry ściany. Po natożeniu masy klejącej należy natychmiast bardzo dokładnie wtopić w nią napiętą siatkę zbrojącą, stosując zalecane przez systemodawcę narzędzia. Siatka zbrojąca powinna być całkowicie niewidoczna. Siatka zbrojąca nie może w żadnym przypadku leżeć bezpośrednio na płytach styropianowych. Zużycie masy klejącej do wykonania warstwy zbrojnej określa instrukcja systemodawcy. Łączna grubość warstwy zbrojnej powinna być taka, aby układ ociepleniowy spełniał wszystkie podane wyżej wymagania techniczne. Przy stosowaniu dodatkowego mocowania mechanicznego za pomocą łączników, muszą one być mocowane pod warstwą zbrojną. Pasy siatki zbrojącej powinny być przyklejane na zakład, szerokości ok. 10 cm. Zakłady siatki nie mogą pokrywać się ze spojami między płytami styropianowymi. O ile nie są stosowane kątowniki narożne z siatką, to na narożnikach zewnętrznych siatka powinna zachodzić z obu stron na odległość, co najmniej 10 cm. Na narożnikach otworów w elewacji (np.

okien) należy umieścić ukośne dodatkowe kawałki siatki (ok. 20x30 cm). W części parterowej, a także na cokotach, należy zastosować dwie warstwy siatki zbrojającej lub tzw. siatkę pancerną.

Wykonywanie wyprawy tynkarskiej

Wyprawę tynkarską należy wykonywać nie wcześniej niż po 3 dniach od wykonania warstwy zbrojnej i nie później niż po 3 miesiącach od wykonania tej warstwy. Wyprawę tynkarską należy wykonywać zgodnie z przewidzianą w projekcie fakturą. Zaleca się unikać wykonywania wyprawy bez wyraźnej faktury, gdyż przy dużych powierzchniach nagrzewania mogą ujawniać się widoczne pęknięcia skurczowe. Masę tynkarską należy rozprowadzać za pomocą kielni, pac lub aparatu tynkarskiego, zawsze w kierunku świeżo nałożonej warstwy. Bezpośrednio po nałożeniu, warstwę wyprawy należy przeciągnąć pacą stalową, z tworzywa sztucznego lub gąbki poliuretanowej – w zależności od tego, jaką ma się uzyskać fakturę. W celu uniknięcia widocznych płaszczyzn styku między wyschniętym a świeżo nakładaną masą tynkarską, należy zapewnić wystarczającą liczbę robotników, co pozwoli na płynne wykonywanie wypraw. Proces schnięcia wypraw, niezależnie od ich charakteru, polega na odparowaniu wody oraz ewentualnym wiązaniu hydratacji spoiwa mineralnego. W warunkach niskiej temperatury otoczenia oraz przy dużej wilgotności względnej powietrza, schnięcie jest dłuższe. Każdego rodzaju przejście między różnymi systemami ocieplającymi i sąsiadującymi z nimi elementami budowlanymi, jak: balustrady, parapety itd. muszą być wykonane w sposób gwarantujący ich szczelne zabezpieczenie przed odpadami. W tym przypadku należy stosować m.in taśmy uszczelniające typu rozprężnego. Wszystkie szczeliny dylatacyjne istniejące w ocieplanej ścianie muszą być wykonane również w warstwie ocieplającej. Jako wypełnienie szczeleń mogą być stosowane np profile dylatacyjne.

6.4. Sposoby ocieplania ścian w miejscach szczególnych

Ocieplanie ścian na narożnikach

Narożniki budynku należy dokładnie okleić płytami styropianowymi, zwracając uwagę na ścisłe przyklejanie do siebie płyt styropianowych i właściwie przyklejanie ich przy krawędziach narożników. Do zabezpieczenia narożników wypukłych na parterze do wysokości 2,2 m od poziomu terenu należy stosować kątowniki z perforowanej blachy aluminiowej. Kątowniki należy przyklejać masą klejącą do styropianu i dopiero wówczas naklejać tkaninę szklaną z wywinięciem jej, na co najmniej 15 cm na ścianę przyległą z każdej strony narożnika. Zamiast kątowników aluminiowych dopuszcza się stosowanie tkaniny szklanej pancernej. Paski tkaniny pancennej o szerokości około 20 cm zgina się w kształcie kątownika i przykleja do styropianu, a po stwardnieniu masy klejącej właściwą tkaninę opisanym wyżej sposobem.

Ocieplanie oścież okiennych i drzwiowych Do ocieplania oścież okiennych i drzwiowych należy stosować płyty styropianowe, które powinny być tak przymocowane, aby płytę przyklejoną na piaszczyste ściany przyklegały dokładnie do płyt styropianowych ocieplających oścież, bądź braku możliwości wykonania wykonać ościeżę tynkami ciepłochronnymi.

Zalecenia odnośnie kolorystyki budynku

W przypadku niepełnej zgodności kolorystyki przedstawionej w formie wydruku w porównaniu do opisanej numeracji (przeklarnania w czasie wydruku) należy, przy zamawianiu materiałów do wykonawstwa, w pierwszej kolejności stosować kolorystykę z wzornika kolorów.

SST 1.16. Roboty rozbiórkowe

1.1 Klasifikacja robót wg Wspólnego Słownika Zamówień (CPV).

Grupy	Klasy	Kategorie	Opis
45100000-8			Przygotowanie terenu pod budowę
45110000-1			Roboty w zakresie burzenia i rozbiorki obiektów budowlanych; roboty ziemne
	45110000-8		Roboty w zakresie burzenia, roboty ziemne

1.2 Określenia podstawowe:

Określenia podstawowe podano w specyfikacji ogólnej ST 0.0.

1. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WŁAŚCIWOŚCI WYROBÓW I MATERIAŁÓW

Materiały nie występują.

2. WYMAGANIA DOTYCZĄCE SPRZĘTU I MASZYNNY

Ogólne wymagania dotyczące stosowania sprzętu podano w ST 0.0 - Wymagania ogólne.
Roboty związane z rozbiórką będą wykonywane ręcznie . Wykonawca powinien postępować się sprzętem zapewniającym spełnienie wymogów jakościowych, ilościowych i wymogów bezpieczeństwa. Zastosowany przy prowadzeniu robót sprzęt nie może powodować uszkodzeń pozostałych, nierozbieranych elementów.

Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na środowisko i jakość wykonywanych robót.

3. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ŚRODKÓW TRANSPORTU

Transport zgodnie z warunkami ogólnymi w ST 0.0. Do transportu materiałów z rozbiorki należy użyć takich środków transportu, jak:
→ koparko – ładowarka
→ samochód skrzyniowy

Załadunek jak i wyładunek materiałów z rozbiórki musi odbywać się z zachowaniem wszelkich środków ostrożności i bezpieczeństwa ludzi pracujących przy robatach rozbiórkowych.
Transport powinien być jak określono w specyfikacji, bądź inny, o ile zatwierdzony zostanie przez Inspektora nadzoru.

Wykonawca będzie usuwać na bieżąco, na własny koszt, wszelkie zanieczyszczenia spowodowane jego pojazdami na drogach publicznych oraz dojazdach do terenu budowy.

4. WYMAGANIA DOT. WYKONANIA ROBÓT ROZBIÓRKOWYCH

Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót podano w ST 0.0 „Wymagania ogólne”.
Roboty rozbiórkowe obejmują usunięcie z terenu budowy wszystkich elementów budowlanych, w stosunku do których zostało to przewidziane w dokumentacji projektowej.]

Roboty rozbiórkowe wewnątrz budynku przeprowadzić ręcznie lub z użyciem narzędzi ręcznych z ostrożnością , nie naruszając konstrukcji budynku i przestrzegając zasad bezpieczeństwa.
Gruź, złom i inne elementy z rozbiórki należy wywieźć odpowiednio na miejsce wskazane przez właściciela działki 389/4 do miejscowości .

Pustki powstałe po usuniętych urządzeniach powinny zostać wypełnione odpowiednim gruntem i zagęszczone do wymaganych parametrów według wskazań Inspektora nadzoru.

W wykopach w trakcie wykonywania robót rozbiórkowych może pojawić się woda, której należy wypompowywać.

5. KONTROLA, BADANIA ORAZ ODBIÓR WYROBÓW I ROBÓT BUDOWLANYCH.

Ogólne zasady dotyczące kontroli jakości robót podano w ST 0.0 „Wymagania ogólne”.

Kontrola jakości robót polega na wizualnej ocenie kompletności wykonania robót rozbiórkowych.

6. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OBMIARU ROBÓT

Ogólne zasady i wymagania dotyczące obmiaru robót podano w ST 0.0 „Wymagania ogólne”.

Obmiar robót określa ilość wykonanych robót zgodnie z postanowieniami umowy.

Wszystkie urządzenia i sprzęt pomiarowy stosowane do obmiaru robót podlegają akceptacji Inspektora nadzoru i muszą posiadać ważne certyfikaty legalizacji.

Jednostkami obmiaru są:

m³ – objętość materiałów z rozbiórką do wywozu

Dokumentacji Projektowej i pomiaru w terenie

m – demontaż instalacji

szt. – demontaż urządzeń

t – waga złomu do wywozu

7. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady odbioru robót i ich przejęcia podano w SST „Wymagania ogólne”.

Odbiór jest potwierdzeniem wykonania robót zgodnie z postanowieniami Umowy oraz obowiązującymi Normami Technicznymi (PN, EN-PN).

Celem odbioru jest protokołarne dokonanie finalnej oceny rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości.

Odbiorowi podlega wykonanie rozbiórków nawierzchni betonowej, chodników z płyt betonowych, demontażu kabla elektrycznego i stupa oświetleniowego.

Odbiór należy dokonać zgodnie z Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano - Montażowych.

8. ROZLICZENIE ROBÓT

Ogólne zasady dotyczące płatności podano w specyfikacji ogólnej ST 0.0.

9. DOKUMENTY ODNIĘSIEŃIA

Dokumentacją odniesienia jest:

1. SIWZ
2. umowa zawarta pomiędzy Wykonawcą a Zamawiającym wraz z harmonogramem robót zatwierdzona przez Zamawiającego
3. dokumentacja budowlana i wykonawcza w/w zadania
4. normy
5. inne dokumenty i ustalenia techniczne prowadzone w trakcie trwania inwestycji.

Wykonanie robót rozbiórkowych musi być zgodne z:

- a). Rozporządzeniem Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 28.03.1972 r. (Dz. U. Nr 13 z dn. 10.04.1972 r.)
- b). Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 129, poz. 844)
- c). Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano-Montażowych.

Nie wymienienie tytułu jakiegokolwiek dziedziny, grupy, podgrupy czy normy nie zwalnia Wykonawcy od obowiązku stosowania wymogów określonych prawem polskim.

Biuro „ANDRZEJEWSKI”

Elżbieta Anna Andrzejewska

85-436 BYDGOSZCZ

ul. Łowiskowa 20

tel./fax (0-52) 58 43 957

NIP 554-102-48-71 Regon 091137567

SPECYFIKACJA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

OBIEKT: Rozbudowa , przebudowa i nadbudowa budynku gospodarczego wraz ze zmianą sposobu użytkowania na funkcję usługowo- biurową z zapleczem socjalnym dla potrzeb Uczniowskiego Klubu Sportowego i osiedlowego centrum kultury oraz budowa infrastruktury towarzyszącej

ADRES: ul. Smukalskiej 177 w Bydgoszczy

INWESTOR : Miasto Bydgoszcz , ul. Jezuicka 1 , 85-102 Bydgoszcz

Autor projektu : mgr inż. arch. Elżbieta Andrzejewska

Opracował : mgr inż. arch. Elżbieta Andrzejewska

BYDGOSZCZ – WRZESIEŃ 2013 R

Specyfikacja Nr 1 - SPECYFIKACJA OGÓLNA

1.Określenia podstawowe

Inżynier upoważniona osoba wyznaczona przez Zamawiającego, do nadzoru nad realizacją Robót i do występowania w jego imieniu w sprawach realizacji umowy.

Kierownik budowy - osoba wyznaczona przez Wykonawcę, upoważniona do kierowania Robotami i do występowania w jego imieniu w sprawach realizacji umowy.

Materiały - wszelkie tworzywa niezbędne do wykonania Robót, zgodne z Dokumentacją Projektową i Specyfikacjami Technicznymi, zaakceptowane przez Inżyniera.

Polecenie Inżyniera - wszelkie polecenia przekazane Wykonawcy przez Inżyniera w formie pisemnej dotyczące sposobu realizacji Robót lub innych spraw związanych z prowadzeniem budowy.

Projektant - uprawniona osoba prawa lub fizyczna, będąca autorem Dokumentacji Projektowej.

2. Materiały

2.1.Ogólne warunki

Wszelkie stosowane materiały powinny być nowe, odpowiadając polskim normom oraz powinny być dopuszczone do stosowania.

Kierownik budowy jest odpowiedzialny za wbudowane materiały i każdorazowo na żądanie Inżyniera, Inwestora lub organów kontrolujących winien okazać dokumenty stwierdzające przydatność wyrobów do stosowania w budownictwie. Po zakończeniu budowy Wykonawca winien przekazać Inwestorowi komplet dokumentów odbiorowych (protokoły badań i sprawdzeń, atesty, AT, certyfikaty, deklaracje, inwentaryzacje geodezyjne).

2.2. Źródła uzyskania materiałów
Co najmniej na trzy tygodnie przed zaplanowanym wykorzystaniem jakichkolwiek materiałów przeznaczonych do Robót Wykonawca przedstawi szczegółowe informacje dotyczące proponowanego źródła wytwarzania, zamawiania lub wydobywania tych materiałów i odpowiednie świadectwa badań laboratoryjnych oraz próbki do zatwierdzenia przez Inżyniera. Zatwierdzenie partii (części) materiałów z danego źródła nie oznacza automatycznie, że wszelkie materiały z danego źródła uzyskają zatwierdzenie.

2.3.Pozyskiwanie materiałów miejscowościowych

Wykonawca odpowiada za uzyskanie pozwolenia od właścicieli i odnośnych władz na pozyskanie materiałów z jakichkolwiek źródeł miejscowych, włączając w to źródła wskazane przez Zamawiającego i jest zobowiązany dostarczyć Inżynierowi wymagane dokumenty przez rozpoczęciem eksploatacji źródła.

2.4.Przechowywanie i składowanie materiałów

Wykonawca zapewni, aby tymczasowo składowane materiały, do czasu gdy będą one potrzebne do Robót, były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem, zachowując swoją jakość i właściwość do Robót i były dostępne do kontroli przez Inżyniera.

Miejsca czasowego składowania będą zlokalizowane w obrębie Terenu Budowy w miejscach uzgodnionych z Inżynierem lub poza Terenem Budowy w miejscach zorganizowanych przez Wykonawcę.

2.5.Materiały nie odpowiadające wymaganiom

Materiały nie odpowiadające wymaganiom zostaną przez Wykonawcę wywiezione z Terenu Budowy, bądź złożone w miejscu wskazanym przez Inżyniera.

Każdy rodzaj Robót, w którym znajdują się niezbadane i nie zaakceptowane materiały, Wykonawca wykonuje na własne ryzyko, licząc się z jego nie przyjęciem i niezapłaceniem.

2.6.Wariantowe stosowanie materiałów

Jeśli Dokumentacja Projektowa lub ST przewidują możliwość wariantowego zastosowania rodzaju materiału w wykonywanych Robotach, Wykonawca powiadomi Inżyniera o swoim zamiarze co najmniej 3 tygodnie przed użyciem materiału, albo w okresie dłuższym, jeśli będzie to wymagane dla badań prowadzonych przez Inżyniera. Wybrany i zaakceptowany rodzaj materiału nie może być później zmieniany bez zgody Inżyniera.

3. Sprzęt

Wykonawca zobowiązany jest do używania tylko takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych Robót.

Liczba i wydajność sprzętu będzie gwarantować przeprowadzenie Robót zgodnie z zasadami określonymi w Dokumentacji Projektowej, ST i wskazaniach Inżyniera w terminie przewidzianym umową.

Wykonawca dostarczy Inżynierowi kopie dokumentów potwierdzających dopuszczenie sprzętu do użytkowania, tam gdzie jest to wymagane przepisami.

Jeżeli Dokumentacja Projektowa lub ST przewidują możliwość wariantowego użycia sprzętu przy wykonywanych Robotach, Wykonawca powiadomi Inżyniera o swoim zamiarze wyboru i uzyska jego akceptację przed użyciem sprzętu. Wybrany sprzęt, po akceptacji Inżyniera, może być później zmieniany bez jego zgody.

Jakikolwiek sprzęt, maszyny, urządzenia i narzędzia nie gwarantujące zachowania warunków umowy zostaną przez Inżyniera zdyskwalifikowane i niedopuszczone do Robót.

4. Transport

Transport materiałów przeprowadzić zgodnie ze szczegółową specyfikacją techniczną grup robót.

Wykonawca jest zobowiązany do stosowania takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na stan i jakość transportowanych materiałów.

Wykonawca będzie używać tylko takich środków transportu poziomego, jakie nie spowodują uszkodzeń przewożonych materiałów i elementów oraz urządzeń.

Wykonawca jest zobowiązany do uzgodnienia z inspektorem nadzoru Inwestorskiego pionowych środków transportu.

5. Wykonanie robót

5.1. Ogólne wymagania dotyczące wykonania robót

Wykonawca jest odpowiedzialny z prowadzenie robót zgodnie z umową, za ich zgodność z dokumentacją projektową i wymaganiami specyfikacji technicznych oraz poleceniami inspektora nadzoru inwestorskiego.

5.2.Zagospodarowanie placu budowy

Wykonawca opracuje lub zapewni opracowaniem projektu organizacji placu budowy. Projekt składa się z części opisowej i graficznej.

Część opisowa zagospodarowania placu budowy obejmuje m.in.:

- Wielkość potrzeb i ich rodzaj w zakresie powierzchni administracyjnej, socjalnej magazynowej zadaszonej oraz składowisk
- Opis techniczny budynków tymczasowych , ogrodzenia i dróg dojazdowych
- Sposób dostarczenia materiałów , betonów , zapraw, elementów konstrukcyjnych zbrojenia i innych
- Wielkość potrzeb w korzystaniu z wody i energii elektrycznej
- Potrzeby i ewentualne ograniczenia w korzystaniu z dróg publicznych
- Zasady oświetlenia placu budowy i otoczenia oraz oświetlenia ostrzegawczego
- Rodzaj i ilość podręcznego sprzętu gaśniczego

- Warunki i miejsca składowania humusu i ziemi z wykopów a także zasady gromadzenia i usuwania odpadów z placu budowy
- Zabezpieczenie środowiska przyrodniczego

Część graficzna powinna obejmować:

- Granice placu budowy , linie ogrodzenia
- Usytuowanie obiektów zaplecza administracyjnego , socjalnego, magazynowego, składowisk

- Drogi dojazdowe
- Punkt przyłączenia zasilania energetycznego o wody oraz ich doprowadzenie do punktów odbioru , a także odprowadzanie ścieków
- Rozmieszczenie sprzętu gaśniczego

5.3. Czynności geodezyjne na budowie

Wykonawca jest odpowiedzialny za prawidłowe , zgodne z dokumentacją projektową , wytyczenie wszystkich projektowanych obiektów przez uprawnionego geodetę , który przeniesie wysokość z reperów, wyznaczy kierunki i spadki zgodnie z dokumentacją projektową

5.4. Likwidacja placu budowy

Wykonawca jest zobowiązany do likwidacji placu budowy i pełnego uporządkowania terenu wokół budowy . Uprzatnienie terenu budowy stanowi wymóg określony przepisami administracyjnymi o porządku.

5.5. Przed przystąpieniem do wykonania budowy inwestor winien:

Wprowadzić na plac wykonawcy i protokołarnie przekazać mu plac budowy .

- Obszarze przejętego placu,
- Zabezpieczeniu placu budowy,

- Istniejącej infrastrukturze technicznej,
- Istniejących geodezyjnych punktach pomiarowych
- Przekazać dokumenty prawne , składające się z :
  - Pozwolenie na budowę
  - Projektów technicznych
  - Protokołów uzgodnień

6. Kontrola jakości robót

6.1. Zasady kontroli jakości robót

Celem kontroli Robót będzie takie sterowanie ich przygotowaniem i wykonaniem, aby osiągnąć zatowoną jakość Robót.

Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę Robót i jakości materiałów. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli, włączając personel, laboratorium, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek, badań materiałów oraz Robót.

Przed zatwierdzeniem systemu kontroli Inżynier może zażądać od Wykonawcy przeprowadzenia badań w celu zademonstrowania, że poziom ich wykonywania jest zadowalający Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz Robót z częstotliwością zapewniającą stwierdzenie, że Roboty wykonano zgodnie z wymaganiami zawartymi w Dokumentacji Projektowej i ST. Minimalne wymagania co do zakresu badań i ich częstotliwość są określone w ST, normach i wytycznych. W przypadku gdy nie zostały one

tam określone, Inżynier ustali jaki zakres kontroli jest konieczny, aby zapewnić wykonanie

Robót zgodnie z Umową.

Wykonawca dostarczy Inżynierowi świadectwa, że wszystkie stosowane urządzenia i sprzęt badawczy posiadają ważną legalizację, zostały prawidłowo wykalibrowane i odpowiadają wymaganiom norm określających procedury badań.

Inżynier będzie przekazywać Wykonawcy pisemne informacje o jakichkolwiek niedociągnięciach dotyczących urządzeń laboratoryjnych, sprzętu, zaopatrzenia laboratorium, pracy personelu lub metod badawczych. Jeżeli niedociągnięcia te będą tak poważne, że mogą wpływać ujemnie na wyniki badań, Inżynier natychmiast wstrzyma użycie do Robót badanych materiałów i dopuści je do użycia dopiero wtedy, gdy niedociągnięcia w pracy laboratorium Wykonawcy zostaną usunięte i stwierdzona zostanie odpowiednia jakość tych materiałów.

6.2. Badania i pomiary

Wszystkie badania i pomiary będą przeprowadzone zgodnie z wymaganiami norm. Przed przystąpieniem do badań wykonawca powiadomi inspektora nadzoru o rodzaju, miejscu i terminie badania i un pomiaru. Po ich wykonaniu wykonawca przedstawi inspektorowi nadzoru inwestorskiego wyniki badań.

Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do dokonywania kontroli pobieranych próbek i badania materiałów.

6.2.1. Pobieranie próbek

Próbki będą pobierane losowo. Zaleca się stosowanie statystycznych metod pobierania próbek, opartych na zasadzie, że wszystkie jednostkowe elementy produkcji mogą być z jednakowym prawdopodobieństwem wytypowane do badań. Inżynier będzie mieć zapewnioną możliwość udziału w pobieraniu próbek.

Na zlecenie Inżyniera Wykonawca będzie przeprowadzać dodatkowe badania tych materiałów, które budzą wątpliwości co do jakości, o ile kwestionowane materiały nie zostaną przez Wykonawcę usunięte lub ulepszone z własnej woli. Koszty tych dodatkowych badań pokrywa Wykonawca tylko w przypadku stwierdzenia usterek; w przeciwnym przypadku koszty te pokrywa Zamawiający.

Pojemniki do pobierania próbek będą dostarczone przez Wykonawcę i zatwierdzone przez Inżyniera. Próbki dostarczone przez Wykonawcę do badań wykonywanych przez Inżyniera będą odpowiednio opisane i oznakowane, w sposób zaakceptowany przez Inżyniera.

6.2.2. Badania i pomiary
Wszystkie badania i pomiary będą przeprowadzone zgodnie z wymaganiami norm. W przypadku, gdy normy nie obejmują jakiegoś konkretnego badania wymaganego w ST, można stosować wytyczne krajowe, albo inne procedury, zaakceptowane przez Inżyniera. Przed przystąpieniem do pomiarów lub badań Wykonawca powiadomi Inżyniera o rodzaju, miejscu i terminie pomiaru lub badania. Po wykonaniu pomiaru lub badania Wykonawca przedstawi na piśmie ich wyniki do akceptacji Inżyniera.

6.2.3. Badania prowadzone przez Inżyniera

Do celów kontroli jakości, i zatwierdzenia Inżynier uprawniony jest do dokonywania kontroli, pobierania próbek i badania materiałów u źródła ich wytwarzania, i zapewniona mu będzie wszelka potrzebna do tego pomoc ze strony Wykonawcy i producenta materiałów. Inżynier, po uprzedniej weryfikacji systemu kontroli Robot prowadzonego przez Wykonawcę, będzie oceniać zgodność materiałów i Robot z wymaganiami ST na podstawie wyników badań dostarczonych przez Wykonawcę.

Inżynier może pobierać próbki materiałów i prowadzić badania niezależnie od Wykonawcy. Jeżeli wyniki tych badań wykażą, że raporty Wykonawcy są niewiarygodne, to Inżynier poleci Wykonawcy lub zlecie niezależnemu laboratorium przeprowadzenie powtórnych lub dodatkowych badań, albo oprze się wyłącznie na własnych badaniach przy ocenie zgodności materiałów i Robot z Dokumentacją Projektową i ST. W takim przypadku całkowite koszty powtórnych lub dodatkowych badań i pobierania próbek poniesione zostaną przez Wykonawcę.

7. Wymagania dotyczące przedmiaru i obmiaru robót

7.1. Ogólne zasady przedmiaru, obmiaru robót i prowadzenia ksiązki obmiaru
Przedmiar robót powinien zawierać zestawienie przewidzianych do wykonania robót podstawowych w kolejności technologicznej ich wykonania, ze szczególnym opisem lub wskazaniem podstawa ustalających szczegółowy opis oraz wskazanie właściwych specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, z wyliczeniem i zestawieniem ilości jednostek przedmiarowych robót podstawowych. Spis działań przedmiaru robót powinien przedstawiać podział wszystkich robót budowlanych w danych obiektach według Wspólnego Słownika Zamówień. Dalszy podział przedmiaru robót opracować według systematyki stosowanej w publikacjach zawierających normy nakładów rzeczowych. Tabele przedmiaru robót powinny zawierać pozytyje przedmiarowe odpowiadające robotom podstawowym. Ogólne zasady obmiaru robót dotyczą umów z wynagrodzeniem kosztorysowym wykonawcy.

Obmiar robót będzie określać faktyczny zakres robót wykonanych godnie z dokumentacją projektową i specyfikacją techniczną, w jednostkach ustalonych w kosztorysie. Obmiaru investorskiego o terminie i zakresie obmierzanych robót. Powiadomienie powinno nastąpić co najmniej 3 dni przed terminem. Wszystkie wyniki obmiarów wpisane są do książki obmiarów. Księzaka obmiarów jest niezbędna do udokumentowania wykonanych robót ulegających zakryciu lub zanikających, robót rozbiorkowych oraz związanych z remontami, modernizacją lub przebudową obiektów budowlanych. Jakikolwiek błąd lub opuszczenie w ilościach podanych w przedmiarze lub w specyfikacji nie zwalnia Wykonawcę od obowiązku ukończenia wszystkich robót. Korekta ewentualnych błędów lub pominietych pozycji w przedmiarze wymaga pisemnego wystąpienia wykonawcy i akceptacji przez inspektora nadzoru inwestorskiego, po porozumieniu z Zamawiającym, jeżeli zawarta umowa o wykonaniu robót nie stanowi inaczej. Obmiaru wykonanych robót dokonuje kierownik budowy.

7.2. Zasady określania ilości robót i materiałów

Długości pomiędzy wyszczególnionymi punktami będą obmierzone poziomo, wzduż linii osiowej i podane w [m]. Jeżeli specyfikacje techniczne nie wymagają określonych robót inaczej, objętości będą wyliczone w [m³], powierzchnie w [m²], a sprzęt i urządzenie w [szt.]. Przy podaniu długości, objętości i powierzchni stosuje się dokładność do dwóch znaków po przecinku. Ilości które mają być obmierzane wagowo, będą ważone w kilogramach lub tonach.

7.3. Urządzenia i sprzęt pomiarowy

Urządzenia i sprzęt pomiarowy zostaną dostarczone przez Wykonawcę. Jeżeli urządzenia te lub sprzęt pomiarowy wymagają badań atestujących, to Wykonawca przedstawi inspektorowi nadzoru inwestorskiego ważne świadectwa. Wszystkie urządzenia i sprzęt pomiarowy będą przez Wykonawcę utrzymane w należytym stanie przez cały okres trwania robót.

Urządzenia i sprzęt pomiarowy, stosowane w czasie obmiaru, wymagają akceptacji inspektora nadzoru inwestorskiego lub zarządzającego realizacją umowy.

7.4. Czas przeprowadzenia pomiarów

Obmiar należy przeprowadzać przed częściowym lub ostatecznym odbiorem odcinków robót, a także w przypadku występującej dłuższej przerwy w robotach.

Obmiar robót zanikających należy przeprowadzić w czasie ich wykonywania. Obmiar robót ulegających zakryciu przeprowadza się przed ich zakryciem.

Wymiary skomplikowanych powierzchni lub objętości będą uzupełnione odpowiednimi szkicami dołączonymi do książki obmiarów, względnie umieszczonej na karcie obmiarowej.

8. Odbiór robót

W zależności od ustaleń odpowiednich ST Roboty podlegają następującym etapom odbioru:

- a) odbiorowi Robót zanikających i ulegających zakryciu,
- b) odbiorowi częściowemu,
- c) odbiorowi wstępнемu
- d) odbiorowi końcowemu.

Wykładnią do odbioru poszczególnych rodzajów robót winny być "warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych".

Tom I "Budownictwo ogólne" opracowane przez Instytut Techniki Budowlanej

Tom II "Instalacje sanitarne i techniczne" - opracowane przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Instalacyjnej

Tom V "Instalacje elektryczne" opracowane przez Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Budownictwie. Instalacji Urządzeń Elektrycznych w Budownictwie

d) Inne opracowane i normy mogące być pomocą w określeniu wymagań jakościowych procesu inwestycyjnego

8.1. Odbiór Robót zanikających i ulegających zakryciu

Odbiór Robót zanikających i ulegających zakryciu polega na finalnej ocenie ilości i jakości wykonywanych Robót, które w dalszym procesie realizacji ulegną zakryciu.

Odbiór Robót zanikających i ulegających zakryciu będzie dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu Robót.

Odbioru Robót dokonuje Inżynier. Gotowość danej części Robót do odbioru zgłasza Wykonawca wpisem do Dziennika Budowy i jednocośnie powiadomieniem Inżyniera. Odbiór będzie przeprowadzony niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 3 dni od daty zgłoszenia wpisem do Dziennika Budowy i powiadomienia o tym fakcie Inżyniera.

Jakość i ilość Robót ulegających zakryciu ocenia Inżynier na podstawie dokumentów zawierających komplet wyników badań laboratoryjnych i w oparciu o przeprowadzone pomiary, w konfrontacji z Dokumentacją Projektową, ST i uprzednimi ustaleniami.

8.2. Odbiór częściowy

Odbiór częściowy polega na ocenie ilości i jakości wykonanych części Robót. Odbioru częściowego Robót dokonuje się wg zasad jak przy odbiorze ostatecznym Robót. Odbioru Robót dokonuje Inżynier.

8.3. Odbiór wstępny Robót

Odbiór ostateczny polega na finalnej ocenie rzeczywistego wykonania Robót w odniesieniu do ich ilości, jakości i wartości.

Całkowite zakończenie Robót oraz gotowość do odbioru ostatecznego będzie stwierdzona przez Wykonawcę wpisem do Dziennika Budowy z bezzwłocznym powiadomieniem na piśmie o tym fakcie Inżyniera.

Odbioru ostatecznego Robot dokona komisja wyznaczona przez Zamawiającego w obecności Inżyniera i Wykonawcy.

Komisja odbierająca Roboty dokona ich oceny jakościowej na podstawie przedłożonych dokumentów, wyników badań i pomiarów, oceny wizualnej oraz zgodności wykonania Robot z Dokumentacją Projektową i ST.

W toku odbioru ostatecznego Robot komisja zapozna się z realizacją ustaleń przyjętych w trakcie odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu, zwłaszcza w zakresie wykonania Robot uzupełniających i Robot poprawkowych.

W przypadku nietylorka wyznaczonych Robotów poprawkowych lub Robotów uzupełniających w warstwie ścieralnej lub Robotach wykórczeniowych, komisja przerwie swoje czynności i ustala nowy termin odbioru ostatecznego.

W przypadku stwierdzenia przez komisję, że jakość wykonywanych Robotów w poszczególnych assortymencach nieznacznie odbiega od wymaganej Dokumentacji Projektowej i ST 2 uwzględnieniem tolerancji i nie ma większego wpływu na cechy eksploatacyjne obiektu oraz bezpieczeństwo ruchu, komisja dokona potrąceń, oceniając pomniejszoną wartość wykonywanych Robotów w stosunku do wymagań przyjętych w Dokumentach Umownych.

8.4. Odbiór końcowy

Odbiór końcowy polega na ocenie wykonanych Robotów związanych z usunięciem wad stwierdzonych przy odbiorze ostatecznym i zastrzalnych w okresie gwarancyjnym. Odbiór pogwarancyjny będzie dokonany na podstawie oceny wizualnej obiektu z uwzględnieniem zasad opisanych w punkcie 7.3. "Odbiór wstępny Robotu".

9. Podstawa płatności

Sposób rozliczenia robót przeprowadzić zgodnie z umową.

10. Dokumenty odniesienia

Zgodnie ze specyfikacjami technicznymi grup robót.

SST 1.1. ROBOTY ZIEMNE Kod PCV 45111200-0

1. Wstęp

1.1. Przedmiot

Przedmiotem SST są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót ziemnych w gruntach kategorii; I*IV przy wykonywaniu wykopów pod fundamenty . S.S.T. stanowi dokument pomocniczy przy realizacji i odbiorze robót.

1.2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna (SST) stosowana jest jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót ziemnych, przy wykonywaniu wykopów pod fundamenty .

1.3. Zakres robót objętych SST

Roboty, których dotyczy specyfikacja obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie robót ziemnych występujących w obiekcie objętym kontraktem.

1.4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami i wytycznymi.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za ich zgodność z dokumentacją projektową SST i poleceniami Inspektora Nadzoru, lub Koordynatora.

Zamawiający w terminie określonym w dokumentach umowy przekaże Wykonawcy teren budowy wraz ze wszystkimi wymaganymi uzgodnieniami prawnymi administracyjnymi, lokalizacje i współrzędne punktów głównych obiektu oraz reperów, dziennik budowy oraz egzemplarz dokumentacji projektowej i SST.

Na Wykonawcy spoczywa odpowiedzialność za ochronę przekazanych mu punktów pomiarowych do chwili odbioru końcowego robót. Uszkodzone lub zniszczone znaki geodezyjne Wykonawca odtworzy i utrwal na własny koszt.

2. Materiały

*bale drewniane do wykonania ścianki, okucia ,klamry.

*grunty pochodzące z wykopów; piaski, pospółki i żwiry o uziarnieniu do 50 mm, z zawartością frakcji pyłowej do 2%.

2.1. Przechowywanie i składowanie materiałów

Wykonawca zapewni, aby tymczasowo składowane materiały, do czasu gdy będą one potrzebne do robót, były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem, zachowią swoja jakość i właściwość do robót i były dostępne do kontroli przez inspektora nadzoru.

Miejsca czasowego składania materiałów będą zlokalizowane w obrębie terenu budowy w miejscach uzgodnionych z Inspektorem nadzoru lub poza terenem budowy w miejscowościach organizowanych przez Wykonawcę.

2.2. Zasady wykorzystania gruntów

Grunty uzyskane przy wykonaniu wykopów przez Wykonawcę wykorzystane będą w maksymalnym stopniu do zaspiek

wykopów i podsypek pod chudy beton i pod podłożę pod podkładki betonowe na gruncie.

Grunty przydatne do budowy nasypów mogą być wywiezione poza teren budowy tylko wówczas, gdy stanowią nadmiar objętości robót ziemnych i za zezwoleniem Inspektora nadzoru.

Grunty przydatne, uzyskane przy wykonywaniu wykopów, będące nadwyżką robót ziemnych przeznaczone do wywozu winny być ocenione przez Inspektora i Inwestora co do sposobu zbycia.

Zapewnienie terenów na odkład należy do obowiązków Zamawiającego, o ile nie określono tego inaczej w kontrakcie.

3. Sprzęt

3.1. Sprzęt do robót ziemnych

Wykonawca przystępujący do wykonywania robót ziemnych powinien posiadać możliwość korzystania z następującego sprzętu do:

- * odspajania i wydobywania gruntów (narzędzia mechaniczne, zrywarki, koparki, ładowarki),
- * jednoczesnego wydobywania i przymieszczenia gruntów (spycharki, zgarniarki, równiarki),
- * transportu mas ziemnych (samochody wywrotki, samochody skrzyniowe, taśmociągi, itp.),

4. Transport gruntów

Wybór środków transportowych oraz metod transportu powinien być dostosowany do kategorii gruntu (materiału), jego objętości, technologii odspajania i załadunku oraz odległości transportu. Wydajność środków transportowych powinna być ponadto

dostosowana do wydajności sprzętu stosowanego do urobku i wbudowania gruntu (materiału).

5. Wykonanie robót

5.1. Ogólne zasady wykonania robót.

Wykonawca jest odpowiedzialny za prowadzenie robót zgodnie z umową oraz za jakość zastosowanych materiałów i wykonywanych robót, za ich zgodność z dokumentacją projektową, wymaganiami SST, PZJ, projektu organizacji robót oraz poleceniami Inspektora nadzoru lub Koordynatora.

Wykonawca ponosi odpowiedzialność za dokładne wytyczanie w planie i wyznaczenie wysokości wszystkich elementów robót zgodnie z wymiarami i rzędnymi określonymi w dokumentacji projektowej lub przekazanymi na piśmie przez Inspektora nadzoru. Następstwa jakiegokolwiek błędu spowodowanego przez Wykonawcę w wytyczniu i wyznaczeniu robót zostaną, jeśli wymagać tego będzie Inspektor nadzoru, poprawione przez Wykonawcę na własny koszt.

5.2. Wykopy.

5.2.1. Sprawdzenie zgodności warunków terenowych z projektowymi

Przed przystąpieniem do wykonywania wykopów tymczasowych przed budową obiektu należy sprawdzić zgodność rzędnych terenu z danymi podanymi w projekcie. W tym celu należy wykonać kontrolny pomiar sytuacyjno-wysokościowy.

W trakcie realizacji wykopów konieczne jest kontrolowanie warunków gruntowych.

5.2.2. W wykopach tymczasowych ze skarpami o bezpiecznym nachyleniu 1:1 i 1:1,5 dla

- gruntów mało spoistych i szpikowych powinny być stosowane następujące zabezpieczenia;
  - w pasie terenu przylegającym do górnej krawędzi wykopu na szerokości równej 3 * krotnej głębokości wykopu powierzchnia powinna być wolna od nasypów i materiałów, oraz mieć spadki umożliwiające odpływ wód opadowych,
  - naruszenie stanu naturalnego skarpy jak np. rozmycie przez wody opadowe powinno być usuwane z zachowaniem bezpiecznych nachyleń,
  - stan skarp należy okresowo sprawdzać w zależności od występowania niekorzystnych czynników.

5.2.3. Tolerancje wykonywania wykopów. Dopuszczalne odchyłyki w wykonywaniu wykopów fundamentowych wynoszą 5 cm, a dla nachylenia skarp 10%.

5.2.4. Postępowanie w wypadku przegiębienia wykopów;

- wykopy powinny być wykonywane bez naruszenia naturalnej struktury gruntu.
  - warstwa gruntu o grubości 20 cm położona nad projektowanym poziomem posadowienia powinna być usunięta bezpośrednio przed wykonaniem fundamentu.
  - w przypadku przegiębienia wykopu poniżej przewidzianego poziomu a zwłaszcza poniżej poziomu projektowanego posadowienia należy porozumieć się z Inspektorem Nadzoru celem podjęcia odpowiednich decyzji.

5.2.5. Grunty stanowiące bezpośrednie posadowienie (warstwa IIa) o stopniu zagęszczenia mniejszym niż $ld(n)=0,6$ muszą być dogęszczone tak by zbadany stopień zagęszczenia był nie mniejszy niż $ld(n)=0,6$, tak jak określa to dokumentacja geologiczna.

5.3.1. Wykonawca może przystąpić do układania podsypek po uzyskaniu zezwolenia Inspektora Nadzoru, potwierdzonego wpisem do dziennika budowy.

5.3.2. Warunki wykonania podkładu pod posadzki:

(1)Układanie podkładu powinno nastąpić bezpośrednio przed wykonywaniem posadzki.

(2) Przed rozpoczęciem układania podłożu powinno być oczyszczone z odpadków materiałowych budowlanych.

(3) Układanie podkładu należy prowadzić na całej powierzchni równomiernie jedną warstwą.

(4) Całkowita grubość podkładu według projektu. Powinna to być warstwa stała na całej powierzchni rzutu obiektu.

(5) Wskaźnik zagęszczenia podkładu nie powinien być mniejszy od $J_s=0,95$ według próby normalnej Proctora, ($Id=0,67$)

5.4. Zasypki

5.4.1. Zezwolenie na rozpoczęcie zasypek

Wykonawca może przystąpić do zasypywania wykopów po uzyskaniu zezwolenia Inspektora Nadzoru, co powinno być potwierdzone wpisem do dziennika budowy.

5.4.2. Warunki wykonania zasypki

(1) Zasypywanie wykopów powinno być wykonane bezpośrednio po zakończeniu przewidzianych w nim robót.

(2)Przed rozpoczęciem zasypywania dno wykopu powinno być oczyśćzone z odpadków materiałów budowlanych i śmieci

(3) Układanie i zagęszczanie gruntów powinno być wykonane warstwami o grubości;

0,25 m * przy stosowaniu ubijaków ręcznych,
0,50*1,00 m * przy ubijaniu ubijakami obrotowo-udarowymi (żabami) lub ciężkimi

0,40 m * przy zagęszczaniu urządzeniami vibracyjnymi,

(4) Wskaźnik zagęszczenia gruntu wg dokumentacji technicznej.
(5) Nasypywanie i zagęszczanie gruntu w pobliżu ścian powinno być wykonane w sposób nie powodujący uszkodzenia izolacji przeciwulgocowej.

5.4.3. Warstwę biologiczną czynną należy wykonać poprzez ręczne rozścietlenie ziemi urodzajnej bezpośrednio z środków transportu lub z odłaktu. Trawnik należy siać siewem ręcznym z nawożeniem.

5.4.4. Nasypy * z piasku lub pospółki zagęszczane do $Is=0,96$

6. Kontrola jakości robót

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

6.1.1. Program zapewnienia jakości

Do obowiązków wykonawcy należy opracowanie i przedstawienie do aprobaty Koordynatora i Inspektora nadzoru programu zapewnienia jakości, w którym przedstawi on zamierzony sposób wykonania robót, możliwości techniczne, kadrowe i organizacyjne gwarantujące wykonanie robót zgodnie z dokumentacją projektową SST oraz poleceniami i ustaleniami przekazanymi przez Koordynatora lub Inspektora nadzoru.

6.2. Zasady kontroli jakości robót

Celem kontroli robót będzie takie sterowanie ich przygotowaniem i wykonaniem, aby osiągnąć złożoną jakość robót podczas; odspajania gruntu, umocnienia ścian wykopów, odwodnienie wykopów, zagęszczanie gruntu i podłożu.

Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę robót i ich jakość. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli, włączając personel, laboratorium, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne do pobierania próbek i badań materiałów oraz robót.

7. Obmiar robót

7.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Obmiar robót będzie określać faktyczny zakres wykonywanych robót, zgodnie z dokumentacją projektową i SST, w jednostkach ustalonych w kosztorysie ofertowym który stanowić będzie załącznik do umowy zawartej przez Zamawiającego z Wykonawcą.

Obmiar robót dokonuje Wykonawca po pisemnym powiadomieniu Inspektora nadzoru lub Koordynatora o zakresie obmierzanych robót i terminie obmiaru, co najmniej na 3 dni przed tym terminem. Wyniki obmiaru będą wpisane do książki obmiarów, objętości będą wyliczone w m³, wg objętości wykopu w stanie rodzinnym.

7.2. Urządzenia i sprzęt pomiarowy
Wszystkie urządzenia i sprzęt pomiarowy, stosowane w czasie obmiaru robót będą zaakceptowane przez Inspektora. Urządzenia i sprzęt pomiarowy zostaną dostarczone przez Wykonawcę.

7.3. Czas przeprowadzenia obmiaru
Obmiry będą przeprowadzone przed częściowym lub ostatecznym odbiorem odcinków robót, a także w przypadku występowania dłuższej przerwy w robotach.

Obmiar robót zanikających przeprowadza się w czasie ich wykonywania.

Obmiar robót podlegających zakryciu przeprowadza się przed ich zakryciem.
Roboty pomiarowe do obmiaru oraz nieodzowne obliczenia będą wykonane w sposób zrozumiały i jednoznaczny.

8. Odbiór robót

Rodzaje odbiorów robót.

Roboty podlegają następującym etapom odbioru:

- odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu,
- odbiorowi częściowemu,

9. Podstawa płatności

Podstawa płatności jest cena jednostkowa skalkulowana przez Wykonawcę za jednostkę obmiarową ustaloną w umowie dla danej pozycji kosztorysu ofertowego.

10. Przepisy związane

10.1. Normy.

- PN*B*02480 Grunty budowlane. Określenia. Symbole. Podział i opis gruntów
- PN*B*04452 Grunty budowlane. Badania polowe.
- PN*B*04481 Grunty budowlane. Badania próbek gruntów.
- PN*B*04493 Grunty budowlane. Określenie kapilarności biernej.
- BN*77/8931*12 Oznaczenia wskaźnika zagęszczenia gruntu.
- PN*B*06050 Roboty ziemne budowlane. Wymagania w zakresie wykonywania i badania przy odbiorze.

10.2. Inne dokumenty.

[1] Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2002 r. Nr 106 poz. 1126) z późniejszymi zmianami.

[2] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26.06.2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiorki tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2002 r. Nr 108 poz. 953).

[3] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 06.02.2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. Nr 48 poz.401)

SST 1.2. ZBROJENIE (przygotowanie i montaż zbrojenia) Kod CPV 45262300-0

1.Wstęp

1.1.Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru zbrojenia betonu .

1.2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna (SST) stosowana jest jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót związanych z przygotowaniem i montażem zbrojenia wymienionych w pkt. 1.1.

1.3.Zakres robót objętych SST

Ustalenia zawarte w niniejszej Specyfikacji mają zastosowanie przy wykonywaniu zbrojenia konstrukcji budynku .

Roboty, których dotyczy Specyfikacja, obejmują wszystkie czynności mające na celu wykonanie robót związanych z:

-przygotowaniem zbrojenia,

-montażem zbrojenia,

-kontrolą jakości robót i materiałów.

1.3.Określenia podstawowe

Pręty stalowe wiątkowe – pręty stalowe o przekroju kołowym żebrowane o średnicy do 40 mm.

sposób czynny.

1.4.Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami Inspektora nadzoru. Ogólne wymagania dotyczące robót podano w ST 0.0.

0.0.Specyfikacja Ogólna.

2.Materiały

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozytkiwania i składowania podano w ST 0.0.
„Wymagania ogólne”.

2.1.Stal zbrojeniowa

2.1.1. Asortyment stali zbrojeniowej
Do zbrojenia konstrukcji żelbetowych prętami wiątkimi w obiekcie budowlanym objętym zakresem kontraktu stosuje się stal klas i gatunków wg dokumentacji projektowej, wg normy PN-H-84023/6:

2.1.2. Właściwości mechaniczne i technologiczne stali zbrojeniowe

Pręty okrągle żebrowane ze stali gatunku B500SP (Aprobata Techniczna ITBAT-15-6726/2005 o następujących parametrach:

-średnica pręta w mm

-granicę plastyczności R_e (min) w MPa

8÷32

500

Specyfikacje techniczne ul.Śmigalska 177

-wytrzymałość na rozciąganie R_m (min) w MPa	575
-wytrzymałość charakterystyczna w MPa	490
-wytrzymałość obliczeniowa w MPa	420
-wydłużenie (min) w %	8
-zginanie do kąta 60° brak pęknięć i rys w złączu.	

Pręty okrągłe ze stali gatunku St3S-b wg normy PN-H-84023/01 o następujących parametrach:

-średnica pręta w mm	5,5±40
-granica plastyczności R_e (min) w MPa	240
-wytrzymałość na rozciąganie R_m (min) w MPa	370
-wytrzymałość charakterystyczna w MPa	240
-wytrzymałość obliczeniowa w MPa	200
-wydłużenie (min) w %	24
-zginanie do kąta 180°, brak pęknięć i rys w złączu.	

Powierzchnia walcówki i prętów powinna być bez pęknięć, pęcherzy i naderwań.

Na powierzchni czolowej prętów niedopuszczone są jamy usadowe, rozwartwienia, pęknięcia widoczne gołym okiem.

2.1.3. Wymagania przy odbiorze

Pręty stalowe do zbrojenia betonu powinny odpowiadać wymaganiom normy PN-H-93215.

Przeznaczona do odbioru na budowie partia prętów musi być zaopatrzona w atest, w którym mają być podane:

- nazwa wytwórcy,
- oznaczenie wyrobu wg normy PN-H-93215,
- numer wytopu lub numer partii,
- wszystkie wyniki przeprowadzonych badań oraz skład chemiczny według analizy wytopowej,
- masa partii,
- rodzaj obróbki cieplnej.

Na przywieszakach metalowych przymocowanych do każdej wiązki prętów lub kręgu prętów (po dwie do każdej wiązki) muszą znajdować się następujące informacje:

- znak wytwórcy,
- średnica nominalna,
- znak stali,
- numer wytopu lub numer partii,
- znak obróbki cieplnej.

2.2. Drut montażowy

Do montażu prętów zbrojenia należy używać wyżarzonego drutu stalowego, tzw. wiązałkowego.

2.3.Podkładki dystansowe

Dopuszcza się stosowanie stabilizatorów, podkładek dystansowych, stożków, łączników przeznaczonych do zabetonowania wyłącznie takich które są dopuszczone do stosowania.

3.Sprzęt

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST 0.0. „Wymagania ogólne”

Sprzęt używany przy przygotowaniu i montażu zbrojenia wiązkiego w konstrukcjach budowlanych powinien spełniać wymagania obowiązujące w budownictwie ogólnym. W szczególności wszystkie rodzaje sprzętu, jak: gietarki, proścarki, zgrzewarki, spawarki powinny być sprawne oraz posiadać fabryczną gwarancję i instrukcję obsługi. Sprzęt powinien spełniać wymagania BHP, jak przykładowo ostony żebatych i pasowych urządzeń mechanicznych. Miejsca lub elementy szczególnie niebezpieczne dla obsługi powinny być specjalnie oznaczone. Sprzęt ten powinien podlegać kontroli osoby odpowiedzialnej za BHP na budowie. Osoby obsługujące sprzęt powinny być odpowiednio przeszkolone.

4.Transport

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST 0.0. „Wymagania ogólne”.

Pręty do zbrojenia powinny być przenośone odpowiednimi środkami transportu, w sposób zapewniający uniknięcie trwałych odkształceń oraz zgodnie z przepisami BHP i ruchu drogowego.

5. Wykonanie robót

5.1.Ogólne zasady wykonania robót podano w ST 0.0. „Wymagania ogólne”

5.2.Organizacja robót

Wykonawca przedstawi inspektorowi nadzoru do akceptacji projekt organizacji i harmonogram robót uwzględniający wszystkie warunki, w jakich będą wykonywane roboty zbrojarskie.

5.3.Przygotowanie zbrojenia

Przygotowanie, montaż i odbiór zbrojenia powinien odpowiadać wymaganiom normy PN 91-5-10042, a klasy i gatunki stali winny być zgodne z dokumentacją projektową.
Czyszczenie pretów

Prety przed ich użyciem do zbrojenia konstrukcji należy oczyścić z zendry, luźnych płatków rdzy, kurzu benzynowym lub czyścić preparatami rozpuszczającymi tłuszcze.
Stal narażoną na choćby chwilowe działanie stonej wody należy zmyć wodą stołką.

Stal pokryta tłuszcząca się rdzą i zubocona oczyszczona się szczotkami drucianymi ręcznie lub mechanicznie bądź też przez piaskowanie. Po czyszczeniu należy sprawdzić wymiary przekroju poprzecznego pretów.

Stal tylko zabrudzoną można zmyć strumieniem wody.

Prety obłożone odmraża się strumieniem ciepłej wody.

Możliwe są również inne sposoby czyszczenia stali zbrojeniowej akceptowane przez Inspektora nadzoru.

Prostowanie pretów

Dopuszcza się prostowanie pretów za pomocą kluczy, młotków, ścianek. Dopuszczalna wielkość miejscowego odchylenia od linii prostej wynosi 4 mm.

Cięcie pretów zbrojeniowych

Cięcie pretów należy wykonywać przy maksymalnym wykorzystaniu materiału. Wskazane jest sporządzenie w tym celu planu cięcia. Cięcia przeprowadza się przy użyciu mechanicznych noży. Dopuszcza się również cięcie palnikiem acetylenowym.

Odgłęcia pretów, haki

Minimalne średnice trzpieni używanych przy wykonywaniu haków zbrojenia podaje tabela Nr 23 normy PN-S-10042. Minimalna odległość od krywizny preta do miejsca, gdzie można na nim położyć odgęcia pretów o średnicy $d \leq 12$ mm. Prety o średnicy $d > 12$ mm powinny być odginane z kontrolowanym podgrzewaniem.

W miejscach zagłębień i załamów elementów konstrukcji, w których zagięciu ulegają jednocześnie wszystkie prety zbrojenia rozciąganego, należy stosować średnicę zagięcia równą co najmniej 20d. Wewnętrzna średnica odgęcia strzemiion i pretów montażowych powinna spełniać warunki podane dla haków. Przy odbiorze haków i odgęcie pretów należy zwrócić uwagę na ich zewnętrzną stronę. Niedopuszczalne są tam pęknięcia powstałe podczas wyginania.

5.4. Montaż zbrojenia

5.4.1.Wymagania ogólne
Układ zbrojenia w konstrukcji musi umożliwiać jego dokładne otoczenie przez jednorodny beton. Po ułożeniu zbrojenia w deskowaniu rozmieszczenie pretów względem siebie i względem deskowania nie może ulec zmianie. W konstrukcji można wbudować stal pokrytą co najwyżej nalotem nietuszczącej się rdzy.

Nie można wbudować stali zattuszowanej smarami lub innymi środkami chemicznymi, zabrudzonej farbami, zabisconej i oblodzonej, stali, która była wystawiona na działanie słonej wody. Minimałna grubość otuliny zewnętrznej w świetle pretów i powierzchni przekroju elementu żelbetowego podawana jest na rysunkach.

Układanie zbrojenia bezpośrednio na deskowaniu i podnoszenie na odpowiednią wysokość w trakcie betonowania jest niedopuszczalne.
Niedopuszczalne jest chodzenie po wykonanym szkielecie zbrojeniowym.

5.4.2.Montowanie zbrojenia

Pręty zbrojenia należy łączyć w sposób określony w dokumentacji projektowej. Skrzyżowania prętów należy wiązać drutem wiązalkowym, zgrzewać lub łączyć tz. stulkami dystansowymi. Drut wiązalkowy, wyżarzony o średnicy 1 mm, używa się do łączenia prętów o średnicy do 12 m, przy średnicach większych należy stosować drut o średnicy 1,5 mm.

W szkieletach zbrojenia belek i słupów należy łączyć wszystkie skrzyżowania prętów narożnych ze strzemionami, a pozostałych prętów – na przemian.

6. Kontrola jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w ST 0.0. Wymagania ogólne.

Kontrola zbrojenia polega na sprawdzeniu zgodności z dokumentacją projektową oraz podanymi powyżej wymaganiami. Zbrojenie podlega dokumentacji projektowej przed betonowaniem.

Przy odbiorze stali dostarczonej na budowę należy przeprowadzić następujące badania:

- sprawdzenie zgodności przywieszek z zamówieniem,
- sprawdzenie stanu powierzchni wg normy PN-H-93215,
- sprawdzenie wymiarów wg normy PN-H-93215,
- sprawdzenie masy wg normy PN-H-93215,
- próba rozciągania wg normy PN-EN 10002-1 + AC1:1998,
- próba zginania na zimno wg normy PN-H-04408.

Do badania należy pobrać minimum 3 próbki z każdego kręgu lub wiązki. Próbki należy pobrać z różnych miejsc kręgu. Jakość prętów należy ocenić pozytywnie, jeżeli wszystkie badania odbiorcze dają z wynikiem pozytywnym.

Dopuszczalne tolerancje w zakresie ciecia, gięcia i rozmieszczenia zbrojenia ponizej:
rodzaj i parametry

<u>Cięcia prętów (L-długość pręta wg projektu)</u>	<u>zakres tolerancji</u>	<u>dopuszczalna różnica</u>
dla L<60m	20 mm	
dla L>60m	30 mm	
dla L<0,5m	10 mm	
dla 0,5m<L<1,5m	15 mm	
dla L>1,5m	20 mm	
	<5 mm	
	10 mm	
	15 mm	
	20 mm	
	5 mm	
Odstęp pomiędzy sąsiednimi równoległymi prętami (a jest odleg. proj. pomiędzy pow. przyległych prętów)	a<0,05m a<0,20m a<0,40m a>0,40m	10 mm 20 mm 30 mm 10 mm
	b<0,25m b<0,50m b<1,5m b>1,5m	15 mm 20 mm 30 mm

Ustytuowanie prętów otulenia

Odczytylenia plusowe (h jest grub. elementu) h<0,5m

dla 0,5m<h<1,5m

dla h>1,5m

20 mm

Odstęp pomiędzy sąsiednimi równoległymi prętami (a jest odleg. proj. pomiędzy pow. przyległych prętów)

a<0,05m
a<0,20m
a<0,40m
a>0,40m

5 mm

10 mm

20 mm

Odczytylenia w relacji do grubości lub szer. w każdym punkcie zbrojenia (b-oznacza całkowitą gr.lub szer.elem.)

b<0,25m
b<0,50m
b<1,5m
b>1,5m

30 mm

10 mm

15 mm

20 mm

30 mm

7. Obmiar robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w ST 0.0. „Wymagania ogólne”

Jednostka obmiarowa

Jednostką obmiarową jest 1 tona. Do obliczania należności przyjmuje się teoretyczną ilość (ton) zmontowanego uzbrojenia, tj. łączną długość prętów poszczególnych średnic pomnożoną odpowiednio przez ich masę jednostkową (t/m). Nie dolicza się stali użytej na zakładu przy łączaniu prętów, przekładek montażowych ani drutu wiązalkowego. Nie uwzględnia się też zwiększonej ilości materiału w wyniku stosowania przez Wykonawcę prętów o średnicach większych od wymaganych w dokumentacji projektowej.

8. Odbiór robót

8.1. Wszystkie roboty podlegające zasadom odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu, oraz odbiorowi końcowemu podano w „Ogólne zasady odbioru robót” w ST 0.0. „Wymagania ogólne”

8.2.Zgodność robót z dokumentacją projektową i SST. Roboty powinny być wykonane zgodnie z dokumentacją projektową i SST oraz pisemnymi poleceniami Inspektora nadzoru.

8.3.Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu. Dokumenty i dane.

Podstawa odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu.

-pisemne stwierdzenie Inspektora nadzoru w dnienniku budowy o wykonaniu robót zgodnie z dokumentacją proj. i SST,

-inne pisemne stwierdzenia Inspektora nadzoru o wykonaniu robót.

8.4.Zakres robót. Zakres robót zanikających lub ulegających zakryciu określają pisemne stwierdzenia Inspektora nadzoru lub inne potwierdzone przez niego dokumenty.

8.5.Odbiór końcowy. Odbiór końcowy odbywa się po pisemnym stwierdzeniu przez Inspektora nadzoru w dnienniku budowy zakończenia robót zbrojarskich i pisemnego zezwolenia Inspektora nadzoru na rozpoczęcie betonowania elementów, których zbrojenie podlega odbiorowi. Odbior powinien polegać na sprawdzeniu:

-zgodności wykonania zbrojenia z dokumentacją projektową,

-zgodności z dokumentacją projektową liczby prętów w poszczególnych przekrojach,

-rozstawu strzemion,

-prawidłowości wykonania haków, złącz i długości zakotwień prętów,

-zachowania wymaganej projektem otuliny zbrojenia.

Do odbioru robót mają zastosowanie postanowienia zawarte w ST 0.0. „Wymagania ogólne.”

9.Podstawa płatności

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w ST 0.0 „Wymagania ogólne”.

Cena jednostkowa (za 1 tonę) obejmuje: zapewnienie niezbędnego czynników produkcji, oczyszczenie iwyprostowanie, wygięcie, prycinanie prętów stalowych, łączenie prętów, w tym spawane,,na styk” lub „na zaktad”, montaż zbrojenia przy użyciu drutu wiązalkowego w deskowaniu zgodnie z dokumentacją proj. i niniejszą SST, wykonanie badań i pomiarów, oczyszczenie terenu robót z odpadów zbrojenia, stanowiących własność Wykonawcy i usunięcie ich poza teren budowy.

10.Przepisy związane

10.1. Normy

PN-ISO 6935-1:1998

IDT-ISO 6935-1:1991 stal do zbrojenia betonu. Pręty gładkie.

PN-ISO 6935-1/AK:1998 Stal do zbrojenia betonu. Pręty gładkie. Dodatkowe wymagania.

PN-ISO 6935-2:1998 Stal do zbrojenia betonu.

IDT-ISO 6935-2:1991 Pręty żebrowane

PN-ISO 6935-2/AK:1998 Stal do zbrojenia betonu. Pręty żebrowane. Dodatkowe wymagania

Poprawki PN-ISO 6935-2-/AK:1998/Ap1:1999

PN 82/H-93215 Walcówka i pręty stalowe do zbrojenia betonu

Poprawki:1. Bl 4/91 poz. 27

2. Bl 8/92 poz. 38

Zmiany 1. Bl 4/84 poz. 17

PN-B-06251

Roboty betonowe i żelbetowe. Wymagania techniczne.

Zmiany PN-H-84023-06/A1:1996 Stal określonego stosowania. Stal do zbrojenia betonu.Gat..

PN-H-04408 Metale. Technologiczna próba zgiania.

PN-EN 10002-1 + AC1:1998 Metale: Próba rozciągania. Metoda badania w temp. otoczenia.

PN-B-03264 Konstrukcje betonowe, żelbetowe i spięzione. Projektowanie.

10.2. Inne dokumenty i instrukcje

Instrukcje Instytutu Techniki Budowlanej;

Instrukcja zabezpieczenia przed korozją konstrukcji,

Warunki wykonania i odbioru robót budowlanych.

SST 1.3. WYKONANIE KONSTRUKCJI BETONOВYCH I ŽELBETOWYCH

Kod CPV 45262311, Kod CPV 45262350

1. Wstęp.

1.1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wykonaniem konstrukcji betonowych i żelbetowych.

1.2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1.

1.3. Zakres robót objętych SST

Roboty, których dotyczy specyfikacja, dotyczy zasad prowadzenia robót związanych z wykonaniem konstrukcji betonowych i żelbetowych w elementach konstrukcyjnych objętych kontraktem obejmując wszystkie czynności mające na celu wykonanie robót związanych z:

- przygotowaniem i dostawą mieszanki betonowej,
- wykonaniu, deskowaniu wraz z usztywnieniem,
- układaniu i zagęszczaniu mieszanki betonowej,
- pielęgnacją betonu,

Podmiotowe czynności mają na celu wykonanie;
- betonów podkładowych w podłożu pod fundamentami,
- fundamentów

- elementów ściennych i słupów,
- stropów,
- schodów i podjazdów

1.4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami, oraz określonymi podanymi w ST 0.0."Wymagania ogólne", a także podanymi poniżej:

- klasa ekspozycji XC2 określa warunki środowiska w jakich pozostaje wbudowany element, (środowisko mokre, sporadycznie suche).
- klasa ekspozycji XC4,XF3 określa warunki środowiska w jakich pozostaje wbudowany element, (środowisko cyklicznie mokre i suche, silnie nasycone wodą bez środków odlaďających).

- klasa betonu C25/30 (B30), beton zwykły towarowy.
- klasa betonu C30/37 (B37), beton zwykły towarowy.

1.5.Ogólne wymagania dotyczące robót Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami Inspektora Nadzoru. Ogólne wymagania dotyczące robót podano w ST 0.0."Wymagania ogólne".

2. Materiały

2.1. Składniki mieszanki betonowej

2.1.1. Cement

a) Rodzaje cementu

Dopuszczalne jest stosowanie jedynie cementu portlandzkiego czystego, tj. bez dodatków mineralnych wg normy PN-B-30000: 1990 o następujących klasach:

Klasa cementu 32,5 - do betonu klasy B10

Klasa cementu 42,5 - do betonu klasy B30, B37,

b) Wymagania dotyczące cementu;

Do każdej partii dostarczanego cementu musi być dołączone świadectwo jakości (atest). Każda partia cementu, dla której wydano oddzielne świadectwo jakości powinna być przechowywana osobno w sposób umożliwiający jej łatwe rozróżnienie.

Cement wysyłany w opakowaniu powinien być pakowany w worki papierowe WK, co najmniej trzywarstwowe, wg PN-76/P-79005.

Masa worka z cementem powinna wynosić 50,2 kg lub 25 kg . Na workach powinien być umieszczony trwaty, wyraźny napis zawierający następujące dane:

-oznaczenie

-nazwa wytwórnii i miejscowości

-masa worka z cementem

-data wysyłki

-termin trwałości cementu.

c) Świadectwo Jakości cementu .

Każda partia wysyłanego cementu powinna być zaopatrzona w sygnaturę odbiorczą kontroli jakości zgodnie z PN-EN 147-2.

d) Akceptowanie poszczególnych partii cementu.

Każda partia cementu przed jej użyciem do betonu musi uzyskać akceptację Inspektora nadzoru.

e) Bieżąca kontrola podstawowych parametrów cementu.

Cement pochodzący z każdej dostawy musi być poddany badaniem wg normy PN-EN 196-1:1996, PN-EN 196-3:1996 i PN-EN 196-6:1997, a wyniki ocenione wg normy PNB-30000:1990.

Zakres badań cementu pochodzącego z dostawy, dla której jest atest z wynikami badań cementowni obejmuje tylko badania podstawowe.

Ponadto przed użyciem cementu do wykonania mieszanki betonowej zaleca się przeprowadzenie kontroli obejmującej:

oznaczenie czasu wiązania wg PN-EN 196-1:1996, PN-EN 196-3:1996 i PN-EN 196-6:1997

oznaczenie zmiany objętości wg PN-EN 196-1:1996, PN-EN 196-3:1996 i PN-EN 196-6:1997 sprawdzenie zawartości grudek (zbryleń) nie dających się rozgnieść w palcach i nie rozpadających się w wodzie.

W przypadku, gdy w/w kontrola wykaże niezgodność z normami cement nie może być użyty do betonu.

f) Magazynowanie i okres składowania. Miejsca przechowywania cementu mogą być następujące:

-dla cementu pakowanego (workowanego):

skady otwarte (wydzielone miejsca zadaszone na otwartym terenie zabezpieczone z boków przed opadami) lub magazyny zamknięte (budynki lub pomieszczenia o szczelnym dachu i ścianach)

-dla cementu luzem:

magazyny specjalne (zbiorniki stalowe, żelbetowe lub betonowe przy stosowane do pneumatycznego załadowania i wyładowania cementu luzem, zaopatrzone w urządzenie do przeprowadzenia kontroli objętości cementu znajdującej się w zbiorniku lub otwory do przeprowadzenia pomiarów poziomu cementu, wlały do czyszczenia oraz klamry na zewnętrznych ścianach).

Podłożą składow otwartych powinny być twarde i suche, odpowiednio pochylone, zabezpieczające cement przed ściekaniem wody deszczowej i zanieczyszczeniem.

Podłogi magazynów zamkniętych powinny być suche i czyste, zabezpieczające cement przed zawiłgoceniem i zanieczyszczeniem.

Dopuszczalny okres przechowywania cementu zależy od miejsca przechowywania. Cement nie może być użyty do betonu po okresie:

- 10 dni w przypadku przechowywania go w zadaszonych składach otwartych,
- po upływie okresu trwałości podanego przez wytwórcę w przypadku przechowywania w składach zamkniętych.

Każda partia cementu posiadająca oddzielne świadectwo jakości powinno być przechowywana w sposób umożliwiający jej łatwe rozróżnienie.

2.1.2. Kruszywo

2.1.2.1. Rodzaj kruszywa i użarnienie

Do betonu należy stosować kruszywo mineralne odpowiadające wymaganiom normy PN-B-06712/A1:1997; z tym że marka kruszywa nie powinna być niższa niż klasa betonu. Ziarna kruszywa nie powinny być większe niż:

- 1/3 najmniejszego wymiaru przekroju poprzecznego elementu,
- 3/4 odległości w święcie między pretami zbrojenia leżącymi w jednej płaszczyźnie prostopadłej do kierunku betonowania.

Kontrola partii kruszywa przed użyciem go do wykonania mieszanki betonowej obejmuje oznaczenia:
-składu ziarnowego wg PN-EN 933-1:2000,
-kształtu ziarn wg PN-EN 933-4:2001,

-zawartości pyłów mineralnych wg PN-78/B-06714/13,

-zawartości zanieczyszczeń obcych wg PN-76/B-06714/12.

W celu umożliwienia korekty recepty roboczej mieszanki betonowej należy prowadzić bieżącą kontrolę wilgotności kruszywa wg PN-EN 1997-6:2002 i stałości zawartości frakcji 0-2 mm.

2.1.2.2. Wymagania do betonu konstrukcyjnego i podbetonu. Wymagania ogólne wg PN-EN 206-1:2003.

Beton B-20 , B-25 , B-30, B-37, dla wykonania konstrukcji.

Beton B-10 do wykonania podbetonu.

3. Sprzęt

Dozatory muszą mieć aktualne świadectwo legalizacji. Mieszanie składników powinno się odbywać wyłącznie w betoniarkach o wymuszonym działaniu (zabrania się stosowania mieszarek wózno-spadowych).

4. Transport

4.1. Transport, podawanie i układanie mieszanki betonowej

4.1.1. Środki do transportu betonu

Mieszanki betonowe mogą być transportowane mieszalnikami samochodowymi (tzw. gruszkami), ilość "gruszek" należy dobrać tak aby zapewnić wymaganą szybkość betonowania z uwzględnieniem odległości dowozu, czasu twardnienia betonu oraz koniecznej rezerwy w przypadku awarii samochodu.

4.1.2.Czas transportu i wbudowania

Czas transportu i wbudowania mieszanki nie powinien być dłuższy niż:

90 minut przy temperaturze otoczenia + 15°C

70 minut przy temperaturze otoczenia + 20°C

30 minut przy temperaturze otoczenia + 30°C

5. Wykonanie robót

5.1. Zalecenia ogólne
5.1.1. Roboty betoniarskie muszą być wykonane zgodnie z wymaganiami norm PN-EN 206-1:2003 i PN-63/B-06251.

5.1.2. Betonowanie można rozpoczęć po uzyskaniu zezwolenia Inspektora Nadzoru potwierdzonego wpisem do dziennika budowy.

5.2. Wytrwarzanie mieszanki betonowej

5.2.1. Dozowanie składników

Dozowanie składników do mieszanki betonowej powinno być dokonywane wyłącznie wagowo, z dokładnością:

2% - przy dozowaniu cementu i wody

3% - przy dozowaniu kruszywa.

Dozatory muszą mieć aktualne świadectwo legalizacji.
Przy dozowaniu składników powinno się uwzględniać korektę związaną ze zmiennym zawilgoceniem kruszywa.

5.2.2. Mieszanie składników

Mieszanie składników powinno się odbywać wyłącznie w betoniarkach o wymuszonym działaniu (zabrania się stosowania mieszarek wolnostopadowych).
Czas mieszania należy ustalić doświadczalnie jednak nie powinien być krótszy niż 2 minuty.

5.2.3. Podawanie i układanie mieszanki betonowej

Do podawania mieszanki betonowej należy stosować pojemniki o konstrukcji umożliwiającej łatwe ich opróżnianie lub pompę przy stosowanej do podawania mieszanki plastycznych. Przy stosowaniu pomp obowiązują odrebnne wymagania technologiczne przy czym wymaga się sprawdzenia ustalonej konsystencji mieszanki betonowej przy wylocie.

Przed przystąpieniem do układania betonu należy sprawdzić: położenie zbrojenia, zgodność rzędnych z projektem, czystość deskowania oraz obecność wkladek dystansowych zapewniających wymaganą wielkość otuliny.

Mieszanki betonowej nie należy zrzucać z wysokości większej niż 0,75 m od powierzchni, na którą spada. W przypadku gdy wysokość ta jest większa należy mieszankę podawać za pomocą rynny zsypowej (do wysokości 3,0 m) lub leja zsypowego teleskopowego (do wysokości 8,0 m).

Przy wykonywaniu konstrukcji monolitycznych należy w fundamentach mieszankę betonową układać bezpośrednio z pojemnikiem lub rurociągiem pomp, bądź też za pośrednictwem rynny, zagięszczając wibratorami wgłębnymi, przy wykonywaniu płyt mieszankę betonową należy układać bezpośrednio z pojemnikiem lub rurociągiem pomp. W płytach o grubości większej od 12 cm zbrojonych góra i dółem należy stosować belki wibracyjne.

5.2.4. Zagęszczanie betonu

Przy zagęszczaniu mieszanki betonowej należy przestrzegać następujących zasad:

Wibratory wgłębne należy stosować o częstotliwości min. 6000 drgań na minutę, z butawami o średnicy nie większej niż 0,65 odległość między pretami zbrojenia leżącymi w płaszczyźnie poziomej. Podczas zagęszczania wibratorami wgłębnymi nie wolno dotykać zbrojenia butawą wibratorem.

Podczas zagęszczania wibratorami wgłębnymi należy zagłębić butawę na głębokość 5-8 cm w warstwie poprzedniej i przytrzymać butawę w jednym miejscu w czasie 20-30 sekund po czym wyjmować powoli w stanie wibrującym. Kolejne miejsca zagęblenia butawy powinny być od siebie oddalone o 1,4 R, gdzie R jest promieniem skutecznego ciętania wibratora. Odległość ta zwykle wynosi 0,35-0,7 fi. Belki wibracyjne powinny być stosowane do wyrównania powierzchni betonu płyty i charakteryzować się jednakowymi drganiami na całej długości.

Czas zagęszczania wibratorem powierzchniowym, lub belką wibracyjną w jednym miejscu powinien wynosić od 30 do 60 sekund.

5.2.5. Deskowanie

Deskowanie wykonać metodą tradycyjną lub deskowaniem systemowym ze szczególnym zwróceniem uwagi na dokładność jego wykonania celem zapewnienia powierzchni architektonicznej betonu po rozształcaniu.

5.2.6. Przerwy w betonowaniu

Przerwy w betonowaniu należy sytuować w miejscach uprzednio uzgodnionych z projektantem.

Uksztaltowanie powierzchni betonu w przerwie roboczej powinno być uzgodnione z projektantem, a w prostszych przypadkach można się kierować zasadą, że powinna ona być prostopadła do kierunku naprzężeń głównych.

Powierzchnia betonu w miejscu przerwania betonowania powinna być starannie przygotowana do połączenia betonu stwardniałego ze świeżym przez:

-usunięcie z powierzchni betonu stwardniałego, luźnych okruchów betonu oraz warstwy pozostałoego szkliwa cementowego,

-obfite zwilżenie wodą i naruczenie kilkumilimetrowej warstwy zaprawy cementowej o stosunku zbliżonym do zaprawy w betonie wykonywanym albo też naruczenie cienkiej warstwy zaczynu cementowego. Powyższe zabiegi należy wykonać bezpośrednio przed rozpoczęciem betonowania.

W przypadku przerwy w układaniu betonu zagęszczonego przez vibrowanie, wznowienie betonowania nie powinno się odbyć później niż w ciągu 3 godzin lub po całkowitym stwardnieniu betonu.

Jeżeli temperatura powietrza jest wyższa niż 20°C. to czas trwania przerwy nie powinien przekraczać 2 godzin. Po wznowieniu betonowania należy unikać dotykania wibratorem deskowania, zbrojenia i poprzednio ułożonego betonu.

5.2.7. Wymagania przy pracy w nocy

W przypadku, gdy betonowanie konstrukcji wykonywane jest także w nocy konieczne jest wcześniejsze przygotowanie odpowiedniego oświetlenia zapewniającego prawidłowe wykonawstwo robót i dostratczne warunki bezpieczeństwa pracy.

5.2.8. Pobranie próbek i badanie

Na wykonawcy spoczywa obowiązek zapewnienia wykonania badań laboratoryjnych przewidzianych normą PN-EN 206-1:2003 oraz gromadzenie, przechowywanie i okazywanie Inspektorowi Nadzoru wszystkich wyników badań dotyczących jakości betonu i stosowanych materiałów.

Jeżeli beton poddany jest specjalnym zabiegom technologicznym, należy opracować plan kontroli jakości betonu dostosowany do wymagań technologii produkcji. W planie kontroli powinny być uwzględnione badania przewidziane aktualną normą i niniejszymi SST oraz ewentualne inne konieczne do potwierdzenia prawidłowości zastosowanych zabiegów technologicznych.

Badania powinny obejmować:

- badanie składników betonu,
- badanie mieszanki betonowej,
- badanie betonu,

- badanie powierzchni rozedskowanych konstrukcji w betonie architektonicznym.

5.3. Warunki atmosferyczne przy układaniu mieszanki betonowej i wiązaniu betonu

5.3.1. Temperatura otoczenia

Betonowanie należy wykonywać wyłącznie w temperaturach nie niższych niż +5°C, zachowując warunki umożliwiające uzyskanie przez beton wytrzymałości co najmniej 15 MPa przed pierwszym zamarszeniem.

W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się betonowanie w temperaturze do -5°C, jednak wymaga to zgody Inspektora Nadzoru, oraz zapewnienia mieszanki betonowej o temperaturze +20°C w chwili układania i zabezpieczenia uformowanego elementu przed utratą ciepła w czasie co najmniej 7 dni.

5.3.2. Zabezpieczenie podczas opadów

Przed przytapieniem do betonowania należy przygotować sposób postępowania na wypadek wystąpienia ulennego deszczu. Konieczne jest przygotowanie odpowiedniej ilości osłon wodoszczelnych dla zabezpieczenia odkrytych powierzchni świeżego betonu.

5.3.3. Zabezpieczenie betonu przy niskich temperaturach otoczenia

Przy niskich temperaturach otoczenia utóczony beton powinien być chroniony przed zamarszeniem przez okres pozwalający na uzyskanie wytrzymałości co najmniej 15 MPa.

Użytskanie wytrzymałości 15 MPa powinno być zbadane na próbkach przechowywanych w takich samych warunkach jak zabetonowana konstrukcja.

Przy przewidywaniu spadku temperatury poniżej 0°C w okresie twardnienia betonu należy wcześniej podjąć działania organizacyjne pozwalające na odpowiednie ostonienie i podgrzanie zabetonowanej konstrukcji.

5.4. Pielegnacja betonu

5.4.1. Materiały i sposoby pielegnacji betonu

Bezpośrednio po zakończeniu betonowania zaleca się przykrycie powierzchni betonu lekkimi osłonami wodoszczelnymi zapobiegającymi odparowaniu wody z betonu i chroniącymi beton przed deszczem i nastonecznieniem.

Przy temperaturze otoczenia wyższej niż +5°C należy nie później niż po 12 godzinach od zakończenia betonowania rozpocząć pielegnację wilgotnościową betonu i prowadzić ją co najmniej przez 7 dni (przez polewanie co najmniej 3 razy na dobę).

Nanoszenie betonu nieprzepuszczających wody jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy beton nie będzie się łączył z następną warstwą konstrukcji monolitycznej, a także gdy nie są stawiane specjalne wymagania dotyczące jakości pielegnowanej powierzchni.

Woda stosowana do polewania betonu powinna spełniać wymagania normy PN-EN 1008:2004.

W czasie dojrzewania betonu elementy powinny być chronione przed uderzeniami i drganiami.

5.4.2. Okres pielęgnacji

Ułożony beton należy utrzymywać w stałej wilgotności przez okres co najmniej 7 dni. Polewanie

betonu normalnie twardniejącego należy rozpocząć po 24 godzinach od zabetonowania.

Rozformowanie konstrukcji może nastąpić po osiągnięciu przez beton wytrzymałości rozformowania dla konstrukcji monolitycznych (zgodnie z normą PN-63/B-06251) lub wytrzymałości manipulacyjnej dla prefabrykatów.

5.5. Wykańczanie powierzchni betonu

5.5.1. Równość powierzchni i tolerancji.

Dla powierzchni betonów w konstrukcji nośnej obowiązują następujące wymagania:

- wszystkie betonowe powierzchnie muszą być gładkie i równe, bez zagłębień między ziarnami kruszywa, przełomów i wybruszeń ponad powierzchnię,
- pęknięcia są niedopuszczalne,
- rysy powierzchniowe skurczowe są dopuszczalne pod warunkiem, że zostaje zachowana otulina zbrojenia betonu wg PT.

- pustki, raki i wykruszyny są dopuszczalne pod warunkiem, że otulenie zbrojenia betonu będzie zgodna z PT, a powierzchnia na której występują nie większa niż 0,5% powierzchni odpowiedniej ściany,

- równość gorszej powierzchni ustroju nośnego przeznaczonej pod izolację powinna odpowiadać wymaganiami normy PN-69/B-0260, tj. wypukłości i wgłębienia nie powinny być większe niż 2 mm.

5.5.2. Faktura powierzchni i naprawa uszkodzeń W miejscach gdzie projekt nie przewiduje specjalnego wykończenia powierzchni betonowych - betonu architektonicznego, to po rozdeskowaniu konstrukcji należy:

- wszystkie wystające nierówności wyrownać za pomocą tarcz karborundowych i czystej wody bezpośrednio po rozebraniu szalunków,
- raki i ubytki na eksponowanych powierzchniach uzupełnić betonem i następnie wygładzić i uklepać, aby otrzymać równą i jednorodną powierzchnię bez dosków i porów,
- wyrownaną wg powyższych zaleceń powierzchnię należy obrzucić zaprawą i lekko wyszczotkować wilgotną szczotką aby usunąć powierzchnie szkliste.

5.6. Wykonanie podbetonu (chudy beton) Przed przystąpieniem do układania podbetonu należy sprawdzić podtoże pod względem nośności założonej w projekcie technicznym. Podtoże winne być równe, czyste i odwodnione. Beton winien być rozkładany w miarę możliwości w sposób ciągły z zachowaniem kontroli grubości oraz rzędnych wg projektu technicznego.

6. Kontrola jakości Kontrola jakości wykonania betonów polega na sprawdzeniu godności z projektem oraz podanymi wyżej wymaganiami. Roboty podlegają odbiorowi.

7. Obmiar robót Jednostkami obmiaru są: 1 m³ wykonanej konstrukcji, 1 m³ wykonanego podbetonu, (chudego betonu).

8. Odbiór robót

Wszystkie roboty podlegają zasadom odbioru robót zanikających wg zasad podanych powyżej.

9. Podstawa płatności Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w ST 0.0 „Wymagania ogólne”.

10. Przepisy związane PN-EN 206-1:2003 Beton.Część 1: wymagania, właściwości, produkcja.

PN-EN 196-1:1996 Cement. Metody badań. Oznaczenie wytrzymałości.

PN-EN 196-3:1996 Cement. Metody badań. Oznaczenie czasów wiązania i statosći objętości.

PN-EN 196-6:1997 Cement. Metody badań.Oznaczenie stopnia zmienienia cementu portlandzkiego.

PN-B-30000:1990 Cement portlandzki z dodatkami.

PN-EN 1008:2004 Woda zarobowa do betonu. Specyfikacja pobierania próbek

Instrukcja ITB 431/2008 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych

Specyfikacje techniczne ul.Smukalska 177

Część A Roboty ziemne i konstrukcyjne, zeszyt 5. Konstrukcje

Instrukcja ITB 282/95 Wytyczne wykonywania robót budowlano montażowych w okresie

betonowe i żelbetowe.
obniżonych temperatur.

SST 1.4. ROBOTY IZOLACYJNE - Kod CPV 45320000-6

1. Wstęp

1.1.Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót izolacji pionowych i poziomych fundamentów.

1.2.Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna (SST) stosowana jest jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót związanych z wykonaniem izolacji fundamentów i ścian fundamentowych wymienionych w pkt. 1.1.

1.3.Zakres robót objętych SST

Roboty, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie:

- izolacji pionowych i poziomych fundamentów i części ścian fundamentowych za pomocą dyspersyjnych mas bitumiczno-kauczukowych z możliwością stosowania na podłożu suche jak i wilgotne oraz z pap termozgrzewalnych przewidzianych dokumentacją.

1.4.Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami oraz określonymi podanymi w ST 0.0. SPECYFIKACJA OGÓLNA „Wymagania ogólne”.

1.5.Ogólne wymagania dotyczące robót

W wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami Inspektora Nadzoru.

2.Materiały

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania podano w ST 0.0. „Wymagania ogólne”.

2.1.Dispersyjna masa bitumiczno-kauczukowa elastyczna, nie zawierająca rozpuszczalników, stosowana do izolacji przeciwigłocowych części budowlí stykających się z gruntem oraz ze styropianem, posiadająca parametry:

- wodna emulsja asfaltów, kauczuków, wypełniaczy i dodatków modyfikujących,
- grubość warstwy ok. 1mm,
- czas wysychania – do 8 h,
- metoda nakładania: pedzel, szczotka,
- mycie narzędzi: woda a po zaschnięciu rozpuszczalnik organiczny,
- zasypywanie wykopu - po 2 dobach,

2.2.Papa asfaltowa termozgrzewalna modyfikowana elastomerem SBS, typu PYE PV200 S40, przeznaczona do wykonywania izolacji przeciwwodnych fundamentów, ścian fundamentowych, płyt fundamentowych.

3.Sprzęt

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST 0.0. „Wymagania ogólne”

Sprzęt używany przy robotach izolacyjnych powinien spełniać wymagania obowiązujące w budownictwie ogólnym, być sprawny oraz posiadać fabryczną gwarancję i instrukcję obsługi. Sprzęt powinien spełniać wymagania BHP. Miejscia lub elementy szczególnie niebezpieczne dla obsługi powinny być specjalnie oznaczone. Sprzęt ten powinien podlegać kontroli osoby odpowiedzialnej za BHP na budowie. Osoby obsługujące sprzęt powinny być odpowiednio przeszkolone.

4.Transport

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST 0.0. „Wymagania ogólne”.

Pojemniki z emulsją izolacyjną jak i papa termozgrzewalna powinna być przewożone odpowiednim środkami transportu, w sposób zapewniający uniknięcie trwałych odkształceń oraz zgodnie z przepisami BHP i o ruchu drogowym.

5. Wykonanie robót

5.1. Ogólne zasady wykonania robót podano w ST 0.0. „Wymagania ogólne”

Wykonawca przedstawi Inspektorowi Nadzoru do akceptacji projekt organizacji i harmonogram robót hydroizolacyjnych, uwzględniający wszystkie warunki, w jakich będą one wykonywane. Przed przystąpieniem do prac izolacyjnych Wykonawca i Inspektor Nadzoru dokonają niezbędnych ustaleń technologicznych. Wykonawca robót winien posiadać udokumentowane doświadczenie w wykonywaniu prac przy hydroizolacji konstrukcji betonowych i żelbetowych za pomocą pap termozgrzewalnych.

Masę izolacyjną dyspersyjną do stosowania na zimno nakłada się ręcznie za pomocą pędza, szczotki lub paczki warstwami o grubości 1 mm na uprzednio oczyszczoną powierzchnię. Izolację przeciwvodową z pap termozgrzewalnym należy układać na podłożu równym, nieodkształcaczalnym, gładkim, suchym i wolnym od plam olejowych, pyłu i mleczka cementowego. Wiek izolowanego podłoża powinien wynosić co najmniej 14 dni w przypadku nakładania gruntu bitumicznego lub co najmniej 7 dni w przypadku stosowania gruntu na bazie żywicy epoksydowej. Temperatura powietrza i podłoża w czasie układania izolacji powinna być wyższa od + 8°C i niższa od + 30°C. W przypadku konieczności wykonywania izolacji przeciwvodowych w czasie niesprzyjających warunków atmosferycznych, takich jak nieodpowiednia temperatura lub wilgotność powietrza, roboty należy przeprowadzić pod namiotem foliowym lub brezentowym stosując elektryczne dmuchawy powietrza. W przypadku silnego wiatru dopuszczalne jest kładzenie izolacji tylko na osłoniętej powierzchni.

5.3. Warunki atmosferyczne

Wykonanie robót winno być zgodne z wymaganiami Aprobaty Technicznej oraz kart Technologicznych Producenta stosowanych preparatów. Wykonawca winien przedstawić Inspektorowi nadzoru do akceptacji harmonogram robót uwzględniający czas schnięcia kolejnych warstw. Należy przestrzegać temperatur podłożu, otoczenia i materiałów podanych w kartach technicznych, które nie powinny być niższe niż +8°C i jednocześnie co najmniej 3°C powyżej panującej temperatury punktu rosy. Zabronione jest wykonywanie robót poza granicznymi temperaturami, w czasie deszczu i przy wilgotności powietrza przekraczającej 85%.

5.4. Przygotowanie i gruntowanie podłożu

Przygotowanie podłożu betonowego przy wykonywaniu nawierzchni żywicznych ma szczególnie znaczenie. W zakres przygotowania podłożu wchodzą następujące prace:

- usunięcie pozostałości powłok ochronnych i pielegnacyjnych oraz powierzchniowych zanieczyszczeń,
- usunięcie mleczka cementowego i stabo związań warstw betonu przez piaskowanie, groszkowanie,
- usunięcie szkodliwych substancji mogących mieć wpływ na połączenie nakładanych materiałów z betonem,

◦ podłoż musi być suche, czyste, chłonne i wystarczająco nośne. Wykonawca zobowiązany jest posiadać przyrząd do oznaczania wytrzymałości na odrywanie i wytrzymałość betonu na odrywanie nie powinna być mniejsza od 1,5 MPa. Wykonawca zobowiązany jest dokumentować odpowiednie przygotowanie podłożu protokołem z wynikami badań. Jeżeli podłoż wykazuje jakiekolwiek usterki to powinno być usunięte według zasad określonych przez Inspektora Nadzoru..

Podłożę betonowe należy gruntować firmowymi roztworami bitumicznymi lub żywicami epoksydowymi zalecanymi przez producenta materiałów hydroizolacyjnych. Przy gruntowaniu podłożu należy stosować następujące zasady:

- należy gruntować podłożę wyłącznie dobrze przygotowane i odebrane przez Inspektora Nadzoru,

- beton w gruntowanym podłożu powinien być co najmniej 14 dniowy dla gruntu bitumicznego, lub co najmniej 7 dniowy przy zastosowaniu do gruntowania żywicy epoksydowej,
- powierzchnię przewidzianą do zaizolowania należy gruntować tylko jednokrotnie zużywając tyle środka gruntującego, ile beton zdziała całkowicie wchłonąć (bez powstawania katuż) tak, aby na powierzchni nie pozostała powłoka z warstwą bitumu,
- w przypadku nakładania gruntu żywicznego należy świeżo zagruntowane podłożę wysypać suszonym pieczołem piaskiem kwarcowym o uziarnieniu $0,1\div0,5$ mm, Bitumiczny środek gruntujący należy nanosić wałkami malarskimi lub szczotkami do środków gruntujących (odpornych na działanie rozpuszczalników, głównie węglowodorów aromatycznych). Żywicze preparaty gruntujące są rozwiewane na podłożu i równomiernie rozprowadzane za pomocą gumowego zgarniaka, a następnie rolowane wałkiem futrzanym w celu usunięcia rozlewisk i katuż. Przed ułożeniem izolacji powierzchnia zagruntowana powinna być całkowicie sucha, co wymaga najczęściej 24 godzinnego odstępu czasu przed przyklejeniem warstwy papy termozgrzewalnej. W pierwszej kolejności należy zagrunutować powierzchnię przy narożach wklestych i wypukłych. Przed ułożeniem warstwy izolacyjnej nie dopuszcza się ruchu pieszego po zagruntowanych powierzchniach.

5.5. Przygotowanie i sprawdzenie materiałów

Na placu budowy powinien znajdować się materiał izolacyjny potrzebny na co najmniej jedną zmianę roboczą. Należy sprawdzić czy:

- przygotowany materiał jest odpowiedniej jakości, czy nie jest sklejony w rolce, zatamany, popękany czy ma odpowiednią grubość i wygląd zgodny z wymaganiami przedmiotowej normy lub świadectwa dopuszczenia dotyczącego danego materiału,
- przekładka antyadhezyjna (folia polietylenowa) daje się łatwo odklejać. Należy używać wyłącznie izolacji nie uszkodzonych, dobrej jakości. Używany materiał nie powinien mieć przekroczonego okresu gwarancji. Materiał uszkodzony należy usunąć z placu budowy. Za jakość wbudowywanego materiału odpowiada Wykonawca.

5.6. Wykonanie izolacji

5.6.1. Układanie izolacji przy krawędziach

Przed ułożeniem izolacji miejsca te należy zagrunutować. W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć naroże wkleste i wypukłe wyklejając je arkuszami materiału izolacyjnego o wymiarach dostosowanych do izolowanej powierzchni. Minimalny zakład tych arkuszy musi wynosić 8 cm.

5.6.2. Układanie izolacji

Układanie izolacji rozpoczęynamy od najbliższego punktu obiektu posuwając się w góre. Celem uniknięcia natkania się czterech warstw izolacji układamy całą długość rolki na przemian z potową jej długości. Początek rolki mocujemy za pomocą ręcznego palnika, a całą rolkę ustaviamy zgodnie z ukształtowaniem obiektu. Zakonczenie izolacji na powierzchniach pionowych (np. przy belce poręczowej) należy wykonać przy użyciu arkusza o szerokości 50 cm (potowa szerokości rolki). Zakład czolowy między końcami rolek winien wynosić 15 cm.

Należy szczególnie dokładnie wklejać izolację we wkleiste krawędzie izolowanego przekroju nie naciągając przyklejanego materiału. Wszystkie arkusze uszczelniające powinny dokładnie przylegać do podłoża bez falt i zatamień (zmarszczek) materiału izolacyjnego. Warunkiem skutecznego zgrzania izolacji z podłożem jest wypływający bitum, który gwarantuje szczelne połaczenie Wytypiona masa bitumiczna powinna rozchodzić się poza obręb arkusza na odległość ok. 1–2 cm oraz na całą długość podłączanej rolki.

5.6.3. Usuwanie uszkodzeń i błędów ułożenia izolacji

- Podczas układania izolacji mogą nastąpić następujące jej uszkodzenia:
- przebiecie lub przeciecie,
  - zamknięte pęcherze powietrza,

- zmniejszony poniżej 5 cm zakład arkusza lub jego brak,
- zatamania i fatdy.

Usuwanie uszkodzeń:

- w przypadku przebicia, przecięcia, zerwania lub innego uszkodzenia izolacji należy miejsce uszkodzone odkurzyć, przetrzeć czystą szmatą zwilżoną benzyną ekstrakcyjną i nakleić łatę z tego samego materiału, tata powinna mieć zaokrąglone naroża oraz przykrywać uszkodzenie z 15 cm zapasem. łatę, a zwiększa jej krawędzie, należy starannie docisnąć do podłoża ręcznym walkiem,
- w przypadku zamknięcia pod izolacją pęcherzy powietrza, należy przebić ją ostrym narzędziem, starannie wycisnąć powietrze i nakleić na to miejsce łatę w sposób jak wyżej,
- w przypadku stwierdzenia zbyt małego zakładu na kleju należy w tym miejscu nakleić łatę,
- w przypadku wystąpienia na przyklejonym arkuszu fatdy, należy ją przeciąć i rozprostować lub wyciąć, a następnie nakleić w tym samym miejscu łatę,
- inne stwierdzone uszkodzenia izolacji z materiałów samoprzylepnich należy usuwać wg indywidualnych rozwiązań, po uzgodnieniu z Inspektorem nadzoru.

6. Kontrola jakości robót

6.1. Zasady ogólne

Roboty kontrolne powinny być wykonywane zgodnie z postanowieniami ST oraz poleceniami Inspektora Nadzoru.. Kontrola jakości jest prowadzona przez wykonawcę w oparciu o opracowany przez niego i zatwierdzony przez Inspektora program. Wykonawca powinien posiadać na budowie wszystkie aktualne dokumenty. Zakres badań prowadzonych przez Wykonawcę na budowie:

- badania przed rozpoczęciem robót,
- badania w trakcie wykonywania robót,
- badania odbiorcze po wykonaniu robót.

6.2. Zakres kontroli jakości

Zakres kontroli jakości sprawdzany jest za pomocą poniższych badań:

- a) jakość betonu podłożu wg wymagań wobec betonu konstrukcyjnego,
- b) jakość materiałów do napraw uszkodzeń izolowanej nawierzchni betonowej wg wymagań określonych w odpowiednich normach przedmiotowych lub świadectwach dopuszczenia do stosowania w budownictwie.
- c) jakość materiałów hydroizolacyjnych. Należy również sprawdzić zgodność rzeczywistych warunków wykonania robót hydroizolacyjnych z warunkami określonymi w Specyfikacji Technicznej z potwierdzeniem ich w formie wpisu do dziennika budowy. Przy każdym odbiorze robót zanikających (odbiory międzyoperacyjne) należy potwierdzić ich jakość w formie protokołu odbioru robót lub wpisów do dziennika budowy.

6.3. Badania materiałów hydroizolacyjnych

Badania te mają na celu sprawdzenie zgodności właściwości używanych materiałów hydroizolacyjnych z wymaganiami podanymi w świadectwach dopuszczenia do stosowania w budownictwie. Należy sprawdzić:

- gramaturę materiału oraz zawartość masy izolacyjnej,
  - grubość materiału,
  - wytrzymałość na zerwanie,
  - wydłużenie przy zerwaniu,
  - nasiąkliwość,
  - przesiąkliwość dla wody pod ciśnieniem,
  - odporność na przeginanie w temperaturach ujemnych,
  - temperaturę miękanienia wg PIK i temperaturę łamliwości wg Fraassa.
- 6.4. Odbiory międzyoperacyjne robót ulegających zakryciu
Odbiorom międzyoperacyjnym podlegają prace:
- przygotowanie powierzchni do utoższenia izolacji przeciwwodnej,
  - zagruztowanie podłożu,

- wykonanie warstwy hydroizolacji, zwłaszcza zakończenia na krawędziach, dokładność sklejania zaktadów i przyklejenia do podłoża lub poprzedniej warstwy, Odbiór każdego etapu powinien być potwierdzony wpisem do dziennika budowy.

6.4.1. Przygotowanie podłoża betonowego przed ułożeniem hydroizolacji.

Sprawdzenie powierzchni podłożu należy przeprowadzić za pomocą taśmy o długości 2,0 m, przyłożonej w 3 dowolnie wybranych miejscach na każde 20 m² powierzchni. Sprawdzenie wytrzymałości podłożu na odrywanie. Wykonawca powinien określić, czy wytrzymałość podłożu betonowego powinna wynosić nie mniej niż 1,5 MPa. Wykonawca powinien określić, czy wilgotność podłożu betonowego, na którym ma być układana hydroizolacja jest godna z zaleceniami producenta. Jeżeli wilgotność jest wyższa od wymaganej, Wykonawca powinien, przed przystąpieniem do dalszych prac, osuszyć podłoż do wymaganej wilgotności stosując odpowiednią i zaakceptowaną przez Inspektora Nadzoru metodę.

6.4.2. Sprawdzenie prawidłowości ułożenia powłok izolacyjnych

Wykonanie poszczególnych warstw izolacji należy starać się kontrolować, a zwłaszcza jej zakończeń na krawędziach.

6.4.3. Sprawdzenie poprawności wykonania izolacji

Sprawdzenie przylegania izolacji do podłożu należy przeprowadzić wzrokowo i za pomocą młotka drewnianego przez lekkie opukiwanie warstwy izolacji w 3 dowolnie wybranych miejscach na każde 10 ÷ 20 m² powierzchni zaizolowanej. Charakterystyczny głuchy dźwięk świadczy o nie przyleganiu i nie związaniu izolacji z podłożem. W przypadku wątpliwości, Inspektor może nakazać wykonanie badania niszczącego. Naprawę uszkodzonych podczas badania miejsc należy wykonać wg zaleceń Inspektora Nadzoru.

7. Obmiar robót

Ogólne zasady obmiaru robót podano w ST.0.0. „Wymagania ogólne” „Wymagania ogólne”. Jednostką obmiaru robót jest 1 m² wykonanej izolacji poziomej i pionowej, uwzględnia wszystkie wymienione elementy składowe robót opisane powyżej. Do płatności przyjmuje się ilość m² wykonanej i odebranej powierzchni pokrytej izolacją.

8. Odbiór robót

8.1. Ogólne zasady odbioru robót

Ogólne zasady odbioru robót podano w ST , 0.0.. „Wymagania ogólne”.

Roboty powinny być wykonane zgodnie z projektem technicznym i Specyfikacją Techniczną oraz pisemnymi decyzjami Inspektora Nadzoru. Odbiorom podlegają wszystkie operacje wyszczególnione w rozdziale 5.

8.2. Szczegółowe zasady odbioru robót

Odbioru należy wykonać sprawdzając przytoczone w p. 6 kryteria oceny, a na podstawie badań należy sporządzić protokoły odbioru robót końcowych. Jeżeli wszystkie badania dały wyniki pozytywne, wykonane roboty należy uznać za zgodne z wymaganiami ST. Jeżeli chociaż jedno badanie dało wynik ujemny, wykonane roboty należy uznać za niezgodne z wymaganiami norm i kontraktu. W takiej sytuacji wykonawca jest zobowiązany doprowadzić roboty do zgodności z normą i przedstawić je do ponownego odbioru. Odbioru dokonuje Inspektor Nadzoru na podstawie zgłoszenia Kierownika budowy. Odbiór każdego etapu robót powinien być potwierdzony wpisem do dziennika budowy. Odbiór całości robót jako oddzielnego elementu rozliczeniowego, będący podstawa płatności, jest wynikiem odbiorów opisanych powyżej, z uwzględnieniem należyciego wykonania robót poprawkowych.

9. Podstawa płatności

9.1. Ogólne warunki płatności

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w ST 0.0 „Wymagania ogólne”.

9.2. Szczegółowe warunki płatności

Płatność za 1m² wykonanej izolacji należy przyjmować zgodnie z obmiarem robót, Cena wykonania robót obejmuje: zakup i transport materiałów przewidzianych do wykonania robót, przygotowanie, ewentualne wyrównanie powierzchni betonu, oczyszczenie i zagruントowanie powierzchni betonu, ułożenie izolacji z papy zgrzewalnej, z zapewnieniem szczelności połączeń i wykonaniem badań i pomiarów oraz uporządkowanie miejsca robót.

10. Przepisy związane

PN-80/B-10240 Pokrycie dachowe z papy i powłoką asfaltową.

PN-69/B-10260 Izolacje bitumiczne.

PN-72/B-04615 Papy asfaltowe i smołowe.

PN-74/B-24662 Roztwór asfaltowy do gruntowania.

PN-92/B-01814 Antykorozyjne zabezpieczenia w budownictwie. Konstrukcje betonowe i żelbetowe.

Metoda badań przyczepności powłok ochronnych Instrukcje producenta i świadectwo dopuszczenia materiałów do stosowania w budownictwie.

SST 1.5. KONSTRUKCJE STALOWE KOD CPV: 45223210-1, 45262400-5

1.Wstęp

1.1.Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru konstrukcji stalowych.

1.2.Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna (SST) stosowana jest jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót związanych wykonaniem konstrukcji stalowych wymienionych w pkt. 1.1.

1.3.Zakres robót objętych SST

Roboty których dotyczy specyfikacja obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie i montaż konstrukcji stalowych, występujących w obiekcie przetargowym .

1.4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej specyfikacji są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami i wytycznymi , oraz określonymi podanymi w ST 0.0. Specyfikacja ogólna „Wymagania ogólne.”

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót projektowej, specyfikacji i poleceńami inspektora Nadzoru. Wykonawca będzie wykonywał roboty zgodnie z przyjętymi do stosowania w Polsce normami, instrukcjami i przepisami.

2. Materiały

2.1.Wymagania ogólne

2.2.Wymagania szczegółowe

Ogólne wymagania dotyczące materiałów podano w ST 0.0. Specyfikacja ogólna „Wymagania ogólne.” Konstrukcje wymienione w pkt 1.3. należy wykonać ze stali S355J2H (18G2A) , S235JR (St35) , a schodów ovalnych ze stali nierdzewnej 1.4301-oznaczenie wg EN 10088. Wszystkie materiały do wykonania robót muszą odpowiadać wymaganiami Dokumentacji Projektowej oraz Specyfikacji Technicznej, muszą posiadać świadectwa jakości producentów i uzyskać akceptację Nadzoru Budowy.

– jakości materiałów, spoin, otworów na śruby,
– zgodności z projektem,
– zgodności z atestem wytwarzni,

– jakości wykonania z uwzględnieniem dopuszczalnych tolerancji,
– jakości powłok antykorozyjnych.

Odbiór konstrukcji oraz ewentualne zalecenia co do sposobu naprawy powstających uszkodzeń w czasie transportu potwierdza Inspektor Nadzoru wpisem do dziennika budowy.

3. Sprzęt

3.1.Sprzęt do transportu i montażu konstrukcji

Do transportu i montażu konstrukcji należy używać żurawi, wciągarek, dźwigników, podnośników i innych urządzeń. Wszelkie urządzenia dźwigowe, zawiesia i trawersy podlegające przepisom o Specyfikacjach technicznych ul.Smukalska 177

dozorze technicznym powinny być dostarczone wraz z aktualnymi dokumentami uprawniającymi do ich eksploatacji.

3.2.Sprzęt do robót spawalniczych

Słosowany sprzęt spawalniczy powinien umożliwiać wykonanie złączy zgodnie z technologią spawania i dokumentacją konstrukcyjną. Spadki napięcia prądu zasilającego nie powinny być większe jak 10%.

Eksplotacyjna sprzętowa powinna być zgodna z instrukcją. Stanowiska spawalnicze powinny być odpowiednio urządzone:

- spawarki powinny stać na izolującym podwyższeniu i być zabezpieczone od wpływów atmosferycznych
- sprzęt pomocniczy powinien być przechowywany w zamkniętych pomieszczeniach.
- stanowisko robocze powinno być urządzone zgodnie z przepisami bhp i przeciwpożarowymi, zabezpieczone od wpływów atmosferycznych, oświetlone z dostateczną wentylacją.

3.3.Sprzęt do potąceń na śruby

Do scalania elementów należy stosować klucz dynamometryczny.

4. Transport

Elementy konstrukcyjne mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu. Podczas transportu materiały i elementy konstrukcji powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami lub utratą stateczności.

5.Wykonanie robót

5.1. Wymagania dotyczące wykonania konstrukcji stalowych:

- Konstrukcje stalowe będą wytworzane w wytwórnialach konstrukcji stalowych mających zakładowy system jakości i zakwalifikowanych do I lub II grupy zakładów, wg PN-M-69009. Wykonanie konstrukcji i jej kontrola, będą zgodne z PN-B-06200/1997. Zgodność z tymi wymaganiami zostanie poświadczona przez Wykonawcę Stanu Surowego. Tolerancje wykonania konstrukcji stalowej wg w/w normy.

- Wykonawca udostępnili certyfikaty oraz kopie świadectw atestów fabrycznych (materiałów, łączników, spoin).

- W miejscach nacięć elementów konstrukcji stalowych, wewnętrzny kąt karbu będzie w miarę możliwości zaokrąglony przez nawiercenie otworu (o średnicy 18 do 25 mm),

- Spawanie będzie spełniać wszystkie wymogi stosownych przepisów i norm. Spawacze będą posiadać aktualne uprawnienia.

- Procedury spawania na miejscu budowy zostaną przedłożone do zatwierdzenia i nie będą stosowane bez zatwierdzenia przez Inspektora Nadzoru. Wszystkie spoiny wykonane na miejscu budowy muszą być skontrolowane i zbadane przez niezależnego specjalistę. Koszty kontroli pokryje Wykonawca Stanu Surowego.

5.2. Wymagania dotyczące wykonania montażu konstrukcji stalowej:

- Konstrukcja stalowa zostanie wykonana przez Wytwórcę, posiadającego odpowiednie kwalifikacje do wykonywania tego typu konstrukcji.

- Projektując elementy wysyłkowe, należy wziąć pod uwagę możliwości transportowe oraz sposób scalenia montażu na budowie.

- Tolerancje wymiarowe wykonywanej konstrukcji stalowej powinny odpowiadać wymaganiom wynikającym z PN-B-06200:2002 oraz Warunków Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlano – Montażowych (tom III Konstrukcje Stalowe)

- Stosowane metody i przyrządy powinny zagwarantować dotrzymanie wymagań dokładności montażu zespolotów. Brzegi po cięciu powinny być czyste, bez naderwań, gradu i zadziórów, oraz żużła, naciętek i rozpruków metalu po cięciu. Miejscowe nierówności zaleca się wyszlijfować

- Z uwagi na zróżnicowanie grubości ścianek elementów rurowych o tej samej średnicy, niewidoczne po ich wykonaniu, dla uniknięcia pomyłek na budowie, zwłaszcza przy scalaniu i montażu tych elementów, należy je w sposób widoczny i trwały oznakować w wytwórni.

-Przygotowanie powierzchni blach czotowych w kratownicach wykonane przez piaskowanie lub śrubowanie (bez malowania). Zaleca się próbne określenie współczynnika tarcia blach doczotowych. Wymagany współczynnik tarcia $\mu=0,40$,

5.3.Złącza spawane.

-Złącza konstrukcyjne spawane, wykonywane zarówno w wytwórnii jak i przy scalaniu elementów na budowie, powinny być wykonywane przez spawaczy posiadających odpowiednie uprawnienia i kontrolowane dokładnie (przesiewane lub metodą ultradźwiękową),

- Złącza spawane montażowe, podlegają kontroli zgrubnej.
- Przy scalaniu części do połączeń spawanych należy pole spawania elementów oczyścić z rdzy, farby, zgazeliny i innych zanieczyszczeń na szerokości co najmniej 20 mm od osi spoiny w obie strony.
- Poszczególne elementy konstrukcji do spawania należy odpowiednio przygotować. Przygotowanie to polega na nadaniu kształtu lub zukosowaniu krawędzi elementów oraz na ustaleniu ich w określonej odległości od obok siebie.
- Sposób ukształtowania, zukosowania i odległości krawędzi blach ze stali niskowęglowych i niskostopowych do spawania gazowego i łukowego elektrodami otulonymi określają normy PN-65/M-69013 i PN-75/M-69014.

-Brzegi do spawania powinny być oczyszczone, oraz nie powinny wykazywać rozwarstwień i rzadzin widocznych gotym okiem. Kąt ukosowania, położenie i wielkość progu, wymiary rowka oraz dopuszczalne odchyłki przyjmują się według właściwych norm spawalniczych.

5.4.Złącza śrubowe

Śruby stosowane w połączeniach śrubowych, powinny posiadać odpowiednie atesty. Szczególnie istotne są śrubowe styki na montażu konstrukcji kratownicowych nad audytoriami. Połączenia te są połączaniami sprężonymi kategorii F na śruby klasy 10.9. Pozostałe połączenia śrubowe na montażu klasy 8,8, 5,6. Sposób ich scalenia będzie kontrolowany w oparciu o ogólne zasady odbioru robót montażowych przez Nadzór Budowy.

5.5.Montaż konstrukcji

Montaż należy przeprowadzić zgodnie z dokumentacją techniczną i przy udziale środków, które zapewnią osiągnięcie projektowanej wytrzymałości i stateczności, układu geometrycznego i wymiarów konstrukcji. Kolejne elementy mogą być montowane po wyregulowaniu i zapewnieniu stateczności elementów uprzednio zmontowanych. Montaż konstrukcji stalowej powinien się odbywać przy temperaturze -5°C do +25 °C.

Części do składania powinny być czyste oraz zabezpieczone przed korozją co najmniej w miejscach, które po montażu będą niedostępne. Stosowane metody i przyrządy powinny zagwarantować dotrzymanie wymagań dokładności zespołów i wykonania połączeń według załączonej tabeli.

Rodzaj odchyłki	Element konstrukcji	Dopuszczalna odchyłka
Nieprzeliniowość	Pręty, blachownice, stupy, części ram	0,001 długości, lecz nie więcej jak 10 mm
Skręcenie pręta	–	0,002 długości, lecz nie więcej niż 10 mm
Odchyłki płaskości półek, ścianek średników	–	2 mm na dowolnym odcinku
Wymiary przekroju	–	do 0,01 wymiaru, lecz nie więcej niż 5 mm
Przesunięcie środnika	–	0,006 wysokości
Wygięcie środnika	–	0,003 wysokości

Wymiar nominalny mm	Dopuszczalna odchyłka wymiaru mm
przyłączeniowy	swobodny

do 500	0,5	2,5
500-1000	1,0	2,5
1000-2000	1,5	2,5
2000-4000	2,0	4,0
4000-8000	3,0	6,0
8000-16000	5,0	10,0
16000-32000	8,0	16

5.6 Zabezpieczenie antykorozjne.

5.6.1 Zabezpieczenie antykorozjne konstrukcji stalowej wg opisu z P.T konstrukcyjnego wykonawczego pkt.7.

5.6.1.1 Wymagania.

- Wszystkie elementy wykonane z profili zamkniętych, powinny być zadeklowane, przyspawanymi blachami, aby nie dopuścić do penetracji wody do ich wnętrza.
- Konstrukcję stalową należy zabezpieczyć zestawem farb antykorozjnych. Należy dobrąć farby tak, aby nie wymagały częstej renowacji – z uwagi na trudny dostęp do zmontowanych elementów konstrukcji. Minimalna gwarancja, w warunkach zewnętrznych dla zestawu farb powinna wynosić 15 lat.

- Elementy konstrukcji należy oczyścić i pomalować warstwami podkładowymi w wytwarzaniu podkładu malarstwa (uszkodzenia w trakcie transportu i montażu, a także wynikające ze spawania na budowie) i dokonać naprawy reparacyjnej malowania warstwy podkładowej.
- Konstrukcje stalowe przed malowaniem należy oczyścić metodą strumieniowo – ścierną do stopnia czystości co najmniej SA 2,1/2 wg PN-ISO 8501-1, 1988

- Oczyszczone powierzchnie przeznaczone do malowania należy odkurzyć i odłuszczyć przed natłoczeniem farby podkładowej.

5.6.1.3. Malowanie konstrukcji.

Powierzchnia elementów do malowania powinna być sucha, wolna od zanieczyszczeń mechanicznych, kurzu, tłuszczu. Przygotowując farbę do malowania należy dokładnie ją wymieszać, rozcieńczyć do lepkości roboczej oraz przefiltrować. W przypadku zgęstnienia zastosować odpowiednie rozcieńczalniki. Farby nakładać na powierzchnie malowane zgodnie z wymogami producenta farb. Przed natłoczeniem każdej kolejnej powłoki należy sprawdzić wyschnięcie poprzedniej, po czasie schnięcia określonym przez producenta farb.

Powierzchnia elementów przeznaczonych do malowania proszkowego (schody główne stalowe, balkony przy audytoriach,) podkładem jest jedna warstwa farby proszkowej cynkowej, a nawierzchniowo 2x farba RAL 7015 o fakturze papieru ściernego. Farby nakładane przeznaczone do cynkowania zanurzeniowego (schody przy komorach, kładka wejściowa i konstrukcje wsporcze pod obudowy central) należy przygotować zgodnie z zasadami podanymi w normie PN-EN ISO 14713. Minimalna grubość powłoki cynkowej pokrywanej zanurzeniowo powinna być nie mniejsza niż 70 mikronów, a grubość średnia nie mniejsza niż 80 mikronów.

Zabezpieczone cynkowo elementy kładki wejściowej malowane 1x farbą poliuretanową do gruntowania (gr. powłoki 80 mikronów) i 2x farbą poliuretanową nawierzchniową (gr. powłok łączna 160 mikronów)

Stan powłoki malarstkiej kontrolować regularnie. W przypadku zniszczenia powłok malarstkich przeprowadzić ich renowację.

Wszystkie konstrukcje zabezpieczone do wymaganej odporności ogniowej i antykorozjnej.

Podczas malowania zachować przepisy BHP.

6. Kontrola jakości robót

6.1. Program zapewnienia jakości

Do obowiązków wykonawcy należy opracowanie i przedstawienie do aprobaty Koordynatora i Inspektora nadzoru programu zapewnienia jakości, w którym przedstawi on zamierzony sposób wykonania robót, możliwości techniczne, kadrowe i organizacyjne gwarantujące wykonanie robót zgodnie z dokumentacją projektową SST oraz poleceniami i ustaleniami przekazanymi przez Koordynatora lub Inspektora nadzoru.

6.2. Zasady kontroli jakości robót

Kontrola jakości wykonanych robót sprawadza się do:

- sprawdzenia zgodności zastosowanych materiałów z dokumentacją projektową,
- sprawdzenie wymiarów zmontowanych konstrukcji,
- sprawdzenie właściwego poziomowania i pionowania konstrukcji,
- sprawdzenie prawidłowości zakotwienia konstrukcji na podporach,
- kontrola wszystkich połączeń montażowych śrubowych i spawanych,
- kontrola zabezpieczeń antykorozjnych, i w kolejnym etapie zabezpieczeń przeciwpożarowych zamontowanych konstrukcji,

7. Obmiar robót

Jednostkami obmiaru jest masa gotowej konstrukcji w tonach.

8. Odbiór robót

8.1. Ogólne zasady odbioru robót podano w ST 0.0 „Specyfikacja ogólna „Wymagania ogólne.”.

8.2. Badania odbiorowe

Badania te przeprowadzić zgodnie z Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlano – Montażowych, tom I Budownictwo Ogólne pkt 19.3. Zabezpieczenie przeciwkorozjyne konstrukcji i elementów stalowych

Do odbioru Wykonawca zobowiązany jest przedstawić:

- a.) Dokumentację Projektową z niesionymi zmianami i uzupełnieniami, dokonanymi w trakcie wykonywania robót,
- b.) dziennik budowy,
- c.) atesty producentów potwierdzające zgodność zastosowanych materiałów z Dokumentacją Projektową.

9. Podstawa płatności

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w ST 0.0 „Wymagania ogólne”.

10. Przepisy związane

PN-B-06200: „Konstrukcje stalowe budowlane - Warunki wykonania i odbioru - Wymagania podstawowe”

PN 90/B-03200 „Konstrukcje stalowe – Obliczenia statyczne i projektowanie”

PN-70/H-97051 „Ochrona przed korozją – Przygotowanie powierzchni stali, staliwa i żeliwa do malowania – Ogólne wytyczne”

PN-70/H-97052 „Ochrona przed korozją – Ocena przygotowania powierzchni stali i żeliwa do malowania – Ogólne wytyczne”

PN-70/H-97053 „Ochrona przed korozją – Malowanie powierzchni stalowych – Ogólne wytyczne”

PN-65/M-69013 „Spawanie gazowe stali riskowej głowowych i niskostopowych – Rovki do spawania”

PN-75/M-69014 „Spawanie lukowe elektrodami otulonymi stali węglowych i niskostopowych – Przygotowanie brzegów do spawania”

Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlano – Montażowych (tom I Budownictwo Ogólne, pkt 19.3. zabezpieczenie przeciwkorozjyne konstrukcji i elementów stalowych)

Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlano – Montażowych (tom III Konstrukcje Stalowe)

SST 1.6. ROBOTY MUROWE - KOD CPV: 45262500-6

1. Wstęp

1.1. Przedmiot SST

Przedmiotem niniejszej szczegółowej specyfikacji technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru murów.

1.2. Zakres stosowania SST

Szczegółowa specyfikacja techniczna jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1.

1.3. Zakres robót objętych SST

Roboty, których dotyczy specyfikacja, obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie murów zewnętrznych i wewnętrznych obiektów.

1.4. Określenia podstawowe

Określenia podane w niniejszej SST są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi normami.

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z dokumentacją projektową, SST i poleceniami inżyniera.

2. Materiały

2.1. Woda zarobowa do zapraw PN-EN 1008:2004

Do przygotowania zapraw stosować można każdą wodę zdarną do picia, z rzeki lub jeziora.

Niedozwolone jest użycie wód ściekowych, kanalizacyjnych bagiennych oraz wód zawierających tłuszcze organiczne, oleje i müt.

2.2. Wyroby cegla pełna kl. 150

Wymiary:

- 25x12x6,5 cm

Wymagania:

- nasiąkliwość 16%
- odporność na działanie mrozu po 20 cyklach ~ brak uszkodzeń
- gęstość – nie więcej niż 1,9 kg/dm³ dla cegły pełnej i 1,5 kg/dm³ dla drażonych

2.3. Zaprawy budowlane cementowo-wapienne

Marka i skład zaprawy powinny być zgodne z wymaganiami podanymi w projekcie.

Orientacyjny stosunek objętościowy składników zaprawy dla marki 30:

cement: ciasto wapienne: piasek

1 : 1 : 6

1 : 1 : 7

1 : 1,7 : 5

cement: wapienne hydratyzowane: piasek

1 : 1 : 6

1 : 1 : 7

cement: ciasto wapienne: piasek

1 : 0,3 : 4

1 : 0,5 : 4,5

cement: wapienne hydratyzowane: piasek

1 : 0,3 : 4

1 : 0,5 : 4,5

- Przygotowanie zapraw do robot murowych powinno być wykonywane mechanicznie.
- Zaprawę należy przygotować w takiej ilości, aby mogła być wbudowana możliwie wcześnie po jej przygotowaniu tj. ok. 3 godzin.

Do zapraw murarskich należy stosować piasek rzeczny lub kopaliniany.

Do zapraw cementowo-wapiennych należy stosować cement portlandzki z dodatkiem żużla lub papieli lotnych 25 i 35 oraz cement hutniczy 25 pod warunkiem, że temperatura otoczenia w ciągu 7 dni od chwili zużycia zaprawy nie będzie niższa

niz+5°C.

Do zapraw cementowo-wapiennych należy stosować wapno suchogaszzone lub gaszone w postaci ciasta wapiennego otrzymanego z wapna niegaszonego, które powinno tworzyć jednolitą i jednobartnąmasę, bez grudek niegaszonego wapna i zanieczyszczeń obcych.

Skład objętościowy zapraw należy dobierać doświadczalnie, w zależności od wymaganej marki zaprawy oraz rodzaju cementu i wapna.

Do robót murowych można użyć zapraw gotowych , w tym przypadku stosować wskazania producenta zapraw.

3. Sprzęt

Roboty można wykonać przy użyciu dowolnego typu sprzętu.

4. Transport

Materiały i elementy mogą być przewożone dowolnymi środkami transportu.

Podczas transportu materiały 1 elementy konstrukcji powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami lub utratą stateczności.

5. Wykonanie robót

5.1. Wymagania ogólne

- Mury należy wykonywać warstwami, z zachowaniem prawidłowego wiązania i grubości spoin, do pionu i sznura, z zachowaniem zgodności z rysunkiem co do odsadzek, wyskoków i otworów.
- W pierwszej kolejności należy wykonywać mury nośne. Ścianki działowe grubości poniżej 1 cegły należy murować nie wcześniej niż po zakończeniu ścian głównych.

c) Mury należy wznowić możliwie równomiernie na całej ich długości. W miejscu połączenia murów wykonanych niejednocześnie należy stosować strzepią zazębione końcowe.

d) Cegły układane na zaprawie powinny być czyste i wolne od kurzu. Przy murowaniu cegły sucha, zwiaszczka w okresie letnim, należy cegły przed utoższeniem w murze polewać lub moczyc w wodzie.

e) Wnęki i bruzy instalacyjne należą wykonywać jednocześnie ze wznoszeniem murów.

f) Mury grubości mniejszej niż 1 cegły mogą być wykonywane przy temperaturze powyżej 0°C.

g) W przypadku przerwania robót na okres zimowy lub z innymi przyczyn, wierzchnie warstwy murów powinny być zabezpieczone przed szkodliwym działaniem czynników atmosferycznych (np. przez przykrycie folią lub papą). Przy wznowianiu robót po dłuższej przerwie należy sprawdzić stan techniczny murów, łącznie ze zdjęciem wierzchnich warstw cegiel i uszkodzonej zaprawy.

6. Kontrola jakości

6.1. Materiały cegła pełna

Przy odbiorze robót murarskich należy przeprowadzić na budowie:

- sprawdzenie zgodności klasy oznaczonej na cegłach z zamówieniem i wymaganiami stawianymi w dokumentacji technicznej,
- próby doraźnej przez oględziny, opukiwanie i mierzenie:
  - wymiarów i kształtu cegły,
  - liczby szczerb i pęknięć,
  - odporności na uderzenia,
  - przetomu ze zwróceniem szczególnnej uwagi na zawartość margla

W przypadku niemożności określenia jakości cegły przez próbę doraźną należy ją poddać badaniem laboratoryjnym (szczególnie co do klas i odporności na działanie mrozu).

6.2. Zaprawy

W przypadku gdy zaprawa wytwarzana jest na placu budowy, należy kontrolować jej markę i konstancję w sposób podany w obowiązującej normie. Wyniki odbiorów materiałów i wyrobów powinny być każdorazowo wpisywane do dziennika budowy.

7. Obmiar robót

Jednostką obmiarową robót jest - m2 muru o odpowiedniej grubości. Ilość robót określa się na podstawie projektu z uwzględnieniem zmian zaaprobowanych przez inżyniera i sprawdzonych w naturze.